

AZƏRBAYCAN MÜƏLLİMİ

**Təhsil millətin
gələcəyidir!**
H.Əliyev

16 aprel 2016-cı il №14(8679)

Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyinin orqanı

Azərbaycan xalqının ümummilli lideri Heydər Əliyevin çıxışlarından

YADDAŞ

Parisdə olarkən bir qrup gənc gəlib mənə orada buraxdıqları kitabları göstərdilər. Mənim onlarla danışmağa vaxtım çox olmadı. Amma bir az söhbət etdim. Ondan sonra Strasburqda Parlament Assambleyasının sessiyası qurtarandan sonra, – bilirsiniz, bunu televiziya göstəribdir, – Ermənistan və Azərbaycan prezidentlərinin böyük bir mətbuat konfransı keçirildi. Müxtəlif dillərdə suallar verildi və orada bütün dillərə tərcümə olunurdu. Eşitdim ki, bir şəxs fransız dilində hər iki prezidentə sual verir. Təbii ki, mən hər bir sualı dinləyirdim. Çünki ona cavab vermək lazımdır. O, sualı fransız dilində verdi. Mən də sualın rusca tərcüməsini dinləyirdim. Çox məzmunlu sual verdi. Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsinə aid, Lissabon zirvə görüşü haqqında və Lissabon zirvə görüşünün qəbul etdiyi qərar haqqında, qərarın yerinə yetirilməməsi haqqında o qədər məzmunlu sual verdi ki, deyə bilərəm, orada bu cür məzmunlu sual verilməmişdir. Dedim, görəsən, bu kimdir ki, bizim problemləri yaxşı bilir? Mənə sonra dedilər ki, o, Parisdə sizinlə görüşən gənclərdən biri idi. Doğrudur, mən orada onu görə bilmədim. Ancaq burada televiziya göstərəndə onun sifətini gördüm. Yadıma düşdü ki, həmin oğlandır. Fransada təhsil alır. Cavan oğlandır. Amma təkcə təhsil almır, Azərbaycanı təmsil edir və orada 300 qəzetçinin, müxbirin içərisində o qədər çəviklik göstərdi ki, ona söz verildilər. Onun verdiyi sual da bu məsələnin açılması üçün çox böyük imkanlar yaratdı. Güman edirəm ki, siz televiziya vasitəsilə, mətbuatda mənim o suala cavabımı eşitmisiniz, oxumusunuz. Ancaq mənim cavabım eyni zamanda bu məsələyə çox böyük açıqlıq gətirdi: Lissabon zirvə görüşünün qəbul etdiyi qərarlar nə üçün yerinə yetirilmir? Ermənistan prezidenti iddia edirdi ki, Minsk qrupunun həmsədrləri yeni təklif – ümumi dövlət formulu təklif ediblər, Azərbaycan bunu qəbul etmir. Əgər həmin sual olmasaydı, bəlkə də mən ona cavab verməyəcəkdim. Ancaq bu sual

mənə imkan verdi ki, Lissabon zirvə görüşündən sonra gedən prosesləri deyim. Siz oxumusunuz. Mən bildirdim ki, 1997-ci ildə Minsk qrupunun həmsədrləri bir təklif – məsələnin paket həlli təklifini verdilər. Ermənistan imtina etdi. İkinci təklif – məsələnin mərhələ-mərhələ həll olunması təklifini verdilər. Ermənistan imtina etdi. Amma biz bu təkliflərin ikisini də qəbul etdik. Ondan sonra isə 1998-ci ilin əvvəlində Ermənistanda hakimiyyət dəyişikliyi oldu. Həmin hakimiyyət dəyişikliyindən sonra, demək olar ki, Minsk qrupu elə bir fəaliyyət göstərə bilmədi. Nəhayət, 1998-ci ilin sonunda ümumi dövlət formulu irəli sürdülər. Hamı üçün məlum oldu ki, Minsk qrupu həmsədrlərinin təklifini kim qəbul edir, kim qəbul etmir. Hətta mən sonra dedim ki, beləliklə, hesab iki bir Azərbaycanın xeyrinədir. Mən bunu niyə deyirəm? Ona görə ki, bizim həmin o gənc, o oğlan bu cür ağıllı, düşünülmüş sualı verməşəydi, orada bu məsələnin açılması bəlkə də mümkün olmayacaqdı. Çünki biz suallara cavab verirdik, tarixi danışmırdıq. Ona görə də tarixi açmaq üçün, ayrı-ayrı fikirləri demək üçün sual

lazım idi. Beləliklə, indi bizim gənclərimiz təkcə Azərbaycanda yox, müxtəlif dilləri mənimsəyərək bir çox ölkələrdə, xüsusən Avropa ölkələrində təhsil alırlar və öz yüksək səviyyələrini göstərirlər. Ona görə də baxın, qısa bir zamanda Azərbaycan gəncliyi nə qədər inkişaf edibdir. Bunları deyərkən siz düşünəcəksiniz ki, mən Azərbaycan gəncliyini ancaq tərif edirəm. Gənclik tərifə layiqdir. Amma eyni zamanda bu tərif hər bir gəncin qarşısında böyük vəzifələr qoyur. O da ondan ibarətdir ki, hər bir gənc bax bu səviyyəyə çatmalıdır. Hər bir gənc əsaslı təhsil almalıdır. Hər bir gənc müasir həyatın tələblərini mənimsəməlidir. Hər bir gənc müasir həyatda iqtisadiyyat, siyasət sahələrində, sosial sahədə bütün yenilikləri, dünyada gedən prosesləri bilməlidir. Onda Azərbaycan xalqı daha da yüksələcək və on ildən, on beş ildən sonra siz, Azərbaycan gəncləri ölkəni idarə edəndə bu, sizin üçün daha da asan olacaqdır.

*Azərbaycan xalqının ümummilli lideri
Heydər Əliyevin 2001-ci il fevralın 2-də
Azərbaycan gəncləri günü münasibətilə
keçirilən tədbirdəki çıxışından*

M.M.Abbaszaadənin Azərbaycan Respublikasının Dövlət İmtahan Mərkəzinin Direktorlar Şurasının sədri vəzifəsinə təyin edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:

Məleykə Mehdi qızı Abbaszaadə Azərbaycan Respublikasının Dövlət İmtahan Mərkəzinin Direktorlar Şurasının sədri vəzifəsinə təyin edilsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 12 aprel 2016-cı il

G.Ç.Gəraybəylinin Azərbaycan Tibb Universitetinin rektoru təyin edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:

Gəray Çingiz oğlu Gəraybəyli Azərbaycan Tibb Universitetinin rektoru təyin edilsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 11 aprel 2016-cı il

Təhsil Nazirliyi jurnalistlər üçün təlim keçirir

Aprelin 14-də Təhsil Nazirliyinin təşkilatçılığı ilə nazirliklə əməkdaşlıq edən bir qrup kütləvi informasiya vasitələrinin nümayəndələri üçün təhsil sahəsinə dair maarifləndirici təlimə start verilib. Təlimdə televiziya kanallarını, qəzetləri və xəbər agentliklərini təmsil edən 25 jurnalist iştirak edir.

Təlim kursunun əsas məqsədi təhsil sahəsində görülən işlərin ictimaiyyətə çatdırılması, maarifləndirmə tədbirlərinin aparılması, media ilə səmərəli əməkdaşlığın qurulmasıdır. Üç gün davam edəcək təlimdə Təhsil Nazirliyinin əməkdaşları tərəfindən media işçilərinə təhsillə bağlı aktual mövzularda məlumatlar verəcək, jurnalistləri maraqlandıran suallar cavablandırılacaq.

Təlimin sonunda jurnalistlərə sertifikatlar veriləcək.

Azərbaycan Respublikasının Dövlət İmtahan Mərkəzi publik hüquqi şəxsin yaradılması haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Dövlət qulluğu üçün kadrların seçilməsini və Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2013-cü il 24 oktyabr tarixli 13 nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikasında təhsilin inkişafı üzrə Dövlət Strategiyası”na əsaslanaraq, təhsil müəssisələrinə tələbə qəbulunu beynəlxalq təcrübəyə uyğunlaşdırmaq məqsədi ilə, Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:

1. Azərbaycan Respublikasında dövlət qulluğu üçün kadrların müsabiqə əsasında seçilməsini, ümumi təhsil pilləsində təhsilənlərin yekun qiymətləndirilməsini (attestasiyasını), orta ixtisas təhsili müəssisələrinə, ali təhsil müəssisələrində ali təhsilin bakalavriat və magistratura (təbii təhsili üzrə əsas təhsil və rezidentura) səviyyələrinə, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasında magistratura səviyyəsinə mərkəzləşdirilmiş qəbul imtahanlarının keçirilməsini təşkil etmək məqsədi ilə Azərbaycan Respublikasının Dövlət İmtahan Mərkəzi publik hüquqi şəxs yaradılsın.

2. “Azərbaycan Respublikasının Dövlət İmtahan Mərkəzi publik hüquqi şəxsin Nizamnaməsi” təsdiq edilsin (əlavə olunur).

3. Azərbaycan Respublikasının Dövlət İmtahan Mərkəzi publik hüquqi şəxsin təsisçisinin aşağıdakı səlahiyyətlərini Azərbaycan Respublikasının Prezidenti həyata keçirir:

3.1. Nizamnamənin təsdiqi;

3.2. nizamnamə fondunun miqdarının müəyyən edilməsi;

3.3. icra orqanlarının (kollegial və ya təkbaşlı) yaradılması, onların səlahiyyətlərinin müəyyənləşdirilməsi və səlahiyyətlərinə vaxtından əvvəl xitam verilməsi.

4. Müəyyən edilsin ki:

4.1. Azərbaycan Respublikasının Dövlət İmtahan Mərkəzinin idarəetmə orqanı 7 nəfər üzvdən ibarət Direktorlar Şurasıdır. Azərbaycan Respublikasının Dövlət İmtahan Mərkəzinin Direktorlar Şurası sədrinin, sədr müavinlərinin və digər üzvlərinin vəzifəyə təyin və vəzifədən azad edilməsi, habelə onların səlahiyyətlərinə vaxtından əvvəl xitam verilməsi Azərbaycan Respublikasının Prezidenti tərəfindən həyata keçirilir;

4.2. Azərbaycan Respublikasının Dövlət İmtahan Mərkəzinin ilkin nizamnamə fondu Azərbaycan Respublikası dövlət büdcəsinin vəsaiti hesabına formalaşır və 1 (bir) milyon manatdır.

5. Azərbaycan Respublikasının Dövlət İmtahan Mərkəzi dövlət qeydiyyatına alındığı andan Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Dövlət Qulluğu Məsələləri üzrə Komissiya və Azərbaycan Respublikasının Tələbə Qəbulu üzrə Dövlət Komissiyası ləğv edilsin və onların istifadəsində olan dövlət əmlakı Azərbaycan Respublikasının Dövlət İmtahan Mərkəzinin balansına verilsin.

6. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti:

6.1. Azərbaycan Respublikası qanunlarının və Azərbaycan Respublikası Prezidentinin aktlarının bu fərmana uyğunlaşdırılması ilə bağlı təkliflərini iki ay müddətində hazırlayıb Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin;

6.2. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin normativ hüquqi aktlarının bu fərmana uyğunlaşdırılmasını üç ay müddətində təmin edib Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

6.3. mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının normativ hüquqi aktlarının bu fərmana uyğunlaşdırılmasını nəzərdə saxlasın və bunun icrası barədə üç ay müddətində Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

6.4. bu fərmanın 5-ci hissəsi nəzərə alınmaqla, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Dövlət Qulluğu Məsələləri üzrə Komissiyanın və Azərbaycan Respublikasının Tələbə Qəbulu üzrə Dövlət Komissiyasının istifadəsində olan dövlət əmlakının Azərbaycan Respublikasının Dövlət İmtahan Mərkəzinin balansına verilməsini təmin etsin;

6.5. bu fərmandan irəli gələn digər məsələləri həll etsin.

7. Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyi mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının normativ hüquqi aktlarının və normativ xarakterli aktların bu fərmana uyğunlaşdırılmasını təmin edib Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə məlumat versin.

8. Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi:

8.1. bu fərmanın 4.2-ci bəndinə uyğun olaraq, Azərbaycan Respublikasının Dövlət İmtahan Mərkəzinin ilkin nizamnamə fondunun formalaşdırılması ilə bağlı məsələləri həll etsin;

8.2. Azərbaycan Respublikasının Dövlət İmtahan Mərkəzinin ilkin mərhələdə fəaliyyətini Azərbaycan Respublikasının 2016-cı il dövlət büdcəsində Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Dövlət Qulluğu Məsələləri üzrə Komissiya və Azərbaycan Respublikasının Tələbə Qəbulu üzrə Dövlət Komissiyası üçün nəzərdə tutulmuş xərclər hesabına təmin etsin.

9. Ləğv edilənədək Azərbaycan Respublikasının Tələbə Qəbulu üzrə Dövlət Komissiyası tərəfindən qəbul edilmiş normativ hüquqi aktlarda dəyişikliklər etmək, həmin aktların qüvvəsini dayandırmaq və ləğv etmək səlahiyyəti Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə verilsin.

10. Azərbaycan Respublikası Vergilər Nazirliyi Azərbaycan Respublikasının Dövlət İmtahan Mərkəzinin dövlət qeydiyyatı ilə bağlı zəruri tədbirləri həyata keçirsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 11 aprel 2016-cı il

Təhsil naziri Mikayıl Cabbarov Moskvada işgüzar səfərdə olub

Təhsil naziri bir sıra görüşlər keçirib

Moskvaya işgüzar səfəri çərçivəsində təhsil naziri Mikayıl Cabbarov aprelin 13-də Moskva Beynəlxalq Təhsil Salonunun açılış mərasiminə qatılıb.

Mərasimdə Rusiya Federasiyası Hökuməti başçısının müavini Olqa Qolodets, təhsil və elm naziri Dmitri Livanov çıxış ediblər. Mikayıl Cabbarov Beynəlxalq Təhsil Salonunu gəzərək təhsil sahəsində aparıcı texnologiyaların və təcrübələrin nümayiş edildiyi stendlərlə tanış olub.

Salonu ziyarət çərçivəsində Azərbaycan Respublikasının təhsil naziri Mikayıl Cabbarov Rusiya Fede-

rasiyasının təhsil və elm naziri Dmitri Livanov və İran İslam Respublikasının təhsil naziri Əlişgər Fani ilə işçi görüşlər keçirib, təhsil sa-

həsində qarşılıqlı əməkdaşlıq məsələlərini müzakirə edib.

Aprelin 13-də təhsil naziri həmçinin, Rusiya Döv-

lət Humanitar Universitetinə səfər edərək bu ali məktəb, tədris ocağının muzeyi və kitabxanası ilə tanış olub. Ali təhsil müəssisəsinin

prezidenti Yefim Pivovarov və rektoru Yevgeni İvaxnenko ilə görüş zamanı mövcud və gələcək əməkdaşlıq imkanları nəzərdən keçirilib.

Daha sonra Mikayıl Cabbarov A.S.Puşkin adına Dövlət Rus dili İnstitutunun rektoru Marqarita Rusetskaya ilə görüş keçirib. Görüş-

də Azərbaycanın rus dili müəllimləri üçün təlimlərin təşkili sahəsində əməkdaşlıq perspektivləri dəyərləndirilib.

Moskvada təhsil alan azərbaycanlı tələbələrle görüş

Azərbaycanın təhsil naziri Mikayıl Cabbarov Moskvaya səfəri çərçivəsində Rusiyada təhsil alan azərbaycanlı gənclərlə görüşüb.

Görüşdə Rusiyanın aparıcı təhsil müəssisələrində oxuyan 50-dən çox tələbə, Rusiya Azərbaycanlı Gənclər Birliyinin fəalları iştirak ediblər.

Nazir gənclərə Azərbaycan ilə Rusiya arasında sıx iqtisadi və humanitar əlaqələrdən, ölkəmizdə son illər iqtisadi və siyasi sahələrdə qazanılan nailiyyətlərdən, rus dilində təhsilin inkişafı və digər mühüm məsələlərdən danışib. Qeyd edib ki, xarici ölkələrdə, xüsusilə də Rusiyada yaşayan gənclərimiz Azərbaycan dövlətinin siyasəti-

nin, Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münasibətində Azərbaycanın haqlı mövqeyinin təbliğinə mühüm rol oynamalıdır. Son günlər Dağlıq Qarabağda baş verən hadisələr zamanı dünyanın böyük dövlətlərinin Azərbaycanın mövqeyini dəstəkləməsinin Prezident İlham Əliyevin düzgün xarici siyasətinin nəticəsi olduğunu söyləyən M.Cabbarov bu siyasətin xarici ölkələrin ictimaiyyətinə çatdırılmasında diasporların, xüsusilə də gənclərin rolunu vurğulayıb. Nazir Moskvaya səfəri çərçivəsində Rusiya Təhsil Akademiyasında və Rusiya MDB, Xaricdə Yaşayan Həmvətənlərin İşləri və Beynəlxalq Humanitar Əməkdaşlıq üzrə Rusiya

Federal Agentliyində görüşlər keçirdiyini, Rusiya Təhsil Nazirliyi ilə təhsil və elm sahələrində birgə layihələrin həyata keçirilməsi məsələlərini müzakirə etdiyini qeyd edib.

Mikayıl Cabbarov tələ-

bələr suallarına cavab verərək xarici ölkə ali məktəblərinin diplomlarının Azərbaycanada tanınması məsələsinə də toxunub. O bildirib ki, bəzi ali məktəblərin verdikləri diplomların legitimliyi sual doğurur. Bu

sahədə qanunvericilikdə bir dəyişiklik edilməyib. Lakin Rusiyada təhsil alıb, öz fikrini rus dilində ifadə edə bilməyən məzunun diplomu təsdiq edilməyəcək və yalnız öz ölkəsində akkreditasiyadan keçmiş ali

məktəbin diplomu Azərbaycanda tanınma bilər. Nazirlikdə diplomların tanınması ilə məşğul olan xüsusi idarə yaradılıb və bu proses tam elektron şəkildə həyata keçirilir.

Nazir, həmçinin qeyd edib ki, hazırda Azərbaycanda təxminən 3 minə yaxın xarici vətəndaş təhsil alır və onların yarısından çoxu Çindən gəlib. Rusiya vətəndaşı olan azərbaycanlıların da ölkəmizdə təhsil alması üçün heç bir maneə yoxdur.

Təhsil naziri vurğulayıb ki, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə müəllimlərin əməkhaqqının iki dəfə, dərs yükünün 50 faiz artırılması təhsilə və ölkənin gələcəyinə ən böyük töhfədir. Bundan

əlavə, Azərbaycanda məktəb direktorlarının seçilməsinin şəffaf sisteminin də qurulduğunu deyən nazir bu vəzifələrə namizədlərin bilik və bacarığının əsas götürüldüyünü diqqətə çatdırıb.

Nazir Azərbaycanda həyata keçirilən xaricdə təhsil proqramına da münasibət bildirərək deyib ki, artıq proqramın yeni formatı hazırlanır. Yeni proqrama uyğun olaraq xaricə, əsasən PHD və magistr səviyyəsində təhsillərini davam etdirmək istəyən gənclər göndiriləcək və eyni zamanda, dünyanın aparıcı ali təhsil müəssisələrindən professor-müəllim heyəti cəlb olunacaq.

AZƏRTAC

Səfərin nəticələri və gələcək əməkdaşlıq perspektivləri müzakirə olunub

Aprelin 14-də təhsil naziri Azərbaycan Respublikasının Rusiya Federasiyasındakı Səfirliyində Rusiyada təhsil alan tələbələr və gənc alimlər qrupu ilə görüşüb. Görüşdən əvvəl nazir Azərbaycan xalqının ümummilli lideri Heydər Əliyevin barelyefi önünə gül dəstəsi qoyub və cari ilin aprel ayının əvvəlində baş tutmuş hərbi qarşıdurma zamanı vətəni qoruyarkən şəhid olanların şərəfinə yaradılmış xatirə stendinə baş çəkib.

Açılış nitqində təhsil naziri Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi altında ümumi inkişaf strategiya-

sının hissəsi kimi təhsil sahəsində aparılan islahatlardan danışib. Nazir gənc azərbaycanlıların xaricdə ən yüksək səviyyədə təhsil almalarının və Azərbaycana qayıdıb müvafiq sahələrdə töhfə vermələrinin əhəmiyyətini vurğulayıb. M.Cabbarov ictimai işin əhəmiyyətini xüsusilə qeyd edib və bu sahədə Leyla xanım Əliyevanın müvəffəqiyyətlə rəhbərlik etdiyi Rusiyanın Azərbaycanlı Gənclər Birliyinin (RAGB) fəaliyyətini yüksək qiymətləndirib. Nazir Tələbə və Elmi Cəmiyyətin yaradılması təşəbbüsünü müsbət qarşılayıb və bunun azərbaycanlı gənclərin bir-biri ilə əlaqə

qurması üçün yaxşı platforma olacağına ümid etdiyini bildirib. Sonra təhsil naziri tələbələrin suallarını cavablandırılıb.

Həmin gün təhsil naziri Rusiya Təhsil Akademiyasının prezidenti Lyudmila Verbitskaya ilə görüşüb. Xanım Verbitskaya keçən il Bakıya səfərini və Azərbaycanın inkişafından, Bakının memarlığından və rus dili biliyi səviyyəsindən məmnun qaldığını xatırladı. Tərəflər təhsil sahəsində aparılan islahatlar haqqında məlumat mübadiləsi apardılar və Akademiya ilə Təhsil Nazirliyinin tabeliyində olan müvafiq institutlar arasında əməkdaşlığı güc-

ləndirməyə razılaşdılar.

Gün ərzində nazir Moskva Təhsil Departamentinin və “Ros-sotrudnichestvo” Agentliyinin rəhbərliyi ilə işçi görüşlər keçirərək əməkdaşlığın indiki vəziyyətini və onun genişləndirilməsi üçün potensial imkanları müzakirə etdilər.

Səfərin sonunda təhsil naziri Mikayıl Cabbarov Rusiya Federasiyasının təhsil və elm naziri D.Livanovla yekun görüş keçirib, səfərin nəticələri və gələcək əməkdaşlıq perspektivlərini müzakirə ediblər.

Azərbaycan nümayəndə heyətinin səfəri başa çatıb.

Məktəb direktorlarının iş qəbulu imtahanı başlayıb

Aprelin 15-də Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetində Təhsil Nazirliyi sistemində daxil olan ümumi təhsil müəssisələrində direktor vəzifəsinə iş qəbulu ilə bağlı test imtahanı mərhələsinə start verilib.

Məktəb direktoru olmaq istəyən namizədlərin üçüncü mərhələdə-imtahanda iştirakı prosesi

tam elektronlaşdırılıb. Bütün proseslər xüsusi proqram təminatı vasitəsilə həyata keçirilir. Hər namizədə 120 dəqiqə vaxt verilir. Bu vaxtın 90 dəqiqəsi sual-cavab, qalan 30 dəqiqəsi isə esse yazılması üçün nəzərdə tutulur.

Esse yazmaq üçün də proqram təminatı yaradılıb və namizədlər mövzuya uyğun fikirlərini

kompüter vasitəsilə qeyd edə bilərlər. İKT bilikləri zəif olan namizədlər üçün kağızda yazmaq imkanı yaradılır. İmtahanlar 3 gün ərzində (bazar günü də daxil olmaqla) davam edəcək. İmtahanın nəticələri aprelin 18-də məlum olacaq.

www.edu.gov.az

Respublika fənn olimpiadalarının final mərhələsi keçiriləcək

Aprelin 16-da Fizika, riyaziyyat və informatika təmayüllü liseydə fizika, riyaziyyat, kimya və biologiya fənləri üzrə Respublika fənn olimpiadalarının final mərhələsi keçiriləcək.

Fizika, kimya, riyaziyyat, biologiya və informatika fənləri üzrə 296 şagirdin iştirak edəcəyi final mərhələsində şagirdlərə açıq tipli suallar təqdim olunacaq. Fənlərdən

asılı olaraq, təqdim olunan tapşırıqlara 3 və ya 4 saat ərzində cavab verilməsi tələb olunur.

İmtahandan çıxan şagirdlərə sualların düzgün həlləri və cavabları təqdim ediləcək.

İmtahan bitdikdən sonra Respublika fənn olimpiadalarının münisiflər heyəti şagirdlərin yazı işlərini yoxlayacaq və həmin gün nəticələr elan olunacaq.

Nəticəsindən narazı olan şagirdlərə aprelin 17-də münisiflər heyəti ilə müzakirə aparmaq imkanı verəcək.

Azərbaycan dili və ədəbiyyat, coğrafiya və tarix fənləri üzrə Respublika fənn olimpiadalarının final mərhələsi isə 22-24 aprel 2016-cı il tarixlərində Fizika, riyaziyyat və informatika təmayüllü liseydə keçiriləcək.

“Ekoklub” üzvlərinin I Ekoloji Forumu

Aprel 9-da Təhsil Nazirliyi Respublika Ekoloji Tərbiyə və Təcrübəçilik Mərkəzi və Respublika Gənc Turistlər və Diyarşünaslıq Mərkəzinin birgə reallaşdırdığı “Yaşıl şəbəkə” ekoloji maarifləndirmə proqramı çərçivəsində “Ekoklub” üzvlərinin I Ekoloji Forumu keçirilib.

“Yaşıl şəbəkə” devizi altında “Ekoklub” üzvlərinin I Ekoloji Forumunun keçirilməsində əsas məqsəd gənclərin ekoloji hərəkətinin genişləndirilməsi, “Ekoklub”-lər şəbəkəsinin yaradılması, məktəblilərin ekoloji biliklərinin artırılması, onlarda ekoloji mədəniyyətin və ətraf mühitin qorunması sahəsində xüsusi bacarıqların formalaşdırılmasından ibarətdir. Forumdan öncə təhsil naziri Mikayıl Cəbbarov “Muğam Klub”da Respublika Ekoloji Tərbiyə və Təcrübəçilik Mərkəzinin nəzdində fəaliyyət göstərən “Ekoklub” liderləri ilə görüşüb.

Təhsil naziri məktəblilərlə görüşdə müasir dünyada və Azərbaycanda mövcud olan ekoloji problemlərdən, onları yaradan səbəblərdən və həlli istiqamətində reallaşdırılan tədbirlərdən danışib. Nazir ekoloji təhsil, bu istiqamətdə icra olunan layihələr barədə fikirlərini bildirib, daha böyük nailiyyətlərin əldə olunması üçün məktəblilərə tövsiyələr verib, onları maraqlandıran sualları cavablandırıb.

Məktəblilər ekologiyanın qorunması ilə bağlı iştirak etdikləri aksiyalardan danışib və yeni təkliflərlə çıxış ediblər. Sonra T.İsmayilov adına 6 nömrəli məktəb-liseyde forumun açılış mərasimi keçirilib. Tədbirdə təhsil nazirinin müavini Firudin Qurbanov, ekologiya üzrə beynəlxalq və yerli ekspertlər, 250-dən çox “Ekoklub” üzvü iştirak edib.

Əvvəlcə vətənin ərazi bütövlüyü uğrunda şəhid olanların xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib. İştirakçıları salamlayan təhsil nazirinin müavini Firudin Qurbanov forumun işinə uğurlar arzulayaraq, ölkədə aparılan təhsil islahatları çərçivəsində ekoloji təhsilin inkişafı və ekoloji dünyagörüşün formalaşması üçün geniş perspektivlər yarandığını, ekoloji təhsilin daha geniş tətbiq edilməyə

başlanıldığını bildirib. Nazir müavini qeyd edib ki, ekoloji tədris proqramı Bakı şəhəri üzrə pilot orta məktəblərdə fəaliyyət göstərir. Təhsil Nazirliyinin Respublika Ekoloji Tərbiyə və Təcrübəçilik Mərkəzi 2015-ci ilin sentyabrından etibarən orta məktəblərdə “Ekoklub”ların yaradılması prosesinə başlayıb. Hazırda Bakı şəhərindəki 28 ümumi təhsil müəssisəsində fəaliyyət

göstərən “Ekoklub”ların 990 nəfər üzvü var. Daha sonra çıxış edən şəxslər məktəblilərin ekoloji bilik və bacarıqlarının artırılması, ətraf mühitin öyrənilməsi və qorunması sahəsində gənc nəslin fəal iştirakının təmin edilməsini müsbət qiymətləndirib, forumun ətraf mühitin mühafizəsi məsələsinə ümumi marağın və diqqətin artmasına, uşaq və gənclərin ekoloji problemlərin həllində mütəmadi iştirak

etməsinə zəmin yaradacağına ümidvar olduqlarını bildiriblər. Forumda “Yaşıl iqtisadiyyat”, “Yaşıl dialoq”, “Yaşıl turizm”, “Yaşıl elm”, “Yaşıl yaradıcılıq”, “Yaşıl cəmiyyət”, “Yaşıl innovasiya”, “Yaşıl şəhər”, “Yaşıl liderlər” bölmələrində qruplarla müzakirələr təşkil olunub. Tədbirin yekununda iştirakçıların birgə bəyanatı qəbul edilib.

“Ceyhun Hacıbəylinin 125 illik yubileyinin keçirilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamının icrası barədə

Azərbaycan Respublikası təhsil nazirinin əmri

AMEA-nın Rəyasət Heyətinin 2 mart 2016-cı il tarixli 5/8 nömrəli qərarını nəzərə alaraq, “Ceyhun Hacıbəylinin 125 illik yubileyinin keçirilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 19 noyabr 2015-ci il tarixli 1538 nömrəli Sərəncamının icrasını təmin etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyi haqqında Əsasnamənin 13.5-ci bəndini rəhbər tutaraq

ƏMR EDİRƏM:

- “Ceyhun Hacıbəylinin 125 illik yubileyinin keçirilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 19 noyabr 2015-ci il tarixli, 1538 nömrəli Sərəncamının icrası ilə əlaqədar Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyinin Tədbirlər Planı təsdiq edilsin (əlavə olunur).
- Naxçıvan MR Təhsil Nazirliyi, Bakı Şəhəri üzrə Təhsil İdarəsi, rayon (şəhər) təhsil şöbələri, ali təhsil müəssisələri, Təhsil Nazirliyinin tabeliyindəki ümumi təhsil və orta ixtisas təhsili müəssisələrinin rəhbərləri:

- Ceyhun Hacıbəylinin yubileyi ilə bağlı təsdiq olunmuş Tədbirlər Planının yerinə yetirilməsini təmin etsinlər.
- Əmrin icrasını nəzarət nazir müavini C.Bayramova həvalə olunsun.
- İnformasiya şöbəsi (E.Əliyev) əmrin əlavəsi ilə birlikdə çoxaldılıb aidiyyəti müəssisələrə göndərilməsini, İctimaiyyətlə əlaqələr sektoru (C.Vəliyev) əmrin əlavəsi ilə birlikdə Təhsil Nazirliyinin internet sahifəsində yerləşdirilməsini və “Azərbaycan müəllimi” qəzetində dərc olunmasını təmin etsinlər.
- Əmrin icrasına nəzarət nazir müavini C.Bayramova həvalə olunsun.

Mikayıl CABBAROV,
Azərbaycan Respublikasının təhsil naziri

7 aprel 2016-cı il

Fəaliyyət Planının təsdiqi barədə

Azərbaycan Respublikası təhsil nazirinin əmri

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 11 mart 2016-cı il tarixli Sərəncamı ilə təsdiq olunmuş “Azərbaycan Respublikasında 2016-cı ilin “Multikulturalizm ili” elan edilməsi ilə bağlı Tədbirlər Planı”nın icrasını təmin etmək məqsədi ilə, “Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyi haqqında Əsasnamə”nin 13.5-ci bəndini rəhbər tutaraq

ƏMR EDİRƏM:

- “Azərbaycan Respublikasında 2016-cı ilin “Multikulturalizm ili” elan edilməsi ilə bağlı Tədbirlər Planı”nın icrasını təmin etmək məqsədi ilə, “Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyi haqqında Əsasnamə”nin 13.5-ci bəndini rəhbər tutaraq
- Təhsil Nazirliyinin aidiyyəti şöbələri Fəaliyyət Planında nəzərdə tutulan tədbirlərin vaxtında yerinə yetirilməsi üçün tələb olunan təşkilati işlərin həyata keçirilməsini təmin etsinlər.
- Maliyyə şöbəsi (R.Orucov) Fəaliyyət Planında nəzərdə tutulan tədbirlərin maliyyələşdirilməsi ilə əlaqədar icraçı təşkilatlara müvafiq metodik köməklik göstərilməsini təmin etsin.
- Naxçıvan MR Təhsil Nazirliyi, Bakı Şəhəri üzrə Təhsil İdarəsi, rayon (şəhər) təhsil şöbələri, ali

təhsil müəssisələri, Təhsil Nazirliyinin tabeliyindəki ümumi təhsil və orta ixtisas təhsili müəssisələrinin rəhbərləri “Azərbaycan Respublikasında 2016-cı ilin “Multikulturalizm ili” elan edilməsi ilə bağlı Tədbirlər Planı”nın icrasını təmin etmək məqsədi ilə, “Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyi haqqında Əsasnamə”nin 13.5-ci bəndini rəhbər tutaraq

Mikayıl CABBAROV,
Azərbaycan Respublikasının təhsil naziri

8 aprel 2016-cı il

Avropa Şurası ölkələri təhsil nazirlərinin 25-ci konfransı

Təhsil nazirinin müavini Ceyhun Bayramovun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti Avropa Şurası təhsil nazirlərinin 25-ci konfransında iştirak etmək üçün Belçikanın paytaxtı Brüsseldə səfərdə olub.

11-12 aprel tarixlərində keçirilən konfransın gündəliyində duran əsas məsələ terror və ekstremizmin qarşısını almaq və onlarla mübarizə aparmaqda təhsilin artan roludur. Konfransın işində Avropa Şurasına üzv və tərəfdaş ölkələrin təhsil nazirləri və nazir müavinlərinin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətləri iştirak edib.

Tədbirin açılış mərasimində Avropa Şurasının baş katibi Turbyorn Yaqland, Avropa İttifaqının təhsil, mədəniyyət, gənclər və idman üzrə komissarı Tibor Navraksiks və Belçikanın Flandriya əyalətinin təhsil naziri Hilde Krevits çıxış ediblər.

Konfransın “Vətəndaşlıq təhsili — Avropa və global səviyyədə əsas çağırışlar” adlanan ikinci sessiyasında Azərbaycan nümayəndə heyətinin rəhbəri, nazir müavini Ceyhun Bayramov çıxış edib. C.Bayramov çıxışında Azərbaycanın məruz qaldığı terror və etnik təmizləmələrə baxmayaraq, əsrlərdir formalaşmış sülh və tolerantlıq, digər dinlərə, millətlərə və mədəniyyətlərə hörmətlə yanaşma ənənəsi haqqında danışib. Nazir müavini bütün bunların Azərbaycanın zəngin irsinin ayrılmaz parçası olduğunu və Azərbaycan Respublikası Prezi-

dentinin təşəbbüsü olan multikulturalizm siyasətinin əsasını təşkil etdiyini vurğulayıb. O, məhz bu siyasət nəticəsində hökumətin təhsilə ayırdığı diqqətin artdığını qeyd edərək, multikulturalizm istiqaməti üzrə Azərbaycanda keçirilmiş bir sıra beynəlxalq tədbirlər, həmçinin cari ilin 25-27 aprel tarixlərində Bakıda keçiriləcək Birləşmiş Millətlər Təşkilatı Sivilizasiyalar Alyansının 7-ci Qlobal Forumu barədə konfrans iştirakçılarına məlumat verib.

C.Bayramov Ermənistan nümayəndəsinin öz çıxışında qeyd etdiyi əsassız məqamlara diqqət çəkərək, Azərbaycan torpaqlarının hələ də Ermənistan tərəfindən işğal altında olması və həmin ərazilərdə yaşayan azərbaycanlı əhalinin etnik təmizlənməyə məruz qalması barədə həqiqətləri konfrans iştirakçılarına nəzərinə çatdırıb. O, Ermənistanın qeyri-konstruktiv siyasəti nəticəsində 2-5 aprel tarixlərində bu ölkə tərəfindən atəşkəsin kobud şəkildə pozulması zamanı Ermənistan və Azərbaycan silahlı qüvvələrinin təmas xəttində yerləşən məktəblərin və məktəblilərin məsədiyönü artilleriya və snayper atəşlərinə məruz qalması barədə də məlumat verib.

Konfrans bu gün öz işini başa çatdırıb. Səfər çərçivəsində aprelin 11-də Azərbaycan nümayəndə heyəti mövcud əlaqələrin inkişaf etdirilməsi və təhsil sahəsində həyata keçirilən proqramları müzakirə etmək məqsədilə Avropa Komissiyasında işçi görüşü keçirib.

Elm və təhsil işçiləri təltif olunub

Martın 12-də ölkəmizdə elm və təhsil sahəsində çalışan bir qrup şəxsə Fransanın “Akademik Palma” (Kavaler dərəcəsi) ordeni təqdim edilib.

Qeyd edək ki, Azərbaycanda fransız dilinin inkişafı və yayılması baxımından fəaliyyətləri yüksək qiymətləndirilərək, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Fəlsəfə İnstitutunun Beynəlxalq əlaqələr şöbəsinin direktoru Zöhrə Əliyeva, Bakı Dövlət Universitetinin fransız dili kafedrasının müdiri Elmira Fərəcullayeva, Azərbaycan Dillər Universitetinin fransız dili müəllimi Alik Hanıfayev, Qazax rayonu Daş Salahlı kənd orta məktəbinin fransız dili müəllimi Söylü Xəlilova və Goranboy rayon Qızılhacılı kənd 1 nömrəli orta məktəbin fransız dili müəllimi Aygün Yusifova Fransa tərəfindən təltif olunublar.

Bununla bağlı təşkil olunmuş tədbirdə Fransanın Azərbaycandakı səfəri Orelia Buzşez təltif olunanlara ordenləri təqdim edib və onlara xoş arzularını çatdırıb. Təhsil nazirinin müavini Firudin Qurbanov

nov Fransa hökumətinə və Fransanın Azərbaycanı səfirliyinə Təhsil Nazirliyi adından ölkəmizin təhsil müəssisələrində fəaliyyət göstərən fransız dili müəllimlərinin “Akademik Palma” (Kavaler dərəcəsi) ordeni ilə təltif edilməsi ilə əlaqədar minnətdarlığını bildirib. Nazir müavini Azərbaycan və Fransa arasında təhsil sahəsində əməkdaşlığın yüksək səviyyədə olduğunu, universitetlərarası əlaqələrin genişləndiyini, gənclərimizin Fransanın ali təhsil müəssisələrində uğurla təhsil almasını, Bakıda Fransız liseyinin fəaliyyət göstərməsini nəzərə çatdırıb.

F.Qurbanov Azərbaycanda təhsilin inkişafı üzrə Dövlət Strategiyasında qarşıya qoyulmuş hədəflərə çatmağın əsas vasitələrindən birinin də beynəlxalq təcrübənin öyrənilməsi və xarici tərəfdaşlarla əməkdaşlığın dərinləşdirilməsi olduğunu söyləyib. Bu baxımdan Azərbaycanla Fransa arasında təhsil sahəsində sıx əməkdaşlığın və birgə fəaliyyətin həyata keçirilməsi xüsusi əhəmiyyət kəsb edir.

BDU-da petisiya layihəsi ilə bağlı tədbir

Bakı Dövlət Universitetində Azərbaycan Vətəndaş Cəmiyyətinin İnkişafına Yardım Assosiasiyasının (AVCIYA) “Ədalətin bərqərar olunması və böyük fəlakətin qarşısını alması naminə” adlı petisiya layihəsi ilə bağlı tədbir keçirilib. Rektor, akademik Abel Məhərrəmov bildirib ki, aprelin 6-da Ağ Ev Administrasiyasının internet resursunda yerləşdirilən petisiya 100 mindən artıq imza toplayıb. Petisiyada AŞPA-nın 2085 (2016) sayılı qətnə-

məsində vurğulanan Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ və digər ərazilərinin Ermənistan dövləti tərəfindən işğal edilməsi, Ermənistanın Azərbaycana qarşı qəsdən törətdiyi ekoloji böhranın ekoloji təcavüz olması faktı, Ermənistan silahlı qüvvələrinin işğal bölgəsindən dərhal geri çəkilməsi tələbi, Azərbaycanın işğal edilmiş ərazilərində yerləşən Sərsəng su anbarının hazırkı durumunun humanitar fəlakətlə nəticələnə biləcəyi xəbərdarlığı diqqətə çatdırılır. Həmçi-

nin Obama Administrasiyasına AŞPA-nın 2085 (2016) sayılı qətnəməsini dəstəkləməsi, Ermənistan tərəfindən işğal edilmiş torpaqlarımızın azad edilməsinə və bölgədə humanitar fəlakətin qarşısının alınmasına yardım olunması üçün çağırış edir.

AVCIYA-nın prezidenti, millət vəkili Elxan Süleymanov çıxışında qeyd edib ki, qısa müddət ərzində 100 min nəfərdən artıq insanın petisiyaya səs verməsi, onun bu qədər geniş əks-səda doğurması insanların ölkəmizin gələcəyinə görə məsuliyyət daşıdıqlarının aydın təzahürüdür.

Səsvermə prosesinə aid videoçarx nümayiş etdirildikdən sonra “ELS” Müstəqil Araşdırmalar Mərkəzinin direktoru İradə Yaqubova iştirakçıları petisiya qaydaları ilə tanış edib.

Sonda BDU Tələbə Həmkarlar İttifaqı Komitəsinin sədri Daşqın Qənbərov çıxış edib. Bildirib ki, universitet tələbələri petisiyanın ilk günündən aktiv iştirakları ilə diqqət cəlbə və bu günə kimi 14 min BDU tələbəsi səsvermədə iştirak edib.

UNEC ilə Montpellier Universiteti arasında razılaşma imzalanıb

UNEC-in rektoru, professor Ədalət Muradov Fransanın Montpellier Universitetində səfərdə olub. Səfər zamanı UNEC ilə Avropanın nüfuzlu ali təhsil müəssisələrindən olan Montpellier Universiteti arasında ikili diplom razılaşması imzalanıb. Sənəd hər iki universitetin tələbələrinə iqtisadiyyat, dünya iqtisadiyyatı, maliyyə, mühəsibat və biznesin təşkili və idarə edilməsi ixtisasları üzrə UNEC və Montpellier universitetlərinin diplomlarını əldə etmək imkanı verəcək.

Eyni ixtisas üzrə həm Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti, həm də Fransanın Montpellier Universitetinin diplomunu almağa imkan verən proqramda ilk iki tədris ilini UNEC-də təhsil almış və 120 kredit qazanmış mükəmməl ingilis dili bilikləri olan tələbələr iştirak edə bilər. III kursda proqram üçün artıq seçilmiş tələbələrə iki variant üzrə təhsillərini davam etdirmək imkanı verəcək.

Birinci variantı seçən tələbələr III kursda təhsillərini Montpellier Universitetində davam etdirəcəklər. Kursun sonunda tələb olunan kreditləri qazandıqdan sonra tələbələr UNEC-ə geri dönəcək və təhsillərini IV kursdan davam etdəcəklər. Bu zaman Fransada oxuduqları müddətdə tələbələrə Montpellier Universitetinin tələbə kart-

ları verəcək.

İkinci variant olaraq tələbələrə Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti və Montpellier Universitetinin təhsil proqramlarına uyğunlaşdırılmış proqram üzrə III kursda təhsillərini UNEC-də davam etdirmək təklif olunur. Bu zaman tələbələr bəzi fənlər üzrə Montpellier Universitetindən dəvət olunan tanınmış professorların dərslərində iştirak etməklə həm UNEC, həm də Montpellier Universitetinin tələb olunan kreditlərini alacaqlar.

Hər iki variantı seçən tələbələr təhsillərinin III kursunda tələb olunan kreditləri qazandıqdan sonra sonuncu tədris ilini UNEC-də davam etdirəcəklər. Hər iki universitetin professorlarının rəhbərliyi altında buraxılış işlərini uğurla mü-

dafə edən tələbələrə həm UNEC-in, həm də Montpellier Universitetinin diplomları təqdim olunacaq.

Proqram UNEC tələbələrinə Montpellier Universitetinin professorları ilə elmi tədqiqat işlərini yerinə yetirmək imkanı da verir.

Proqram üçün seçilmiş tələbələrə hər iki universitet tərəfindən ölkələrə səfər etmək üçün viza və miqrasiya məsələlərində, yaşayış ünvanlarının müəyyən olunması və bank əməliyyatlarında dəstək göstəriləcək. Həmçinin tələbələr üçün universitet, yerli əməllər, ölkə mədəniyyəti və sosial həyatla tanışlıq məqsədilə inteqrasiya həftəsi təşkil ediləcək.

İctimaiyyətlə əlaqələr şöbəsi

Azərbaycan Dillər Universitetində tələbələrlə görüş

Aprelin 11-də Azərbaycanda Vətəndaş Cəmiyyətinin İnkişafına Yardım Assosiasiyasının (AVCIYA) prezidenti, millət vəkili Elxan Süleymanovun “Ədalətin bərqərar olunması və böyük fəlakətin qarşısının alınması naminə” adlı petisiya layihəsi çərçivəsində Azərbaycan Dillər Universitetində (ADU) görüşü keçirildi.

Tədbiri giriş sözü ilə açan ADU-nun rektoru vəzifəsini icra edən professor Dünyamin Yunusov qonağı universitetdə görməkdən məmnunluğunu dilə gətirdi. O, son günlərdə baş vermiş hadisələrlə əlaqədar Azər-

baycan ordusunun yenilməzliyindən söz açdı. Gənclərdə vətənpərvərlik hisslərinin güclü olduğunu bildiren professor onların bu xüsusiyyətini müsbət hal kimi qiymətləndirdi.

Elxan Süleymanov “Ədalətin bərqərar olunması və böyük fəlakətin qarşısının alınması naminə” adlı petisiya layihəsi çərçivəsində ilk görüşün məhz ADU-da təşkil olduğunu tədbir iştirakçıların diqqətinə çatdırdı. Ölkənin qüdrətinin və xalqın gələcəyinin gənclərdən asılı olduğunu deyən millət vəkili bu layihə çərçivəsində onlarla görüşməyin vacibliyindən söz açdı.

E.Süleymanov AVCIYA-nın 12 illik fəaliyyəti haqqında məlumat verərək onun əsas xəttinin Qarabağ həqiqətləri, Ermənistanın işğalçı siyasəti, tarix boyu xalqımıza qarşı törədilən soyqırım və vəhşiliklərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması olduğunu bildirdi.

Azərbaycan ordusunun hərbi əməliyyatlarda əldə etdiyi qələbələrə söz açan millət vəkili dövlətimizin öz torpaqlarından və onun azad edilməsi uğrunda mübarizədən əl çəkməyəcəyini söylədi. O, son günlərdə cəbhə xəttində baş verən hadisələrlə bağlı ATƏT, BMT, NATO və digər nüfuzlu təşkilatların, həmçinin 40-a yaxın lider ölkənin bəyanatını diqqətə çatdırdı.

Petisiyanın əhəmiyyətindən danışan E.Süleymanov məhz bunun vasitəsilə Avropa Şurasının 46 ölkəsinin səs verdiyi qətnəmənin Ağ Evin saytında dünyaya çatdırıldığını vurğuladı.

Sonra petisiya ilə bağlı videoçarx nümayiş etdirildi.

AVCIYA-nın nümayəndəsi İradə Yaqubova səsvermənin qaydaları haqqında ətraflı məlumat verdi.

İctimaiyyətlə əlaqələr departamenti

Azərbaycan Texnologiya Universitetində şəhid məzun anılıb

Azərbaycan Texnologiya Universitetində (ATU) bu ali təhsil ocağının məzununu, bir neçə gün əvvəl cəbhə xəttində ermənilərin hücumunun qarşısını alarkən şəhid olmuş Rəşad Niftəhli yad edilib. ATU-nu 2015-ci ildə bitirən şəhidin təhsil aldığı iqtisadiyyat və idarəetmə fakültəsində təşkil olunan anım tədbirində universitet rəhbərliyi, şəhidə dərs deyən müəllimlər və tələbələr iştirak edəblər.

ATU-nun rektoru, professor Akif Süleymanov deyib ki, son günlərdə cəbhədə baş verənlər bütün ölkə əhalisinin bir yumruq kimi birləşməsinə imkan verdi. Ermənilərin təməs xəttində yenidən dinc sakinlərimizi atəşə tutmasına cavab verərkən bir neçə hərbi qulluqçu qəhrəmancasına şəhidlik zirvəsinə yüksəldi. Onlardan biri də ATU-nun məzununu, ali təhsilini başa vurduqdan sonra Vətənə borcunu ödəmək üçün hərbi xid-

məte yollanan və son döyüşlərdə şəhid olan Rəşad Niftəhli. Rektor bildirib ki, Rəşad kimi oğullar yaşından, hərbi rütbəsi və vəzifəsindən asılı olmayaraq rəşadətli düşmənin üzərinə atılmaqla onlara necə qəhrəman bir xalqla üz-üzə olduqlarını bir daha xatırladı. Vətən uğrunda gözüni qırpmadan canını fəda edənlər həm də erməni daşnaklarının Azərbaycan torpaqları hesabına “böyük Ermənistan” yaratmaq xüylərini birdəfəlik məhv etdi. Professor Akif Süleymanov deyib ki, Rəşad Niftəhlinin xatirəsi 90-cı illərdə Qarabağ uğrunda gedən döyüşlərdə həlak olan 6 şəhid məzunla birlikdə universitetdə əbədləşdiriləcək. Onların qəhrəmanlıqları həmişə yetişməkdə olan gənc nəslin yoluna işıq salacaq, vətənpərvərlik ruhunda tərbiyəsinə xidmət edəcək.

Sonra Rəşad Niftəhliyə dərs deyən müəllimlər də çıxış edərək onun tələbəlik illərində yüksək əxlaqı, nümunəvi davranışı ilə fərqləndiyini deyiblər.

Mətbuat xidməti

AzMIU-da fəxri məzunlarla görüş keçirilib

Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universitetində ötən illərdə bu ali təhsil ocağını bitirmiş məzunlarla görüş keçirilib. 40 illik yubileyi ərəfəsində baş tutan görüşdə universitetin respublikada tanınmış, adlı-sanlı, nüfuzlu məzunları iştirak edib. Tədbirin əvvəlində məzunlar və AzMIU rəhbərliyi ümummilli lider Heydər Əliyevin universitetin həyatındakı büstü önünə əklil qoyub, ulu öndərin xatirəsini yad ediblər. Daha sonra qonaqlar Heydər Əliyev muzeyini, Knauf tədris mərkəzini, imtahan zallarını, inşaat materialları laboratoriyasını, idman kompleksini, AzərSu, Holcim, inşaat konstruksiyaları laboratoriyalarını, kitabxanayı gəziblər. Universitetin akt zalında davam etdirilən tədbirdə qonaqları salamlayan AzMIU-nun rektoru, professor Gülçöhrə Məmmədova bu günlərdə 40 yaşı qeyd olunacaq universitetin keçdiyi inkişaf yolundan danışdı. O qeyd edib ki, 1975-ci ildə ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin Azərbaycan elminə, təhsilinə bəxş etdiyi AzMIU bu illər ərzində ona göstərilən eti-

madı doğrultmağa çalışıb, həm elm, həm də təhsil sahəsində ciddi uğurlara imza atıb, qarşıya qoyduğu hədəflərə çatmaq üçün böyük təkamül yolu keçib.

AzMIU-nun 1980-ci il ilk məzunlarından olan millət vəkili Aydın Mirzəzadə ötən illərin xatirələrini yada salıb, heyatda qazandığı uğurlara görə müəllimlərinə minnətdarlığını bildirib. 1984-cü il məzununu Suraxanı Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı İlqar Abbasov da vurğula-

layıb ki, 40 il bundan əvvəl Azərbaycan İnşaat Mühəndisləri İnstitutu kimi müstəqil fəaliyyət göstərən təhsil müəssisəsinin ilk tələbələri kimi həmişə qürur duyublar. Telekommunikasiya sistemlərinin tikintisində ən böyük layihələri gerçəkləşdirən “Qartal” tikinti firmasının rəhbəri Şahin Məmmədov təhsildə fərqlənən tələbələrə noutbuklar hədiyyə edib.

Mətbuat xidməti

Tələbə televiziyası “Talk show” verilişinin yayımına start verildi

Qafqaz Universitetinin online tələbə televiziyası olan Qafqaz TV-də məşhurların qonaq olduğu veriliş əsl formatına keçid etdi. Daha öncə studiyada qonaqla müsahibə formatında hazırlanan “STAR SHOW Rüfətə” verilişi canlı tələbə izləyicilərinin qarşısına çıxdı. Verilişin əvvəlki formatında xalq artisti Flora Kerimova, gənc müğənnilər Günay İbrahimi və Abdullaxiq, televiziya xəbər aparıcıları və öz sahəsində məşhur olan şəxslər qonaq olub. Yeni formatın ilk qonağı isə məşhur “Dostlar” qrupunun solisti müğənni Əhməd Mustafayev oldu.

İfaçı universitetin rəsmi radio-sunda yayımlanan verilişin Qafqaz TV-də tələbələr tərəfindən ərəşəyə gətirilən adıgedən verilişin də qo-

nağı olub. Aparıcı Rüfət Quliyevlə söhbət və qonağın ifası verilişin canlı izləyən tələbələrin böyük marağına səbəb olub.

Onu da vurğulayaraq ki, Əhməd Qafqaz Universitetində təhsil alan

tələbələrin səsverməsi nəticəsində seçilib və onların əksəriyyətinin istəyi ilə orada qonaq olub.

Qafqaz Universiteti
Mətbuat şöbəsi

“Ən yaxşı yazı” müsabiqəsi qaliblərinin mükafatlandırılma mərasimi keçirilib

Aprelin 12-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Bilik Fondunda bu qurumla “Azərbaycan müəllimi” qəzeti redaksiyasının birgə təşkil etdiyi “Ən yaxşı yazı” müsabiqəsi qaliblərinin mükafatlandırılma mərasimi keçirilib. Tədbirdə hər iki qurumun rəhbərləri, müsabiqənin qalibləri, təşkilat komitəsinin və münisflər heyətinin üzvləri, qonaqlar və KIV nümayəndələri iştirak ediblər.

Mərasimi giriş sözü ilə açan Bilik Fondunun icraçı direktoru Oktay Səmədov iştirakçıları salamlayıb və Fondla “Azərbaycan müəllimi” qəzetinin redaksiyası arasında bağlanmış müqaviləyə uyğun olaraq keçirilmiş müsabiqənin yekun tədbirinə toplaşdıqlarını bildirib.

Son günlər cəbhə bölgəsində erməni silahlı birləşmələrinin törətdiyi təxribata cavab olaraq ordumuzun həyata keçirdiyi əməliyyatlar nəticəsində şəhid olmuş əsgər və zabitlərimizin ruhu bir dəqiqəlik sükutla yad olunub.

Çıxışına davam edən Oktay Səmədov müsabiqənin gedişi və yekunları haqqında məlumat verib. Qeyd edib ki, 2016-cı il yanvarın 1-dən start verilən müsabiqədə yazıların qəbulu üçün elan olunmuş 35 gün müddətində (yanvarın 1-dən fevralın 5-dək) 121 yazı daxil olub. Hər iki qurum birgə təşkilat komitəsi və münisflər heyəti formalaşdırıb. Münisflər heyətinin tərkibini diqqətə çatdıran icraçı direktor buraya Azərbaycan Təhsil Şurasının sədri, pedaqoji elmlər doktoru, professor Əjdər Ağayevin, “Azərbaycan məktəbi” jurnalının baş redaktoru, filologiya üzrə fəlsəfə doktoru Nəcəf

Nəcəfovun, Azərbaycan Respublikası Təhsil Problemləri İnstitutunun direktor müavini, filologiya üzrə fəlsəfə doktoru Faiq Şahbəzlinin, “Azərbaycan müəllimi” qəzetinin şöbə müdiri Yusif Əliyevin və Bilik Fondunun İnformasiya təminatı sektorunun müdiri, filologiya üzrə fəlsəfə doktoru Xatirə Hüseynovanın daxil edildiyini söyləyib. Bildirib ki, yazıların ilkin dəyərləndirilməsi üçün münisflər heyəti ətrafında tanınmış, fəal fənn müəllimlərinə, Təhsil Problemləri İnstitutunun əməkdaşlarından ibarət işçi qrupu yaradılıb. Yazılarla tanışlıq zamanı onların 21-nin müsabiqənin şərtlərini məzmun və həcm baxımından ödəmədiyi məlum olub və həmin yazılar qiymətləndirilməyə buraxılmayıb. Şərtləri ödəyən 100 yazı isə 2 mərhələdə qiymətləndirilib. Birinci mərhələdə onları işçi qrupu bal hesabı ilə dəyərləndirib. Nəticədə 28 yazı ikinci mərhələyə vəsiqə qazanıb. Bu mərhələdə yazılar münisflər heyətinin üzvləri tərəfindən qiymətləndirilib. Müsabiqənin yekunlarına görə 3 yazı I, 3 yazı II, 5 yazı III, 17 yazı isə həvəsləndirici yerə layiq görülüb. Qaliblərin adları açıqlandıqdan sonra onların siyahısı “Azərbaycan müəllimi” qəzetində dərc olunub.

Müsabiqədə ölkənin 31 şəhər və rayonundan təhsil işçilərinin iştirak etdiyini diqqətə çatdıran O.Səmədov ali məktəblər istisna olmaqla təhsilin bütün səviyyələrində çalışan müəllimlərin qatıldığı müsabiqədə ümumtəhsil məktəbləri müəllimlərinin üstünlük təşkil etdiyini və iştirakçıları arasında ümumtəhsil məktəblərində tədris olunan bütün

fənlərin təmsilçilərinin olduğunu deyib.

Oktay Səmədov çıxışının sonunda “Azərbaycan müəllimi” qəzeti ilə birgə keçirdikləri müsabiqənin əhəmiyyətini yüksək qiymətləndirərək bu kimi layihələrin davamlı olacağına əminliyini ifadə edib. Əgər müsabiqə qaliblərinin istəyi olarsa Bilik Fondunun təşkilatçılığı ilə onların metodik yazılarında əks olunmuş innovasiya elementlərindən istifadə etməklə keçdikləri dərsləri əks etdirən xüsusi sənədli filmlər hazırlanması təklifini irəli sürüb, bu filmlər əsasında Fondun arxivinin yarana və ondan hər kəsin bəhrələnmə biləcəyini söyləyib. O.Səmədov yer tutmuş müəllimlərin bölgələrdə ustad dərslərinin təşkil edilməsini də məqsədə müvafiq sayıb.

Sonra müsabiqənin digər təşkilatçısı – “Azərbaycan müəllimi” qəzetinin baş redaktoru Bayram Hüseynzadə çıxış edib.

Müsabiqəni təhsilimizin inkişafında çox əhəmiyyətli bir tədbir kimi dəyərləndirən Bayram Hüseynzadə onun mütəmadi şəkildə davam etdirilməsinin zəruriliyini söyləyib. Bildirib ki, belə tribunalar qabaqçıl, yaradıcı müəllimlərin üzə çıxarılmasında, stimullaşdırılmasında mühüm rol oynayır. Çünki müəllimin yaxşı pedaqoq, innovativ düşüncə və fəaliyyət sahibi olmasını məhz belə tədbirlər zamanı müəyyənləşdirmək olur.

Müsabiqənin rəhbərlik etdiyi qəzeti yaxşı metodik yazılarla təmin etmək baxımından da faydalı olduğuna diqqət çəkən baş redaktor, redaksiyanın həmin müəllimləri də im nəzərdə saxlayacağını, onlarla

əməkdaşlıq ediləcəyini, təcrübələrinin qəzet vasitəsilə bölüşülcəyini vurğulayıb. Qeyd edib ki, ölkənin ucqar kənd məktəblərində çalışan müəllimlər belə yazılara xüsusilə ehtiyac duyurlar.

Bayram Hüseynzadə müsabiqənin obyektiv keçirilməsi üçün bütün imkanlardan istifadə etdiklərini söyləyib. Diqqətə çatdırıb ki, yazıların metodik yazılarında əks olunmuş innovasiya elementlərindən istifadə etməklə keçdikləri dərsləri əks etdirən xüsusi sənədli filmlər hazırlanması təklifini irəli sürüb, bu filmlər əsasında Fondun arxivinin yarana və ondan hər kəsin bəhrələnmə biləcəyini söyləyib. O.Səmədov yer tutmuş müəllimlərin bölgələrdə ustad dərslərinin təşkil edilməsini də məqsədə müvafiq sayıb.

B.Hüseynzadə çıxışının sonunda müsabiqənin təşkili və keçirilməsində əməyi olan hər kəsə, xüsusən də materialların dəyərləndirilməsində öz dəstəyini vermiş Təhsil Problemləri İnstitutunun rəhbərliyinə təşəkkürünü bildirib, qalibləri təbrik edib.

Professor Əjdər Ağayev çıxışında bu kimi tədbirlərin innovativ texnologiyalarla işləyən müəllimlərin üzə çıxarılmasında və təbliğində böyük əhəmiyyət daşıdığını, onun müəllimləri hərəkətə gətirmək, onlara özlərinə inam yaratmaq, yaxşı müəllimlərin təcrübəsinin görünməsi baxımından da faydalı olduğunu söyləyib. Müsabiqəyə təqdim olunmuş yazıların məzmun, işlənmə texnikası, müəllimin düşüncə və fəaliyyətindəki yeniliyi əks etdirmək baxımından onu tam qane etdiyini deyən professor buna şərait yaradan belə bir müsabiqə keçirdiklərinə görə Bilik Fondunun və “Azərbaycan müəllimi” qəzeti redaksiyasının rəhbərliyinə təşəkkür edib,

qalib müəllimləri təbrik edərək onlara uğurlar arzulayıb.

Münisflər heyətinin üzvü Nəcəf Nəcəfov müsabiqəyə təqdim olunmuş yazıların onu sevindirdiyini, bu yazılarda müəllimlərin öz yenilikçi təcrübələrini, fikir və düşüncələrini, innovativ pedaqoji axtarıslarının nəticələrini ustalıqla ortaya qoyduqlarını söyləyib, bu işin davamlı olmasını arzulayıb, müəllimləri onlar üçün yaradılan şəraitdən maksimum bəhrələnməyə çağırıb.

Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Kollecinin direktoru Qulu Novruzov da çıxışında həyata keçirilən layihəni yüksək qiymətləndirib. Müsabiqənin davam etdiyi bir neçə ay ərzində Bilik Fondu və “Azərbaycan müəllimi” qəzeti redaksiyasının gərgin iş apardıqlarını, şəffaf seçim prosesi həyata keçirdiklərini bildirib.

Ölkəmizdə təhsilin yeni məzmunu və müasir texnologiyalar zamanında qurulub aparıldığı hazırkı dövrdə metodikanın xüsusi önəm kəsb etdiyinə diqqət çəkən Q.Noğuzov müsabiqənin məhz müəllimlərin yeni metodikalarla, yanaşmalarla necə yiyələnməsini aşkara çıxarmaq baxımından da faydalı saydığını söyləyib, qalibləri təbrik edib və müsabiqə ilə yaxşı bir ənənənin əsasının qoyulacağına inandığını bildirib.

Çıxışına qalibləri təbrik etməklə başlayan Bakı Şəhəri üzrə Təhsil İdarəsinin müdir müavini Hüseyn Əsgərov müsabiqənin ədəbi diliminin yazılı qolunun inkişafına kömək göstərməsi, qabaqçıl, yaradıcı müəllimlərin ictimaiyyətə təqdim olunması və müəllim əməyinin stimullaşdırılması baxımından əhə-

miyyətini xüsusi qeyd edib və belə layihələrin müntəzəm keçirilməsini önəmli vurğulayıb.

Münisflər heyətinin üzvü Faiq Şahbəzli də çıxışında müsabiqəni müsbət addım kimi qiymətləndirib. Təxminən 10 il öncə müəllimlərin əlində lazımi qədər resurslar olmadığını deyən F.Şahbəzli son 10 ildə müəllimlər tərəfindən çoxlu resurslar hazırlandığını və bunun sevinci hal olduğunu bildirib, müəllimlərdə olan öyrənmək həvəsini yüksək dəyərləndirib. F.Şahbəzli ilk dəfə keçirilən müsabiqədə 120-dən çox müəllimin iştirakını layihə təşkilatçıları üçün uğuru kimi qiymətləndirib, onları və qalibləri təbrik edib.

Bilik Fondunun aparat rəhbəri İsaخان Vəliyev çıxışında müsabiqənin təşkili ideyasını müəllimlərlə aparılan təbliğat, maarifləndirmə işinin yeni formatı kimi dəyərləndirib. Onu ədalətlə, tam şəffaf təşkil etdiklərinə görə hər iki təşkilatçı qurumun rəhbərliyinə təşəkkür edib.

Təqdimat mərasimində söz alan qaliblər müsabiqəni yüksək dəyərləndirib, onu obyektiv, şəffaf keçirdiklərinə, onlara öz fikirlərini, yaradıcı təcrübələrini bölüşmək imkanı verdiklərinə görə Bilik Fondunun və “Azərbaycan müəllimi” qəzetinin rəhbərliyinə, münisflər heyətinə öz minnətdarlıqlarını bildiriblər.

Çıxışlardan sonra mükafatlandırılma mərasimi başlandı. I, II və III yerin qaliblərinə müvafiq dərəcəli diplomlar və hədiyyələr, həvəsləndirici yeri tutanlara tərifnamələr təqdim olundu.

Tədbirin sonunda qaliblərlə xatirə şəklində çəkilərək.

Qaliblər təəssüratlarını bölüşüblər

Gülnarə Dadaşova,
Milli Qəhrəman Mubəriz İbrahimov adına Bilasuvay lisey-məktəb kompleksinin kimya və biologiya müəllimi

– İlk öncə müsabiqənin təşkilatçıları olan Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Bilik Fonduna və “Azərbaycan müəllimi” qəzeti redaksiyasına öz təşəkkürümü bildirirəm. Müsabiqədə birinci yeri tutduğuma görə çox qürurluyam. Belə bir müsabiqənin tam obyektiv təşkili və keçirilməsi təqdirəlayiq haldır. Müsabiqə müəllimlərin öz təcrübələrini daha geniş arenada öz həmkarları ilə paylaşması üçün bir fürsət oldu. Düşünürəm ki, müsabiqədə iştirak edib uğur qazanmış hər kəsin öz qazanc payı olacaqdır. Arzu edirəm ki, gələcəkdə müəllimləri ruhlandıran, maarifləndirən belə müsabiqələr tez-tez təşkil olunsun.

Leyla Bayramova,
Ağdaş şəhər 7 nömrəli tam orta məktəbin tarix müəllimi

– Öncə müsabiqədə əməyi keçən hər bir şəxsə təşəkkürümü bildirirəm. Mən məhz müsabiqə təşkilatçıları üçün obyektivliyinə güvənib müsabiqəyə qoşuldum. Münisflər heyətinin qərarı ilə birinci yerə layiq görüldüm. Müsabiqənin çox əhəmiyyətli və vacib olduğunu düşünürəm. Müsabiqəyə yazı hazırlayan müddətdə çoxlu mütaliə etdim, araşdırmalar apardım. İstifadə etdiyim müasir təlim metodlarını digər müəllimlərlə paylaşmağı məqsəduyğun hesab etdim.

Ülvyyə Ağayeva,
Yevlax şəhər S.Vurğun adına 5 nömrəli tam orta məktəbin kimya müəllimi

– Müsabiqənin keçirilməsi biz müəllimlər üçün çox önəmli idi. Obyektiv və şəffaf şəkildə keçirilən bu müsabiqədə qələbəm respublika səviyyəsində ilk uğurumdur. Mən bu müsabiqədə II yerə layiq görülmüşəm. Belə müsabiqələrin davamlı keçirilməsini arzulayıram. Çünki bu kimi müsabiqələr müəllim seriyatılıyının artmasına, dərslərə müasir təlim metodları prizmasından baxışımıza şərait yaradır, üzərimizə daha böyük məsuliyyət qoyur. Yüksək səviyyədə təşkil olunan müsabiqənin təşkilatçıları “Azərbaycan müəllimi” qəzeti və Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Bilik Fonduna təşəkkürümü bildirirəm.

Püstə Mehdiyeva,
Bərdə şəhər akademik Zərifə Əliyeva adına texniki fənlər təmayüllü liseyin ibtidai sinif müəllimi

– Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Bilik Fondu ilə “Azərbaycan müəllimi” qəzetinin birgə keçirdiyi “Ən yaxşı yazı” müsabiqəsi bir müəllim kimi mənə çox sevindirdi. Bu gün yaddaş məktəbindən təfəkkür məktəbinə keçid dövründə belə müsabiqələrin təşkili, əlbəttə, təqdirəlayiqdir. Müsabiqə haqqında elam “Azərbaycan müəllimi” qəzetində oxuduqdan sonra ona qatılmağa qərar verdim. Həvəsləndirici yer tutmuşam. Sözümlü, düşüncələrimizi, fikirlərimizi paylaşmağa imkan yaratdıqlarına görə təşkilatçılara dərin minnətdarlığımı bildirirəm və hər bir kəsə çox sağ olun, deyirəm.

Sevinc Mirzəyeva,
İsmayilli şəhər 5 nömrəli tam orta məktəbin ibtidai sinif müəllimi

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Bilik Fondu hazırda işlədiyim məktəblə əməkdaşlıq edir. Bilik Fondunun təşkil etdiyi bir sıra müsabiqələrdə iştirak edirəm, iştirak edirəm, iştirak edirəm və indi də qazandığımız uğurların sevincini yaşayıram.

Bu müsabiqəyə təqdim etdiyim yazımda müəllim-şagird münasibətlərinə və müəllimin peşəkarlıq səviyyəsinin mühüm əhəmiyyət daşıdığına toxundum. Yazımda çalışdım ki, öz təcrübəmdən də nümunələr gətirəm. II yerə layiq görülməyim mənə çox sevindirdi. Fondun yetişən gənc nəslin təlim-tərbiyəsi yönündə gördüyü işlərin yaxından iştirakçısı olmağımdan məmnunluq hissi keçirirəm.

Sona Həmzəyeva,
Əzəl “İdrak məktəbi”nin müəllimi

– Müsabiqələr müəllimlərin özünüinkşafına bir stimül kimi xüsusi rol oynayır. “Azərbaycan müəllimi” qəzeti və Bilik Fondunun birgə keçirdikləri “Ən yaxşı yazı” müsabiqəsi mənə də böyük stimül verdi. Müsabiqə tam şəffaf və aydın keçirildi və mən III yerə layiq görüldüm. Təşkilatçılara öz təşəkkürümü bildirirəm. Müsabiqədə yer tutmağım mənə Avstriyada keçiriləcək Beynəlxalq təhsil konfransında çıxış etməyə həvəsləndirdi.

Yusif ƏLİYEV, Niyazi RƏHİMOV,
“Azərbaycan müəllimi”

Ali təhsil müəssisəsində ilk dəfə olaraq mobil rabitə laboratoriyası

Azərbaycan Texniki Universitetində müasir texnikalarla təmin olunan GSM laboratoriyasının açılışı olub. “Azerfon” MMC və Azərbaycan Texniki Universiteti arasında imzalanmış birgə fəaliyyət müqaviləsi çərçivəsində istifadəyə verilən laboratoriyanın açılışında AzTU-nun rektoru, professor Havar Məmmədov, rabitə və yüksək texnologiyalar nazirinin müavini İltimas Məmmədov, Nar Mobile şirkətinin şəbəkə istismarı üzrə direktoru Şükür Məmmədov, eləcə də universitetin müəllim və tələbə heyəti iştirak edib. Universitet rəhbərliyi və qonaqlar

əvvəlcə ulu öndər Heydər Əliyevin büstü önünə gül qoyaraq xatirəsini ehtiramla yad ediblər. Rektor Havar Məmmədov ümummilli liderin təhsilə göstərdiyi diqqətdən danışıb.

Sonra laboratoriyanın təntənəli açılışı olub. Rektor AzTU GSM laboratoriyasının istifadəyə verilməsini tarixi hadisə kimi qiymətləndirib. Professor Havar Məmmədov laboratoriyanın tələbələrə birbaşa istehsalla tanış olmaq, peşənin sirlərini əyani olaraq öyrənmək imkanı verdiyini deyib. Qeyd edib ki, bu laboratoriya tələbələrə GSM avadanlığının istismarı, daxili GSM şəbəkəsinin yaradılması və ona nəzarət kimi xüsusi biliklərə yiyələnmək fürsəti verəcək.

Qonaqlar, rabitə və yüksək texnologiyalar nazirinin müavini İltimas Məmmədov və Nar Mobile şirkətinin şəbəkə istismarı üzrə direktoru Şükür Məmmədov isə qürurla bir vaxtlar Texniki Universitetin tələbəsi olduqlarını xatırladıblar. Nazir müavini universitetdə yaradılan şəraitin ən yüksək şəkildə bilik əldə etməyə imkan verdiyini bildirib.

Daha sonra laboratoriyadan əyani olaraq istifadə edilib. Şəbəkə istismarı üzrə mütəxəssislər laboratoriyadakı avadanlıqlar vasitəsi ilə iki mobil telefonun bir-biri ilə lokal şəbəkə vasitəsi ilə əlaqəsini qurub. Rektor Havar Məmmədov Nar Mobile əməkdaşları ilə ilk telefon əlaqəsini həyata keçirib. Fəaliyyət planına əsasən həmçinin “Nar” mobil operatorunun peşəkar texniki işçi heyəti tələbələr üçün təlim kurslarının və seminarların keçirilməsini də təmin edəcək. Təlimlərdə fərqlənən tələbələrə müxtəlif mükafatlar, təqaüdlər veriləcək və həmin tələbələr icarəsində fərqlənən gələcəkdə “Azerfon” MMC şirkətində işləmək imkanı qazanacaqlar.

Mətbuat xidməti

Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universitetinin rektoru şagirdlərlə görüşüb

Aprelin 12-də Şüvəlan qəsəbəsində yerləşən A.S.Makarenko adına respublika humanitar fənlər təmayüllü liseyin 18 şagirdi Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universitetinə (ADNSU) ekskursiya edib. Şagirdlərin universitetə olan bu səfəri aprel ayından başlayaraq ADNSU-nun orta məktəb və liseylərdə ali təhsil müəssisəsi ilə bağlı təbliğatın aparılması layihəsi çərçivəsində baş tutub. Layihənin ideyasında universiteti şagirdlərə tanımaq və dostlarına universitetin Tarix muzeyi, Heydər Əliyev lektoriyası, laboratoriyalar və digər maraqlı guşələri göstərilib. Sonda universitetin rektoru Mustafa Babanlı gələcəyin tələbələrini qəbul edib və bu görüşdən çox böyük məmnunluq keçirdiyini ifadə edib. O, şagirdlərə uni-

versitetin tarixindən, neft istehsalı və sənayesinə verdiyi töhfələrdən, yüksək nüfuzlu malik ixtisaslı kadrların hazırlanmasında malik olduğu potensial və təcrübələrdən söz açıb.

Ümumilikdə, şagirdlər bu gün universitetdəki son yeniliklər, tələbələrə dərso, imtahana yanaşması, müəllimlərin tələbəyə münasibəti, bir sözlə, universitetdə gedən proseslərlə bağlı məlumatlandırılıb. Şagirdlər də öz növbələrində rektora çoxsaylı suallar ünvanlayıblar.

Mətbuat xidməti

Akademik Ziyad Səmədzadə Aqrar Universitetində ustad dərsi keçib

Azərbaycan Dövlət Aqrar Universitetində son illər ustad dərslərinə xüsusi önəm verilir. Bu cür dərslər ilk olaraq tələbənin təhsil aldığı sahə üzrə gələcəkdə peşəkar kadr kimi yetişməsinə böyük töhfə olur. Mühazirə və ondan sonrakı diskussiyalar həm də tələbənin elmi potensialını ortaya qoyur, dəyərli tövsiyələr onun kamilləşməsinə təkan verir.

Universitetin budəfəki qonağı Milli Məclisin deputatı, AMEA-nın həqiqi üzvü, akademik Ziyad Səmədzadə olub. Tanınmış alim bakalavriat, magistratura, doktorantura səviyyələrində təhsil alan tələbələr və gənc müəllimlər üçün “Müasir

mərhələdə Azərbaycan iqtisadiyyatının inkişaf problemləri” mövzu-

sunda ustad dərsi keçib. ADAU-nun rektoru, AMEA-nın müxbir üzvü,

professor İbrahim Cəfərov mühazirəçi akademik haqqında auditoriyada olan dinləyicilərə ətraflı məlumat verib, Azərbaycan iqtisadiyyatının uğurlu inkişafından faktlar söyləyib. İki saat davam edən mühazirə böyük maraqla dinlənilib. Real faktlarla söylənilən hər fikir tələbələrin diqqətini cəlb edib.

Mühazirədən sonra tələbələrin suallarını cavablandıran Ziyad Səmədzadə müzakirələrdə fəal olanlara İqtisadi Ensiklopediya kitabını hədiyyə edib.

Qalib RƏHİMLİ,
ADAU-nun Mətbuat xidmətinin rəhbəri

“Elektron kitabxanaların formalaşması problemləri” mövzusunda elmi-praktik konfrans

Aprelin 15-də AMEA İnformasiya Texnologiyaları İnstitutunda “Elektron kitabxanaların formalaşması problemləri” mövzusunda respublika elmi-praktik konfransı keçirilib. AMEA İnformasiya Texnologiyaları İnstitutu, Bakı Dövlət Universiteti, Azərbaycan Kitabxana İnformasiya Konsorsiumu və AMEA Mərkəzi Elmi Kitabxanasının təşkilatçılığı ilə keçirilən konfransda ölkənin müvafiq dövlət qurumları, ali təhsil müəssisələri və akademiklərin elmi-tədqiqat institutlarının alim və mütəxəssisləri, KİV nümayəndələri iştirak ediblər.

Tədbiri giriş sözü ilə açan AMEA-nın akademik-katibi, AMEA İnformasiya Texnologiyaları İnstitutunun direktoru, akademik Rasim Əliquliyev konfransın müasir dövrün ən aktual elmi problemlərindən olan elektron kitabxanaların formalaşması məsələlərinin müzakirəsi üçün müvafiq sahələr üzrə aparıcı alim və mütəxəssislərin bir araya toplanması baxımından əhəmiyyətini vurğulayıb.

Xalqımızın tarixi-mədəni, ədəbi-bədii və elmi-fəlsəfi irsinin toplanıb saxlanılması, biliklərin yayılması və gələcək nəsillərə ötürülməsində elektron kitabxanaların rolunun əvəzsiz olduğunu deyən akademik informasiya texnologiyalarının dinamik inkişaf etdiyi bir dövrdə elmi-mədəni sərvətlərdən hərtərəfli istifadə imkanlarının genişləndirilməsi istiqamətində qar-

şıya qoyulan ən mühüm vəzifələrdən birinin də beynəlxalq standartlara uyğun e-kitabxanaların formalaşdırılması olduğunu vurğulayıb.

Alim dövlət tərəfindən bu sahəyə xüsusi diqqət yetirildiyini deyib və ölkədə informasiya cəmiyyətinin formalaşdırılması, İKT-nin bütün sahələrə geniş tətbiqi istiqamətində görülən işlərdən, qəbul edilən dövlət proqramlarından söz açıb. Bildirib ki, “Azərbaycan Respublikasında informasiya cəmiyyətinin inkişafına dair 2014-2020-ci illər üçün Milli Strategiya”da informasiya cəmiyyətinin inkişafı şəraitində milli kontentin genişləndirilməsinə, ölkəmizin milli-mədəni irsinin qorunub saxlanılması və inkişafına, əhalinin ondan müasir texnologiyalar vasitəsilə istifadəsinə və bilik səviyyəsinin artırılmasına diqqət yetirilməsinin vacibliyi qeyd olunub.

Plenar iclasda Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin Kitab döviyyəsi və nəşriyyatlarla iş şöbəsinin sektor müdiri Lətifə Məmmədova “Elektron kitabxana mədəniyyətin fenomeni kimi”, BDU-nun Kitabxanaçılıq-informasiya fakültəsinin dekanı, dosent Azad Qurbanov “Azərbaycanda korporativ elektron kitabxana şəbəkəsinin yaradılması modeli: problemlər və perspektivlər”, AMEA Mərkəzi Elmi Kitabxanasının direktoru Leyla İmanova “Elektron kitabxanaların qarşılıqlı integrasiyası problemləri”, Azərbaycan Kitabxana İnformasiya Konsorsiumunun Azərbaycan Respublikası üzrə milli koordinatoru Cəmilə Yusifova “Beynəlxalq elmi bazalarda rəqəmsal kitabxanaların axtarış imkanları və tədris prosesində informasiya təminatının təşkili” adlı məruzələrlə çıxış ediblər.

Akademik R.Əliquliyev konfransda “Gələcək nəsillər elektron kitabxanaların formalaşması perspektivləri” mövzusunda məruzə edərək kitabxanalarda veb-texnologiyalar, linqvistik texnologiyalar, bulud texnologiyaları, Big Data texnologiyaları və bibliometrik texnologiyaların tətbiqi istiqamətində fundamental tədqiqatların aparılmasının zərurliyini vurğulayıb. Ölkədə milli elektron kitabxana mühitinin yaradılmasının prioritet məsələlərdən olduğunu söyləyən alim bildirib ki, bunun üçün e-kitabxanaların kommunallaşdırılması və integrasiyası əsas fəaliyyət istiqamətlərindəndir.

Milli antiplagiat sistemi və biometrik identifikasiya sisteminin yaradılmasının vacibliyindən söz açan R.Əliquliyev məruzəsinin sonunda elektron kitabxanalarda informasiya təhlükəsizliyi, transliterasiya və s. kimi bir sıra mühüm problemlərin həlli üçün ölkənin bütün alim və mütəxəssislərini, elmi qurumlarını birgə əməkdaşlığa səsləyib.

Fasilədən sonra konfrans 2 paralel sekiyada işini davam etdirib. Seksiya iclaslarında e-kitabxanaların formalaşmasının konseptual əsasları, texnoloji təminatı, təşkili-hüquqi, təhlükəsizlik, terminoloji problemləri, sosial-iqtisadi və kulturoloji aspektləri və s. mövzularla 47 məruzə təqdim olunub.

Yusif ƏLİYEV,
“Azərbaycan müəllimi”

“Naxçıvan” Universitetinin beynəlxalq əlaqələri genişlənir

Rumıniya Respublikasının Azərbaycandakı fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri Daniel Kristian Çiobanu Naxçıvan Muxtar Respublikasına səfəri çərçivəsində “Naxçıvan” Universitetində olub. Qonaqlara universitetin strukturu, maddi-texniki bazası, professor-müəllim heyəti və tələbə kontingenti, beynəlxalq əlaqələri barədə ətraflı məlumat verilib.

Keçirilən görüşdə universitetin rektoru, professor İsmayıl Əliyev qonaqları salamlayıb, muxtar respublika rəhbərliyinin qayğısı ilə universitetin maddi-texniki bazasının möhkəmləndirildiyini, tələbələrin yüksək səviyyədə təhsil almalarından ötrü hər cür şəraitin yaradıldığını ifadə edib. Qeyd olunub ki, “Naxçıvan” Universitetinin beynəlxalq əlaqələri bu ali təhsil ocağında təhsilin keyfiyyətinin yaxşılaşdırılmasına, tədris proqramlarının məzmununun, texniki təchizatının və təhsil prosesinin beynəlxalq standartlara uyğun şəkildə qurulmasına və inkişafına yönəldilib. Rektor onu da vurğulayıb ki, universitet respublikamızın bir çox ali məktəbləri ilə yanaşı çoxsaylı xarici universitetlər və beynəlxalq qurumlarla da əməkdaşlıq müqavilələri imzalamışdır ki, bu əməkdaşlıqlar ortaq elmi proqramların və konfransların keçirilməsinə, tələbə mobilliyinin artırılmasına, müəllim, tələbə mübadilələrinin həyata keçirilməsinə müsbət təsir göstərib.

Görüşdə Daniel Kristian Çiobanu universitetdə olduğundan məmnunluğunu ifadə edib və Rumıniya Respublikasının Spiru Harred Universiteti ilə “Naxçıvan” Universiteti arasında olan ikili əməkdaşlıqdan danışıb.

Rektor Kristian Çiobanuya Naxçıvanın simvolu olan “Haçadağ”ın rəsmini hədiyyə edib. Sonra qonaqlar universitet şəhərciyi ilə tanış olub, Daniel Kristian Çiobanu tələbələrə NATO ilə Azərbaycan arasında olan əməkdaşlıq barədə mühazirə oxuyub.

Nuray ƏSGƏROVA

“Kosmonavtika günü”nə həsr olunmuş yaradıcılıq müsabiqəsi

Bakı şəhər məktəbləri arasında “Kosmonavtika günü”nə həsr olunmuş yaradıcılıq müsabiqəsi qaliblərinin mükafatlandırılma mərasimi keçirilib. “Tusi-Bohm” Planetariumunda keçirilən tədbirdə müsabiqənin təşkilatçıları, məktəblilər, dərnek üzvləri iştirak ediblər.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Elmin İnkişafı Fondu, Təhsil Nazirliyinin Respublika Ekoloji Təbiiyyət və Təcrübəçilik Mərkəzi, Respublika Gənc Turistlər və Diyarşünaslıq Mərkəzi, Milli Elmlər Akademiyasının N.Tusi adına Şamaxı Astrofizika Rəsədxanası, “Azərkosmos” ASC-nin birgə təşkilatçılığı ilə baş tutan müsabiqə “Kosmonavt geyimi” və “Kosmik yeməklər” nominasiyası üzrə təşkil olunub.

Bakı şəhərindəki ümumi təhsil məktəbləri şagirdlərinin cəlb olunduğu müsabiqənin birinci nominasiyasına uyğun olaraq, iştirakçılar kosmonavt geyimləri hazırlayıb. İkinci nominasiyaya müvafiq olaraq, hazırlanan kosmik yeməklər gün ərzində 4 dəfə qidalanan kosmonavtlar üçün nəzərdə tutulan menyulardan ibarət olub. Kosmik yeməklər xüsusi qablarda qablaşdırılaraq üzəri xüsusi örtüklə bağlanıb. Təqdim olunan işlərin üzərində yeməklərin saxlanması vaxtı, hazırlanma qaydası, ərzaq məhsulunun hansı növdə olması qeyd edilib.

Layihənin qalibləri münisiflər heyətinin seçimi ilə müəyyən olub.

Nəticələrə əsasən, “Kosmonavt geyimi” nominasiyası üzrə Nizaməli Şahbəzli I, Əli Mustafayev II, Məryəm Sadıqova isə III yerə layiq görülüb. “Kosmik yeməklər” nominasiyası üzrə İzzət Əliyev I, Aqil Əliyev II, Xədicə Rəhimli III yeri tutub.

Müsabiqə qalibləri təşkilatçılar tərəfindən diplom və hədiyyələrlə təltif olunublar.

“Heydər Əliyev təkrarsız şəxsiyyət idi”

Əməkdar müəllim, Prezident təqaüdçüsü, professor İmamverdi Əbilovla söhbət

İmamverdi Əbilov 1927-ci ildə Neftçala rayonunun Qoltuq kəndində anadan olub. Əvvəlcə pedaqoji məktəbi, sonra isə Azərbaycan Dövlət Universitetinin filologiya fakültəsini bitirib. 1955-ci ilə qədər pedaqoji fəaliyyətlə yanaşı Neftçala Rayon Partiya Komitəsinin 2-ci katibi, 1953-cü ildən təqaüdə çıxana kimi Neftçalada ədəbiyyat müəllimi işləyib. Azərbaycan müəllimlərinin 1946-cı ildən başlayaraq bütün qurultaylarında nümayəndə kimi iştirak edib. Azərbaycan Ağsaqqallarının təsis və sonrakı qurultaylarında, həmçinin Türk Yazarlarının 3-cü qurultayında nümayəndə olub. Filologiya elmləri doktoru, professor, Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin və Türk Dünyası Araşdırmaları

Beynəlxalq Elmlər Akademiyasının həqiqi üzvüdür. “Rəsul Rza”, “Azərbaycan ədəbiyyatında yeni insan”, “Siyasi lirikamın tədrisi”, “Tvorçeskiy put Rasul Rzi”, “Könül dünyamıza səyahət”, “Xatirələr işığında”, “Uzaq keçmişimizdən uzaq gələcəyə”, “Şəhidlər mehrabı. Rəhmət duası”, “Ömrün anları”, “Əsrlər... nəsillər... əməllər”, “Ömrün dan qızartısından qürub səfəqlərinədək”, “Zamanla vaxt arasında”, “Təbiətin və təfəkkürün möcüzəsi. Xudu Məmmədov”, Bəxtiyar Vahabzadə barədə “Xatirələrin ay işığında” kitablarının müəllifidir. Əsərlərinin 15 cildliyi nəşr olunub. “Əməkdar müəllim” fəxri adına layiq görülmüş. Prezident təqaüdçüsüdür.

- İmamverdi müəllim, bir ömür Neftçalada keçdi...
- Biz əslən Neftçaladanıq. Burada böyümüşəm.
- Kimlərlə dostluğunuz, yoldaşlığınız, ədəbi əlaqələriniz olub?
- Gördüyünüz bu evdə kimlər olmayıb? Mustafa Topçubaşov, Yusif Məmmədəliyev, Səməd Vurğun, Süleyman Rüstəm, Məmməd Rəhim, Əbüllhəsən, Mirzə İbrahimov, Qılman Musayev, İsmayıl Şıxlı, Mirvarid Dilbazi, Süleyman Rəhimov, Balas Azəroğlu, Mədinə Gülgün, Əli Kərim, Rəsul Rza, Nigar Rəfibəyli, Anar, Səməd Vurğunun övladları - Yusif, Vaqif...
- 1951-ci ildə Kamran Hüseynov Neftçalaya raykom katibi təyin olundu. Rayona gəlməyi ilə məni tapmağı bir oldu. Necə nurlu insan idi Kamran Hüseynov!
- Yadınızdan çıxmayan dost...
- Bəxtiyar Vahabzadə dünyadan gedəndən sonra mən elə bildim ki, dünyanın yükü azaldı. Yerin məh-vərində bir yüngüllük əmələ gəldi. Bəxtiyar misilsiz bir insan idi. Onun mənə həsr etdiyi nə qədər şeiri var: kitablarında, məktublarında...
- İsmayıl Şıxlı ilə də 50-ci illərdən dostluq etmişik. Həmişə bizə gəlib gedərdi. Çox səmimi dost idik.
- Həyat yoldaşınız necə?
- Həyat yoldaşım Cəmilə xanım evdar qadın olsa da, təbiətin çox zi-yalı insan idi. Gözünü açıb evimizdə ədəbiyyat xadimlərini görmüşdü. Bizə gələn yazıçılar deyirdilər ki, bu adam elə bil universitet təhsili görüb. 2005-ci ildə dünyasını dəyişəndən sonra, var ikən yox oldum sanki.
- İndi sizə kim baxır?
- Qızlarım Səadət də, Sürəyya da Neftçalada yaşayırlar. Səadət hə-yat yoldaşını itirdikdən sonra ailə üzvləri ilə birlikdə mənim yanıma köçüb. Sizi qarşılayan onun oğlu idi. Adı Samirdi. O da Azərbaycan dili və ədəbiyyatını tədris edir.
- İmamverdi müəllim, qibtə ediləcək kitabxananız var.
- Bu kitabxanayı 1944-cü ildə yaratmışam. Dünya mənim üçün bu kitabxanadakı kitablardadır. Müasir dünya da buradadır, klassik dünya da. Hətta ölən dünyalar, imperiyalar da burada, bu kitablardadır.
- On yeddi, on səkkiz yaşım olardı. Neftçalanın bünövrəsi qoyulmuşdu, amma hələ binalar tikilməmişdi. Anam rəhmətlik mənə otuz manat verib dedi ki, get bazarlıq elə, pulun qalığını da qaytar gətir. Kasadlıq illəri idi... Gəldim gördüm ki-təbxana açıblar, yaxınlaşdım, bax gördüyünüz bu kitabı- Nizaminin “Yeddi gözəl”ini götürüb vərəqlədim. Vuruldu kitabə. Soruşdum neçəyədir, dedilər 25 manata. Dedim o kitabı verin mənə. Evə alıb gətirdiyim ilk kitabım bu olub.
- Unudulmaqdan qorxmursunuz?
- Əslində yaddan çıxmamışam. Hər zaman mənə hörmət ediblər. Bu

- yaxınlarda BMT tərəfindən mənə ən yüksək orden verildi: “İnam və sədaqət” ordeni.
- Qələmi əlinizə alanda ən çox sabahı yazmaq istəyirsiniz, yoxsa dünəni?
- Dünən ona görə mənim üçün daha əzizdir ki, dostlarımın, doğmalarımın, əzizlərimin hamısı dünəndədir. İndi qərīb bir adada yaşayan bir sakinə dönmüşəm. Yaşadılarım-dan demək olar ki, heç kəs qalmayıb. Onlarsız elə bil yetim uşağam.
- Amma bədbin də deyiləm, nikbinəm. Gələcəyə ümidlə baxıb yazıram.
- Ulu öndər Heydər Əliyevlə də görüşünüz olub...
- Bu gün bizim dövlətimizin sükanı etibarlı əldədir. Rəhbərdən çox şey asılıdır. Mən Heydər Əliyev haqqında kitab da yazmışam. Onu şəxsən tanıyırdım. Heydər Əliyev əzəmətli insan idi. O, birinci katib, prezident olmaqla yanaşı, həm də ən böyük azərbaycanlı idi. Bütün insani keyfiyyətlərin hamısı onda cəmləşmişdi. Bir vaxt haqqında bəzi ədalətsiz işlər görüldü. Həmin dövrdə mən ona məktub yazdım. Sonra fikirləşdim ki, məktubu hara göndərim. Zəng elədim Bəxtiyara. Dedim Heydər Əliyevə bir məktub yazmışam, hara göndərim, bilmirəm.
- Dedi, kimə göndərəcəksən, Həsən Əliyevə ver, böyük qardaşı-na. Elə də elədim, məktubu Həsən Əliyevə göndərdim. Aradan xeyli müddət keçdi.
- Azərbaycan Yazıçılarıнын IX qurultayı keçirilirdi. Bir az gecikmişdim. İçəri girəndə gördüm yer yoxdu. Birinci sırada kimşə pence-yiməndə darddı. Baxdım ki, rəhmətlik Nəbi Xəzridir. Yanlarında bir nəfərlik yer vardı, əyləşdim orda.
- Bir də gördüm göy rəngli kostyumda Heydər Əliyev tribunaya gəldi, başladı çıxış etməyə: “Siz bilirsiniz ki, mən daim yuxarıda otu-rub aşağıdakıları fikirləşmişəm. Həmişə də ürəyimdən keçib ki, bir dəfə də kaş mən o zalda əyləşəy-dim, yuxarıları dinləyəydim. İndi o imkan mənə verilib. Mən xahiş edirəm, müzakirəyə qoymadan, mənim təklifimi qəbul edin. Mənə icazə verin, aşağıda oturum, sizi dinləyim”. Zaldakılar əl çaldılar və o bö-yük insan keçib zalda oturdu. Fasi-lədə Bəxtiyarla mən yaxınlaşıb Heydər Əliyevlə görüşəndə, o dedi ki, İmamverdi mənə məktub da yazıb. Məni qucaqladı. “Yaxşı bir məktub yazmışam, hardan tapmışam o sözləri”- dedi. Dedim: “Ürəyim-dən gəlib, yazmışam”. Dedi: “Yox, orada qərībə bir ifadə var, o ifadə-ləri mən yadımda saxlamağa çalış-dım: “Böyük adam dərənin dibində də böyükdür, kiçik adam dağın ba-şında da kiçikdir” (O cümlənin da-vamı belə idi: “Siz təbiətin bütün zaman məqamlarında yuxarıdasınız, ucadasınız, millətinin başının üstündəsiniz. Millət sizi bu qədər sevir. Buna tam əmin ola bilərsiniz” -İmamverdi Əbilov). Sonra girdi qoluma, başladı söhbət etməyə.
- Heydər Əliyev təkrarsız şəxsiy-yət idi, ağıllı, uzaqgörən siyasətçi

- idi, ədalətsizliyə dözümsüz, halallı-ğa meyilli idi. İnsanlara həssaslığı, gənclərə qayğıkeşliyi sonsuz idi. Onun yaddaşı sanki bir maqnitdi, hər şeyi özündə saxlayırdı.
- Yadınızda qalanların hamısı-nı qələmə ala bilmisiniz?
- Hələ ürəyimdə yazılası çox şeylər var.
- İmamverdi Əbilov bu gün ya-zıçıdı, publisistdi, yoxsa müəllim? Sizi oxucularımıza necə təqdim etməyimizi istə-diniz?
- Allah mənə bura qədər ömür veribse, mən bu gün hər şeydən əvvəl bir ağsaqqalam. Özüm də Neftçala Ağsaqqallar Şurasının sədriyəm. Eyni zamanda, haqsız yerə harada əzilən varsa, onu mü-dafiə etməyə qadırım.
- Paytaxtda yaşamaq haçansa ürəyinizdən keçibmi?
- Heç vaxt paytaxtda yaşamağa can atmamışam. Bu can atmamaq da mənə rəhmətlik anama bağlılı-ğımdan keçib. Anamın mənəndən başqa da oğlu, qızı vardı. Qardaşım dünyasını çox erkən dəyişmişdi.
- Anam 1959-cu ildə həyatdan köçəndə, təxminən üç ay işə-gücə gedə bilmədim. Özüm də dörd il idi ki, ailə qurmuşdum. Hələ anamın sağlığında dəfələrlə məni başqa ra-yonlara katib göndərmək üçün Mərkəzi Komitəyə çağırırmışdılar. Hamısında da təvəzökarlıqla razılıq verməmişdim. Axıncı dəfə də ça-ğıranda dedim, çox sağ olun. Mə-nim anam xəstədir. Mən də anamın nəfəsilə yaşayan adamam. Mən müəllim işləmək istəyirəm. Çünki əsas sənətim müəllimlikdir.
- Ondan sonra qayıtdım doğma rayonumuza, başladım yenə də müəllimliyə.
- Müəllim işlədiyiniz ilk dövrdə dərslərinizi şagirdlərlə sonradan rastlaşdığınız vaxt-lar olub?
- Əlbəttə. Lap bu yaxınlarda yanıma beş nəfər qadın gəlmişdi. Ən yaşlısı soruşdu ki, müəllim, məni tanıyırsan? Mənim göz ya-daşım yaxşıdı. Baxdım üzünə, de-dim hamınız əyləşin. Bir çay süfrə-si də düzəltirdirdim bunlara. Diqətlə bir az baxdım, dedim Güllər deyilsən? Qalxdı üzüməndən öpdü. De-dim: “Ay Güllər, sənin indi neçə yaşın var?” Dedi ki, yetmiş səkkiz. Dedim: “Bəs bu qadınlar kimdi?” Dedi: “Biri qızımdı, o birilər də nəvələrimdi. Buradan keçirdik, de-dim gələk, müəlliminə də bir sa-lam verək”.
- O gün bir kağız götürüb, birinci sinifdə bir yerdə oxuduğum uşaqla-rın adını, soyadını yazmaq istədim. Birini yazdım, gördüm 23 uşağın hamısının adını, soyadını, atasının adını xatırlayıram, xülasə, hamısını yazdım.
- Bugünkü günüm üçün Allahım-dan çox razıyam. Ona görə ki, bu yaşımda yaddaşımı saxlayıb. Özüm də çox şeylərdə özümə qadağalar qoymuşam. Nə siqaretin, nə də ara-ğın dadının necə olduğunu bilməmi-şəm. İki dəfə ziyarətdə olmuşam- Kərbəladə, bir də Məkkədə.

- Sizin məktəb illəriniz zamanın ən keşməkeşli dövrünə təsadüf edib.
- Özüm 1927-ci ildənəm. Ancaq ad günümü, doğulduğum ayı bilmirəm. O vaxt sənədlərə düşmə-yib. Anam deyərdi ki, cüt ayda dün-yaya gəlmişəm.
- 1941-ci ildə müharibə başlayan-da mən dördüncü sinfi bitirmişdim. Müharibə illərindən yadımda elə əzabverici şeylər qalıb ki... Məktəb yoldaşım vardı- adı Rəfiqəydi, ana-sının da adı Gülyəz. Bir gün dərşə gedəndə gördüm ki, qızçıgəz buzun üstündə uzanıb, yer də qardı. Yaxın-laşdım gördüm bələnlə qara. Sonra dedilər ki, acından yxılıbmış, qalxa bilməyib, canın tapşırıb.
- O illərlə bağlı yadımdan çıxma-yan başqa bir lövhə:
- Burada dənizkənarında Xoll de-yilən yerdə “qaraquş” adlı vətəgə vardı. Qardaşım demişdi ki, gələ-rsən vətəgəyə. Mən də getdim. Bir gün əvvəl bura əsgər də göndərmiş-dilər. Həm sərhəd kimi buranı qoru-sunlar, həm də balıqdan maşından yerə nə isə tullamağa, boz-boz, yumaq kimi şeylərdi. Dedilər, donuz bala-larıdı, götürüblər bura. Yaxınlaşıb gördük balaca-balaca uşaqlardı. Sərəncam veriblər ki, evlərdə nə qədər ata-anasız, tək uşaqlar qalıb, yığın aparın atın vətəgələrə. Balıq-çılar balıq tutanda onlara da verərlər ki, acından ölmesinlər...
- Camaat ac idi, ac da qılınca ça-par, neyləsinlər?! O mənərə bütün ömrüm boyu heç vaxt yadımdan çıxmadı.
- Mən özüm də 1943-cü ilin sent-yabrından 1945-ci ilin mayına kimi balıq vətəgəsində işlədim. Bir dəfə balığa getmişdik. Tor qurduğumuz zaman bir dənə kəfal balığı uçub gəldi, sinəmi zədələdi. Onun yeri indiyə kimi qalır.
- Uşaqlıq dövrünüzün çətinlik-lərinə baxmayaraq, heç nə si-zin təhsilə doğru gedən yolu-nuzu əngəlləyə bilməyib.
- Bəxtiyar deyirdi ki, İmamver-di, sənin təhsil almağını mən möcü-zə adlandırram. Bu qəhrəmanlıqdır. Mənə savad almağa, elm öyrənmə-yə həvəsi oxuduğum kitablər, həmi-şə yol yoldaşım olan mütaliə verir-di. O vaxt oxuduğulrımın, demək olar ki, hamısı yadımdadır. Təhsil yollarında mənə ancaq özüm dəstək olmuşam. Atam 1935-ci ildə dünya-sını dəyişib. Anam da bizi çox çə-tinliklə böyütdü.
- Hansı dilləri bilirsiniz?
- Elə də çox dil bilmirəm. Am-ma yanımda farsca danışılarda bili-rəm nə danışılar. Ərəb əlifbasını da özüm öyrənmişəm.
- İmamverdi müəllim, hərdən adama elə gəlir ki, internetin kəşfi kitabı arxa plana atıb. Bu fikrə münasibətiniz?
- Bəşəriyyətin iki böyük kəşfi olub. Birincisi kitab çapıdı, bu bō-

- yük proqres idi, ikincisi internetdi. Amma kitab insanda bir çox yaxşı dəyərləri yaşatdısa, internet o də-yərlərin çoxunu öldürdü. Oxudu-ğum kitabların vərəqləri hələ də gö-zümün qabağındadır. Bəs internet?
- Özünüz özünüzü necə xarakte-rizə edərdiniz?
- Ürəyim çox yumşaqdır. Bu dünyada kim ətrafındakılara hörmət edirsə, özünə hörmət edir. Bu yaşı-ma qədər kimsə mənəndən bir acı söz eşitməyib. Mənim fikrimcə, qəlb sındırmaqdan böyük, ağır cinayət yoxdur. İnsan insana ürək-dirək verməli, yaşamaq üçün stimül yarat-malıdır. Kəmfürsətlik, insafsızlıq, qəlb sındırmaq nəyə yarar?
- Qonaqpərvərliyiniz barədə çox yerdə oxumuşam. Özünü də qonaq gedirdiniz?
- Adlarını sadaladığım dostları-mın hamısının evinə haçan ürəyim istəyib, getmişəm.
- Bəxtiyar Vahabzadə ilə dostlu-ğunuza kitab da həsr etmişiz.
- Bəxtiyar mənə çoxlu şeirlər və məqalələr həsr edib. Mənə həsr etdiyi sonuncu məqaləsində yazıb ki, mən İmamverdi Əbilovu başıma qızıl tac edərdim.
- Bəxtiyar müəllimlə daim mək-tublasmışınız.
- Bəxtiyar Vahabzadənin 115 ədəd məktubu var mənə. Bu dəf-tərə baxırsanmı, qızım? Fərman Kərimzadənin, Məmməd Arazın, neçə-neçə dəyərlı insanların xatirə sözləri var bu dəftərdə.
- Övladlarımızdan ən çox kim ürəyinizə yaxındır?
- Hamısının üstündə əsirəm. Altı övladım var: Etibar, Şahin, Azər, Səadət, Sürəyya, Həcər, bir də nəvələrim - hamısı əzizimdi... Amma sonbəşiyim, görün gözläri-min işığı Azərdir. Mənə sual versə-niz ki, bu yaşda işığı haradan tapı-ram? Deyərəm ki, Azərdən.
- Azər Turanı ədəbi aləmdə Ca-vidşünas kimi tanıyıraq. O yol-da Azərə bələdçi sizmi oldu-muz?
- Bilirsiniz, Azər gözünü açıb gördü ki, evdə Əlibəy Hüseynzadə-dən, Hüseyn Caviddən söhbət ge-dir. Ədəbi aləmdə izi, sözü olan şəxsiyyətlərin çoxunu Azər evimiz-də görmüşdü, tanıyırdı. Azər qəbul imtahanı günü yolboyu piyada ge-də-gədə Cavidin şeirlərini deyirdi.
- Respublika səviyyəsində tam-nan yetirmənis?
- Hamısının adını sadalasam uzun bir siyahı olar.
- İmamverdi müəllim, qonaq-qaranız yenə də olurmu?
- Əlbəttə. Bu yaxınlarda Abel Məhərrəmov, Şəmsəddin Hacıyev qonağım olub.
- Müəllimlikdən nə zaman ay-rıldınız?
- Düzü, bu mənim öz arzımla olmadı. Məktəbdə Azərbaycan dili və ədəbiyyatından dərslə deyirdim. O zaman 65 yaş məsələsi gündəmə gələndə, mən də yaşa görə təqaüdə çıxmalı oldum.

- İmamverdi müəllim, yaşın elə müdrik çağındasınız ki, yolu-nuzu davam etdirən gənc nəslə tövsiyə etməyə, yol göstərməyə mənəvi haqqınız var.
- Mənim müəllimlərə- öyrə-dənlərə həm arzum, həm də tövsi-yəm budur ki, peşələrini sevsinlər, peşələrinə vurğun olsunlar. Öyrət-məli olduqları materialları dərslə demək xatirinə əzbərləməsinlər. Da-nışdıqları sözdə yağı olsun, lətafət olsun, Azərbaycan dilinin gözəlliyi olsun. Ürəklərinin odunu peşələrinə qatsınlar. Onların dərslə dediyi uşaqlar öz müəllimlərini yerin, göyün yaranmışlarının əşrafı kimi tanısin.
- Müəllim görək öyrətdiyi elmi əməkhaqqının azlığı-çoxluğu priz-masından öyrətməsin. Şagirdin bey-ni, yaddaşı ağ kağızdır. Onun bir gü-nünü yazılmamış ötürsək, gələcə-yimiz hara gedər? Dərslə deyən müəllim görək hər zaman öz üzə-rində işləsin. Müəllim həmişə öndə gedəndir, öyrədəndir. Öyrədən isə hər şeydən əvvəl özü oxumalı, özü öyrənməlidir ki, şagirdlərinə də öy-rədə bilsin.
- Uşaqlarımıza da istəyim budur ki, tale onların bəxtini, naxışını hə-mişə uğurlu etsin. Onların həyatı, gələcəyi valideynlərinin və özləri-nin istədiyi kimi qurulsun. Allah körpələrə, uşaqlara işıqlı həyat nə-sib etsin. Qoy bizim uşaqlar milləti-ni sevindirən, millətinin başını ucal-dan fəaliyyət sahibi olsunlar. Seç-dikləri peşə başlarının tacı, ürəkləri-nin vurgusu olsun.
- Hansısı kitabı oxumaqda çə-tinlik çəkmisiniz?
- Qızım, ən çətin oxunan kitab insandır. Mən hər kəsə onu arzu edirəm ki, çətin oxunan kitabə rast düşəndə onların üzünə tərs baxma-sın, onlara səbrlə, təmkinlə, qayğı ilə yanaşsın, onların xilaskarı kimi hərəkət etsin.
- Şagirdin həyatında müəllim əsas rol oynamır, yoxsa vali-deyn?
- Hər ikisinin rolu dənılmazdır. İnsan görək onu həyata gətirən va-lideyni, ona tərbiyə verən müəllimi alicənab, vətəndaşlıq səviyyəsinə yüksələn bir şəxsiyyət kimi tanısin.
- İmamverdi müəllim, maraqlı söhbətə görə sağ olun. İnşal-lah, bu müsahibədən birini də qəzetimizə 90 illiyinizdə verər-siniz.
- Ya qismət! Siz də zəhmət çə-nib gəldiyinizə görə sağ olun. Bu evi özünüdə doğma bilin. Məndən qəzetinizin kollektivinə salam de-yin. Bir də, sizdən xahiş edirəm ki, qəzetiniz vasitəsi ilə cənab naziri-mizə də mənim salam və dualarımı yetirin. İndiki yeni nazirimizin bir cəhətdindən xoşum gəlir ki, nazir tə-yin olunan gündən bu yana təhsili-mizin səviyyəsini qaldırmaq yolun-da əhəmiyyətli işlər görür. Tarixin yaşlı bir övladı kimi mən ona çətin işində uğurlar arzulayıram.

Ellada UMUDLU,
“Azərbaycan müəllimi”
13 dekabr 2013-cü il

Stanford Universiteti

Stanford Universiteti (Leland Stanford Junior University – Kiçik Leyland Stanford adına universitet) ABŞ-ın Kaliforniya ştatının Palo-Alto şəhəri yaxınlığında, Silikon vadisinin mərkəzində yerləşir. Bu universiteti Silikon vadisinin sərvəti adlandırılır. Universitet ABŞ-ın və bütün dünyanın ən nüfuzlu ali təhsil müəssisələrindən biridir. Amerika alimlərinin elm və texnikanın ən qabaqcıl sahələri üzrə – biomühəndislikdən başlayaraq ən yeni kompüter texnologiyaları və kosmik tədqiqatlar, genetika, mədəni antropologiya sahələri üzrə kəşfləri bu universitetin institut və laboratoriyalarında həyata keçirilir. Universitet çoxsaylı milli reytinglərdə ilk yerləri tutur, populyar “State” jur-

nalı buna görə də ali məktəbi “XXI əsrin Harvardı” adlandırılıb. “The New York Times” jurnalı isə universiteti “Amerika ali məktəbinin ideali” adlandırılıb. Tələbələr və onların valideynləri isə Stanfordu “arzuların universiteti” hesab edirlər. 2015-ci ildə Amerika Milli Universitetlərinin reyting cədvəlində Stanford Universiteti 5-ci yerdə qərarlaşıb. Ali məktəb Böyük Britaniyanın “QS University Subject Rankings” nəşrinin 2015-2016-cı tədris ili üçün dünya universitetlərinin reyting cədvəlində 4-cü, “Times Higher Education” jurnalının reyting sıralamasında isə 3 –cü yerdədir. Stanford həm də məzunları XXI əsrdə daha çox Nobel mükafatı almış universitet adını daşıyır.

Tarixi

Universitetin yaratıcıları dəmiryolu maqnatı Leyland Stanford və onun həyat yoldaşı Ceyndir. Leyland Stanford Kaliforniyanın ən varlı biznesmenlərindən biri olub. O, Respublikaçılar Partiyasının üzvü kimi öncə Kaliforniya ştatının xəzinədarı, sonradan isə qubernatoru vəzifəsində çalışıb. L.Stanford Vətəndaş müharibəsi (1861-1865) dövründə prezident A. Linkolnun fəal tərəfdaşı, “Central Pacific Railroad” kompaniyasının yaratıcılarından biri kimi tanınıb. 1884-cü ildə Stanford ailəsinin Avropaya səyahəti zamanı onların 15 yaşlı oğlu Leyland yataqlaş xəstəliyinə yoluxaraq Florensiyada vəfat edib. Dörd-qəm içində olan həyat yoldaşına Ceyn təskinlik verərək deyir: “Leyland, artıq Kaliforniyanın bütün uşaqları bizim övladlarımız olacaqlar!”. Beləcə gənc ailə doğma ştatlarında savadlılığın inkişafına kömək etmək qərarına gəlib. Onlar ölkənin bir neçə ali təhsil ocaqlarını –Yel, Kornel, Harvard, Massaçusets universitetlərini gözərək üç layihədən hansını həyata keçirmək haqqında düşündürdülər: Palo–Altoda universitet, San-Fransiskoda təhsil kompleksi və muzey, yoxsa texniki məktəb yaratmaq. Harvard Universitetinin prezidenti Çarlz Eliot onlara universitet yaratmağı məsləhət görüb. Leyland bu məqsəd üçün nə qədər vəsait lazım olmasa ilə maraqlananda, Eliot həmin dövr üçün çox böyük bir məbləğ olan 5 milyon dolların gerek olduğunu deyib. Leylandın “Bacarıqımı” sualına Ceyn başı ilə “Hə” cavabı verir. Stanfordlar başqa ali təhsil müəssisələrindən fərqli olaraq, birgə təhsil almaq imkanı verən (o vaxtlar universitetlərdə təkcə kişilər oxuyurdular), dünyəvi (başqalarının müxtəlif dini cərəyanlarla bağlılığı vardı) universitet yaratmaq niyyətində idilər. Universitetin məqsədini mədəni və faydalı vətəndaşlar hazırlamaqda görən Stanford 1885-ci ilin noyabrında öz ideyalarını “Təsis yardımı” (“Foundining Grant”) adlanan sənəddə əks etdirərək universitetin nizamnaməsinin əsasını qoyub. Leyland universitetə belə bir şüar fikirləşir: “Qoy azadlıq yeli əs-sin!”. Hazırlıq işlərinə, tikintiyə və işçi heyətinin toplanmasına 6 il vaxt sərf olunub. Bu işlərdə Stanfordda İndiana Universitetinin gənc professoru Devid Cordan fəal kömək edib. Məhz buna görə də Leyland onu 1 oktyabr 1891-ci ildə açılmış Kiçik Leyland Stanford adına universitetə prezident təyin edib. İlk vaxtlarda burada 559 tələbə (qızıl-oğlanlı) və 15 müəllim var idi. Alman modelinə uyğun tikilmiş universitet həm bakalavr, həm də magistr hazırlayıb, tədris tədqiqatlarla birləşdirilib. 1893-cü ildə senator Stanford vəfat edib. Təşkilat işləri ilə bağlı universitetdə araşdırmalar aparılıb. İqtisadi böhran ailənin maddi durumuna ziyan vurub. Vəfat etmiş yoldaşının səla-

hiyyətlərini icra edən Ceyn nəinki universiteti bağlamaqdan imtina edib, hətta şəxsi xərclərini xeyli azaldaraq təhsil ocağına himayəçilik edib. Devid Cordan da bacardığı qədər universitetin inkişafına çalışır. Tanınmış professorlar yeni yaradılan əyalət universitetində işləmək istəmirdilər. Cordan cavan, təcrübəsiz, lakin istedadlı və qabaqcıl müəllimləri bu ali təhsil ocağına cəlb edib. Universitetin əsas binasını, kimya laboratoriyasını, möhtəşəm memorial kilsəsini (Memorial Church) tikdirib. Prezident vəsaiti məharətlə paylaşdıraraq demək olar ki, Stanfordların bütün arzularını həyata keçirib. 1903-cü ildə Ceyn Stanford maliyyə hüquqlarını universitetin Qəyyumlar Şurasına təhvil verib. Ceyn Stanford 1905-ci ildə vəfat edib. 1906-cı il aprelin 18-də baş vermiş güclü zəlzələ universitetin binalarını yarımsı uçurub və külli miqdarda ziyan vurub. Cordan ciddi cəhdlə bərpa işlərinə başlayıb və buna müvəffəq olub. Amerikanın qərbində, eləcə də bütün ölkədə Stanford Universitetinin nüfuzu qalxıb, məzunlar öz doğma universitetlərini ABŞ-da yetərinəcə məşhurlaşdırıblar. Bu da dağılmış korpusların bərpasında həm dövlət, həm də qeyri-dövlət yardımlarının alınmasına imkan verib. 1913-cü ildə Cordan borcunu yerinə yetirərək təqaüdə çıxıb, bu zaman Stanford Universiteti artıq yerində möhkəm qərarlaşıb. Rey Uilburun prezidentliyi dövründə universitet sürətlə inkişaf edib. Kafedralar bötvir bir fakültə-məktəblərə çevrilib. II Dünya müharibəsindən öncə burada yeni laboratoriyalar, tədqiqat kompleksləri tikilib. Müharibə illərində isə demək olar ki, universitet öz elmi-texniki tərəqqi dövrünü yaşayıb. Stanford alimləri, həmçinin universitetin özü “Manhettən layihəsi”ndə fəal iştirak ediblər. 1934-cü ildə məzunlardan ibarət Stanford Assosiasiyası yaradılıb. Onun məqsədi təhsil müəssisəsi və elmi proqramların həyata keçirilməsi üçün vəsait toplamaqdan ibarət olub. Beləcə, Stanford öz gəlir mənbələrini genişləndirib. Stanford Universitetinin çox böyük ərazisi var. Maliyyə böhranı ilə üzləşərkən universitet torpaqlarını sata bilməzdi, çünki Leyland Stanford öz vəsiyyətnaməsində bunu qadağan etmişdi. Torpaqları icarəyə vermək barədə isə vəsiyyətnamədə heç nə yazılmamışdı. Rəhbərlik bundan istifadə edərək torpaqları yüksək texnologiyalara malik şirkətlərə uzunmüddətli icarəyə verib və Silikon vadisi adlanan Stanford sənaye parkı yaradılıb. 1951-ci ildə “Varian Associates” kompaniyası universitetlə müqavilə imzalayıb və 1953-cü ildə parkda ilk binada məskunlaşıb. Onun ardınca Eastman Kodak, General Electric, Preformed Line Products, Admiral Corporation, Shockley Transistor Laboratory of Beckman Instruments, Lockheed, Hewlett-Packard və s. şirkətlər də Stanford sənaye parkına köçüb. Bu

dahiyanə ideya nəticəsində universitet külli miqdarda gəlir əldə edib.

40–60-cı illərdə Uolles Sterlinqin prezidentliyi dövründə Stanford ABŞ-ın ən nüfuzlu ali məktəblərindən birinə çevrilib və onu artıq heç kim əyalət universiteti adlandırmayıb. “Soyuq müharibə” dövründə ali məktəb əsaslı surətdə hərbi istehsalə cəlb edilib, külli miqdarda federal subsidiyalar verilib. Stanfordun elektronika sahəsi üzrə nüfuzu danılmazdır. 60-cı illərin əvvəllərində universitet “Ford Fondation”dan 100 milyon dəyərində grant alıb, buna qədər hələ heç bir Amerika ali məktəbi belə ambisiyalı layihəyə qol qoymayıb. 90-cı illərin ortalarında Stanfordda kiçik qruplarda tədrisi, tələbə və müəllimlərin sıx təması-nı nəzərdə tutan Stanford Introductory Studies (SIS) –Stanfordun İlk Tədqiqatları Proqramı qəbul olunub. Həmçinin bakalavr hazırlayan üç məktəb-fakültədə –Yer elmləri, Mühəndislik, Bəşəriyyət və Təbiət elmləri məktəblərində cavan müəllim heyəti üçün xüsusi tədqiqat grantları sistemi (Research Grants for Junior Fakulty) təbiiq olunub.

Universitet bu gün

Stanford Universitetinin kam-pusu 3 310 hektarlıq ərazidə, kiçik təpələrin arasında yerləşən düzənlikdə salınıb. Kampusun landşaftını Nyu-York mərkəzi parkının yaratıcısı dizayner Frederik Lo Olmsted tərtib edib. Riçardson neoromantikasi və ispan müstəmləkəsi üslubunda inşa edilmiş, tağlarla bəzədilmiş binalar kampusu xüsusi gözəllik verir. Qızıl fonda işlənmiş rəngarəng mozaikalı memorial kilso kampusun ürəyi hesab olunur. Mavi səma altında yaşıllıqda yerləşən qırmızı tavanlı, qum daşından tikilmiş binalar, güllər, palmalar, hətta o tərəf-bu tərəfə qaçan sincablar burada əsrarəngiz bir mənzərə yaradır. Kampusun ərazisində 7 məktəb: Bəşəriyyət və Elmlər Məktəbi (School of Humanities and Sciences), Mühəndislik Məktəbi (School of Engineering), Yer Elmləri Məktəbi (School of Earth Sciences), Təhsil Məktəbi (School of Education), Biznes Məktəbi (Graduate School of Business), Hüquq Məktəbi (Stanford Law School) və Tibb Məktəbi (Stanford University School of Medicine); Stanford Tədqiqat Parkı (Stanford Research Park), Stanford Tibb Mərkəzi (Stanford University Medical Center) və müxtəlif tibb məntəqələri, Stanford Ticarət Mərkəzi (Stanford Shopping Center); Huver adına Müharibə, İnqilab və Sülh İnstitutu (Hoover Institution on War, Revolution and Peace), Frimen Spoqli adına Beynəlxalq Tədqiqatlar İnstitutu (Freeman Spogli Institute for International Studies), Stanford Center – İntensiv Dil Təlim İnstitutu; 9,3 milyon cildən çox kitaba malik olan 20 kitabxana, tələbə yataqxanaları, idman kompleksləri, parklar

və s. yerləşir. Universitetin kitab fondunda 300 min nadir kitab saxlanılır. Kitabxana 1,5 milyon elektron kitab, 2,5 milyon audiovizual materialla təmin olunub. ABŞ-ın digər ali məktəbləri kimi Stanford Universiteti də yüksək səviyyəli, hərtərəfli hazırlıqlı şəxsiyyətlər yetişdirir. Amerika mütəxəssislərinin fikrincə, bu cür yanaşma seçilmiş sahələrin daha yaxşı mənimsənilməsinə və tələbənin bütün həyatı boyu təhsilini artırmasına, karyeralarında əldə etdikləri bilikləri daha effektiv istifadəsinə imkan yaradır. Hər tələbə öz şəxsi maraq və məqsədinə uyğun fərdi tədris planı hazırlayır. Tələbə, həmçinin universitet və fakültənin də savadlılıq, ingilis dilində lazımı sənədləşmə qaydalarını düzgün şərh etmə, xarici dil bilmə tələblərini nəzərə almalıdır. Ümumi tələblər 9 tədris kursundan ibarətdir: mədəniyyət, ideyalar, insani dəyərlər (3 kurs); təbiət elmləri, tətbiqi elmlər və texnika (3 kurs); humanitar və ictimai elmlər (2 kurs); dünya mədəniyyəti, Amerika mədəniyyəti (1–3 kurs). Hər bir tələbə seçdiyi ixtisas fənlərindən əlavə mütləq bu kursları keçməlidir. Bu gün Stanford Universiteti sürətlə inkişaf edən beynəlxalq təhsil mərkəzinə çevrilib.

Büdcəsi və təhsil haqqı

Universitetdə mesenant və investorların maliyyələşdirdiyi 5300-dən artıq elmi tədqiqat layihələri həyata keçirilir. 2014-cü ildə universitetin layihələrinin reallaşdırılmasına 1.35 milyard dollar xərclənib. Layihələrin əksəriyyəti Amerika Federal hökuməti tərəfindən maliyyələşdirilib. 2015-2016-cı tədris ili üçün illik təhsil haqqı 46320 dollar təşkil edir. Digər zəruri xərclər də nəzərə alınsa ümumi təhsil xərcləri tələbələr üçün 57775 dollar təşkil edir. 2015-ci il avqustun 31-nə olan məlumata əsasən ali məktəbin İanə fondu 22,2 milyard, illik büdcəsi 14 milyard dollar təşkil edir. 2015-2016-cı maliyyə ili üçün universitetin illik gəlirləri 5,5 milyard, illik xərcləri 4,7 milyard dollar müəyyən olunub. 2016-cı il yanvarın 26-a olan məlumata əsasən, universitetdə 2153 müəllim çalışır. Tələbə – müəllim nisbəti 4:1-dir. Burada 15877 tələbə təhsil alır, onların 6980 -ni bakalavrlar, 8897-ni aspirantlar təşkil edir. Tələbələrin 51%-i qadınlardır. Əcnəbi tələbələr 55 faiz təşkil edir ki, onların da əksəriyyəti Asiya regionunu, xüsusən də Çini təmsil edir. Avropalı tələbələr cəmi 12 faizdir. Əcnəbi-lər üçün Stanford, ilk növbədə, prestijli biznes təhsili (MBA) verən ali təhsil ocağıdır. Buraxılış məzunlarının sayı 9128 nəfərdir. Bu o deməkdir ki, tələbələrin yalnız 76 faizli ali təhsil haqqında diplom alaraq məzun adını daşıya bilər. Universitet ərazisində 700 tikili var. Tələbələrin 70 faizi kampusun ərazisində yaşayır.

Yerləşir: ABŞ, Kaliforniya ştatı
Yaranma tarixi: 1891-ci il
Tipi: Özel
Akademik heyət: 2153
Tələbələrin ümumi sayı: 15877 nəfər
İllik gəlirləri: 5,5 milyard dollar (2015-2016-cı maliyyə ili üçün)
İllik xərcləri: 4,7 milyard dollar (2015-2016-cı maliyyə ili üçün)
Rəsmi saytı: www.stanford.edu

Universitetin rektoru könüllülərlə

Tələbə kitabxanası

Tələbə yataqxanası

Universitetin məşhurları

Stanford Universiteti tələbələr-in sayına deyil, keyfiyyətə daha çox önəm verir. Buna görə də universitetin məzunları arasında məşhur alimlər çoxdur. Stanford Universitetinin məzununu, müəllimi, elmi tədqiqatçısı kimi 60 nəfər Nobel mükafatına layiq görülüb. Onlardan 20 nəfər hazırda universitetin ayrı-ayrı elmi-tədqiqat laboratoriyalarında çalışır. Ali məktəbin məşhur məzunlarından Herbert Huverin (ABŞ-ın 31-ci prezidenti), Yukio Hatoyamanın (Yaponi-yanın sabiq baş naziri), Kondoliza Raysın (ABŞ-ın sabiq dövlət kati-bi, ali məktəbin sabiq prorektoru), Uilyam Şoklinin (Nobel mükafatı laureatı), Con Steynbekin (yazıçı, Nobel mükafatı laureatı), Sergey Brin və Lerri Peycin (“Google” saytının yaratıcıları), Len Bosak və Sendi Lernerin (“Cisco Systems” şirkətinin yaratıcıları), Devid Filo və Cerri Yanqın (Yahoo” saytının yaratıcıları) adlarını çəkmək olar. İki dəfə (kimya və sülh sahəsində) Nobel mükafatı

laureatı Laynus Polinq də 1969–1975-ci illərdə Stanford Universitetində çalışıb. “Electronic Arts”, “Hewlett-Packard”, “Nvidia”, “Instagram kimi dünyanın tanınmış şirkətləri də Stanford Universiteti-nin müəllimləri və məzunları tərəfindən yaradılıb. Maraqlıdır ki, universitetin indiki prezidenti Con Hennessi “Google” və “Cisco” şirkətlərinin direktorlar şurasında təmsil olunur. Təkcə “Google”, “Hewlett-Packard, “Nike, “Sun Microsystems, “Instagram, “Snapchat və “Yahoo” kompaniyalarına rəhbərlik edən Stanford məzunlarının ümumi illik gəliri 2,7 trilyon dollar təşkil edir. Universitet hazırda həyatda olan 30 milyarderin, 17 kosmonavtın məzununu olduğu ali təhsil ocağıdır. Məzunlarının illik gəlirləri 129000 dollar təşkil edir. Dünyanın nüfuzlu şirkətlərinə rəhbərlik edən məzunlar universitetə maliyyə cəhətdən kömək edirlər. Məsələn, “Nike” şirkətinin qurucusu F.Nayt universitetin təhsil proqramlarına 1 milyon dollar xərcləyib.

Oruc MUSTAFAYEV,
“Azərbaycan müəllimi”

Hansı ölkələrdə daha çox əzbərçilik var?

OECD yeni hesabat açıqlayıb

İqtisadi Əməkdaşlıq və İnkişaf Təşkilatının (OECD) alimləri xəbər-darlıq edirlər ki, əzbərləmə həmişə akademik uğurlara kömək edir. OECD ekspertləri riyaziyyatın öyrənilməsi üçün məktəbliləri necə ruhlandırmaq olar, anlayışları onlarla birlikdə necə təhlil və praktikada necə tətbiq etməli və ya düzgün əzbərləməyi onlara necə öyrətməli, tapşırığı necə həll etməli kimi suallara cavab tapmağa çalışıb. Ekspertlər qeyd edirlər ki, informasiyanın əzbərlənməsi bəzən məktəbdə uğur qazanmağa kömək edə, lakin yetkinlik yaşda problemlərə yol açə bilər. OECD alimlərinin yeni hesabatı məktəblərdə tədrisin effektiv strategiyalarına həsr olunub. Təşkilatın 111 səhifəlik hesabatında məktəblilərin 2012-ci ildə PISA test tapşırıqlarının öhdəsindən necə gəlmələri təhlil olunur. Tədqiqatlar göstərib ki, materialı əzbər öyrənməyə alışmış şagirdlər sadə suallara asanlıqla cavab veriblər. La-

kin daha müəkkəb suallar ortaya çıxanda vəziyyət tam dəyişib – onların həlli üçün yaxşı yaddaş kifayət etməyib. Hesabata əsasən, belə hallarda digər strategiyalar yaxşı işləyib, məsələn, müxtəlif ideyaların kreativ birləşməsi. Məlum olub ki, Şərqi Asiyadan olan məktəblilər əzbərləməyə çox da qəçmirlər. Belə ki, koreyalı məktəblilərin 17, yaponiyalı şagirdlərin 12 faizi əzbərləmə strategiyasından istifadə edir. Ancaq ingilisdilli şagirdlər arasında bu rəqəmlər kifayət qədər yüksəkdir: 26% Kanadada, 28% İrlandiyada, 29% ABŞ-da, 35% Avstraliyada və Yeni Zelandiyada, 37% Böyük Britaniyada.

ABŞ Təhsil Departamenti müsabiqəyə başlayıb

Məktəbdə yaradıcılıq laboratoriyası

ABŞ Təhsil Departamenti ölkə məktəblərində yaradıcılıq laboratoriyalarının (Career Technical Education Makeover Challenge) yaradılması üzrə müsabiqəyə başlayıb. Hər bir məktəb bu müsabiqədə iştirak edə bilər. Bu məqsədlə texniki layihələrin hazırlanması üçün məkanı necə qurmaq barədə düşünmək tələb olunur. Bu cür laboratoriyalarda şagirdlər layihələr üzərində işləyər, komanda halında işləməyi, problemləri həll etməyi öyrənər, karyera və həyat üçün zəruri olan digər vərdisləri inkişaf etdirə bilərlər. Mü-

sabiqənin bütün iştirakçıları təhsil onlayn-kursları ilə təmin olunublar. Cari ilin iyununda departament qaliblərin ilk 10-luğunu müəyyənləşdirəcək və məkanların quraşdırılması üçün hər birinə 20 min dollar ayracaq.

Rusiya əcnəbi abituriyentlər üçün yeni sayt yaradıb

Təhsil və Elm Nazirliyi açıqlama verib

Rusiyanın Təhsil və Elm Nazirliyi əcnəbi abituriyentlər və onların valideynləri üçün yeni sayt (studyinrussia.ru) yaradıldığını elan edib. Saytda Rusiyanın aparıcı ali məktəblərində təhsil almaq imkanları barədə bütün zəruri məlumatlar yerləşdirilib. Artıq saytda 2800 –dən artıq ali və diplomdansonrakı təhsil üzrə proqramlarla bağlı məlumat yerləşdirilib. “Statistikaya görə, 2014/2015-ci tədris ilində Rusiyanın ali məktəblərində 220 mindən artıq əcnəbi tələbə təhsil alıb, onların 20 faizi “5–100” layihəsinin iştirakçısı olan ali məktəblərin payına düşür. Bu isə dünyanın ən yaxşı universitetlərinin göstəricilərinə uyğundur. Ümid edirik ki, sayt sayəsində daha çox əcnəbi gənc Rusiya ali təhsilinin bütün üstünlüklərini qiymətləndirə bi-

ləcəklər”,- deyər Rusiyanın təhsil və elm nazirinin müavini Aleksandr Povalenko bildirib. Sayt tez bir zamanda ali məktəbi və ixtisas hazırlığı istiqamətini seçməyə, təhsilin səviyyəsini qiymətləndirməyə kömək edəcək. Burada təhsil haqları barədə məlumat almaq və rus dili biliklərindən test vermək mümkündür. Rus, ingilis və Çin dillərində olan saytın ayrıca bir bölməsində yataqxanalar, nəqliyyat və güzəştlər barədə məlumat yerləşdirilib.

Müəllimlik bütün peşələrdən üstündür

İsraildə bankirlər peşələrini müəllim vəzifəsinə dəyişirlər

Müəllimlik peşəsi İsraildə yüksək gəlirli ölkə vətəndaşları üçün getdikcə daha çox cəlbəedici. Son iki il ərzində İsraildə yüksək gəlir gətirən peşə karyerasına son qoyaraq adi məktəblərdə müəllimlik etmək istəyənlərin sayı təxminən 4 min nəfərə çatıb. Ölkənin birinci telekanalının məlumatına əsasən, müəllim vəzifəsinə müsabiqə namizədlər arasında (iqtisadçılar, bankirlər, proqramçı, baytar) 5 nəfər təşkil edir. “Təkcə bizim məktəb digər peşə sahibləri olan 5 nəfəri müəllim vəzifəsinə qəbul edib. Onlar deyirlər ki, yeni nəsil yetişdirmək istəyirik. Biz onlara yalnız sevinirik! Onlar öz dünya baxışları, peşəqəji təcrübə və yanaşması olan uğurlu insanlardır. İndi bizdə demək olar ki, kadr qıtlığı yoxdur”,-deyər yerli məktəblərdən birinin direktoru olan Dorit Sira-beu bildirib. Təhsil ocağının meneceri İtay Levinin fikrincə, məktəbə başqa

sahələrdən çoxlu sayda peşəkarların gəlişi dəyərlər sisteminin dəyişdiyindən xəbər verir: çoxları cəmiyyətin inkişafı naminə xidmət göstərmək üçün yüksək əməkhaqqından imtina edirlər. Kolleclərdə müəllim işləməyə qərar vermiş insanlar üçün məktəb praktikası ilə əlaqəli birilik xüsusi təlim proqramları hazırlanıb. Namizədlərin seçimi çox ciddi də qaydalar əsasında aparılır, final imtahanlarını isə bütün arzuedənlər verə bilmir. Məsələn, riyaziyyatı tədris etmək istəyənlərin profil texnik təhsili olmalıdır. Daha sonra namizəd il ərzində çoxsaylı testlər verir, 20 dəqiqəlik nümunəvi dərslər keçir. Nəticədə final mərhələyə il ərzində cəmi 30 nəfər keçə bilər. Gələcəyin müəllimləri üçün bütün bu çətinliklər, eləcə də yüksək əməkhaqlarının əhəmiyyətli dərəcədə azalması belə, qarşıya qoyulan məqsədə nail olmağa maneə deyil.

Oruc MUSTAFAYEV,
“Azərbaycan müəllimi”

xarici mətbuat materialları əsasında

“Öz sahəmin mütəxəssisi olaraq ölkəmizə xidmət etmək istəyirəm”

Kanadanın Alberta Universitetinin tələbəsi Şahin Atakişiyevlə söhbət

Oruc MUSTAFAYEV, “Azərbaycan müəllimi”
o.mustafayev@muallim.edu.az

Şahin Atakişiyev 1993-cü ildə Qəbələ rayonunun Mirzəbəyli kəndində anadan olub. Orta təhsilini 1999–2010-cu illərdə Mirzəbəyli kənd orta məktəbində alıb. 2010-cu ildə ali məktəblərə keçirilən qəbul imtahanında I ixtisas qrupu üzrə 645 bal toplayaraq Qafqaz Universitetinin kompüter mühəndisliyi (ingilis dilində) ixtisasına qəbul olub. 2015-ci ildə Qafqaz Universitetini bakalavr dərəcəsi ilə bitirib. Elə həmin ildə “2007–2015-ci illərdə Azərbaycan gənclərinin xarici ölkələrdə təhsili üzrə Dövlət Proqramı”nın təqəüdüni qazanıb. Hazırda Dövlət Proqramı çərçivəsində Kanadanın Alberta Universitetində magistr təhsili alır.

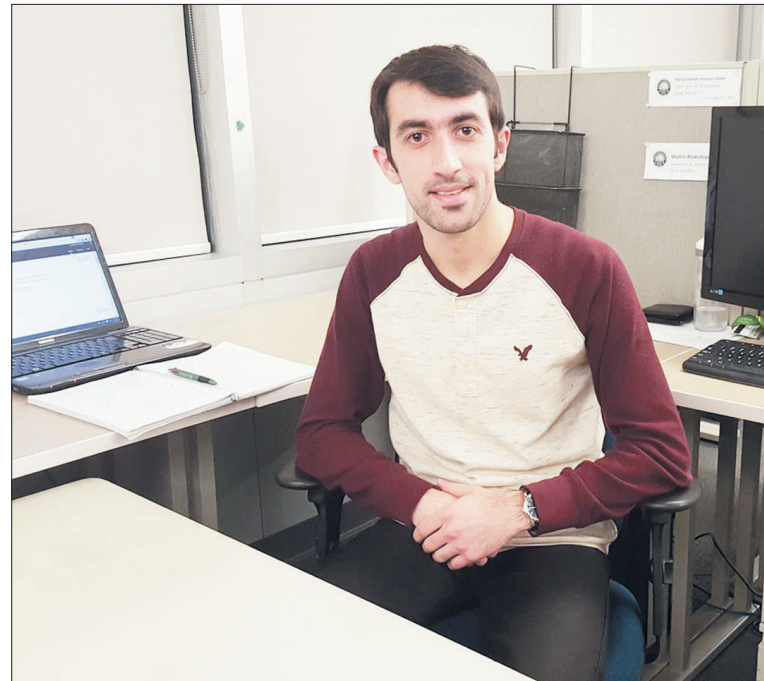
“Orta məktəbdə oxuyarkən xaricdə təhsil almağın xəyallarını qururdum”

Orta məktəbdə oxuyarkən bütün dərslərə maraq göstərirdim. Özəlliklə riyaziyyat, coğrafiya və tarix dərslərinə böyük marağım var idi. Son iki ildə isə diqqətimi daha çox texniki fənlərə yönəltmişəm, çünki seçdiyim ixtisas üzrə məhz bu fənlərdən imtahan verməli idim. Orta məktəb illərində bir neçə dəfə riyaziyyat fənni üzrə rayon və respublika olimpiadalarında iştirak etmişəm və rayonumuzun təhsil şöbəsi tərəfindən fəxri fərmanla təltif edilmişəm. Qafqaz Universitetində oxuduğum zaman əsasən proqramlaşdırma ilə məşğul olurdu və universitetin keçirdiyi bir neçə proqramlaşdırma yarışında iştirak edərək sertifikatlar qazanmışam. Universiteti ortalama 93 balla başa vurdu. Kanadada ali təhsilimə gəldikdə isə, düzünü desəm, hələ orta məktəbdə oxuyarkən xaricdə təhsil almağın xəyallarını qururdum. Televiziya da xaricdə təhsilə dair proqramları maraqla izləyir və xaricdə oxuyan azərbaycanlı tələbələrə təəssüratlarını öyrənməyə çalışırdım.

Qafqaz Universitetinə qəbul olduqdan sonra isə xaricdə təhsil almağımın artıq mümkün olduğuna inanmağa başladım, çünki birinci kursda ancaq ingilis dilini öyrəndim və bunun mənə çox böyük imkanlar verdiyini başa düşdüm. Universitetin sonuncu kursunda isə artıq xaricdə universitet seçimini etməyin vaxtı olduğunu anladım və Kanadada universitet seçimi etmək qərarına gəldim. Seçdiyim ixtisas üzrə universitetləri araşdırdım və Alberta Universitetinin bu ixtisas üzrə tələbələr üçün böyük imkanlar yaratdığını gördüm. 2015-ci ilin aprel ayında universitetə müraciət etdim, lazımi akademik göstəricilərimi və digər sənədləri təqdim etdikdən sonra iyul ayında rəsmi qəbul aldım. Xaricdə təhsil almağım da həm ailəm, həm də qohumlarım öz dəstəyini göstərdi. Amma xüsusilə valideynlərimi vurğulamalıyam, həqiqətən onların xaricdə təhsil almağım üçün çox böyük dəstəyi oldu. Bu səviyyəyə gəldiyimə görə həm orta məktəb, həm də Qafqaz Universitetindəki müəllimlərimə dərindən təşəkkürümü bildirirəm.

“Dövlət Proqramı biz gənclər üçün açılan bir pəncərə oldu”

Xaricdə təhsil üzrə Dövlət Proqramının gənclərimiz üçün çox böyük bir şans olduğunu düşünürəm. Çox zaman tələbələr xaricdə təhsil almağı düşünəndə, təbii olaraq maddi məsələlər onların önündə əsas bar yer olurdu. Buna görə də bəzən istedadlı gənclərimizin xaricdə təhsil almaq istəyi reallaşmırdı. Xaricdə təhsil üzrə Dövlət Proqramı isə biz gənclər üçün açılan bir pəncərə oldu. Bu proqram vasitəsilə biz təhsil haqqı və yaşayış xərcləri kimi problemlərdən azad olur və beləliklə bütün fikrimizi təhsilimizə və akademik fəaliyyətimizə yönəldirik. Hər il Dövlət Proqramına müraciət edən gənclərin sayında nəzərəcarpacaq artım müşahidə olunur.

Sevindirici haldır ki, ölkəmizdə təhsilin inkişaf etdirilməsi üçün son illər çox böyük işlər görülmüşdür. Dövlətimizin təhsil sisteminin inkişafına göstərdiyi dəstək və qayğının nəticəsidir ki, rayon və kənd məktəblərimiz yenidən qurulur və ən son kompüter və informasiya texnologiyaları ilə təchiz olunur. Bu isə gənclərimizdə təhsilə olan marağı daha da artırmışdır. Son illər qəbul imtahanlarında yüksək nəticə göstərən abituriyentlərin sayının çoxalması və dünya olimpiadalarında gənclərimizin yüksək nəticələr göstərərək medallarla ölkəmizə qayıtmaları bizlər üçün olduqca qürurvericidir. Bu, təhsilimizin Avropa təhsilinə inteqrasiya olduğunun bariz təmsalıdır. İnənirəm ki, Təhsil Nazirliyinin apardığı islahatlar nəticəsində yaxın zamanlarda ölkəmizin dünya arenasında təhsil sahəsində öz layiqli yerini almasının şahidi olacağıq.

“Vaxtım, demək olar ki, ancaq dərslər oxumaqla keçir...”

Hazırda Alberta Universitetinin yerləşdiyi Edmonton şəhərində yaşayıram. Tələbə kimi vaxtım ancaq dərslər oxumaqla keçir. Etiraf etməliyəm ki, dərslər bir az çətindir, verilən tapşırıqları və layihələri vaxtında işləyərək həvil verməyə çalışıram. Demək olar ki, boş vaxtım olmur, vaxtım əsasən universitetdə laboratoriyalarda keçir, asudə vaxt tapanda buradakı tələbə yoldaşlarım və azərbaycanlı tanışlarla görüşür və şəhəri yaxından tanımağa çalışıram. Hazırda Alberta Universitetində elektrik və kompüter mühəndisliyi fakültəsinin proqramlaşdırma mühəndisliyi və intellektual sistemlər (Software Engineering and Intelligent Systems) ixtisası üzrə təhsil alıram. Alberta Universiteti Kanadanın ən reytingli dörd universitetindən biridir və 2015-ci ildə açıqlanan dünya universitetlərinin reyting cədvəlində ilk 100-lükdə qərarlaşıb. Özəlliklə universitetin mühəndislik fakültəsi çox tanınır və burada elmi tədqiqat aparmaq üçün xeyli sayda ən son texnologiyalarla təchiz edilmiş laboratoriyalar var ki, tələbələr üçün bütün imkanları təmin edir.

“Dərslərin quruluşu da çox fərqlidir”

Universitetdə tələbələr və professor-müəllim heyəti arasında çox yaxşı münasibətlər var. Professorlar tələbələrin akademik cəhətdən uğurlu olması üçün çox böyük köməklik göstərir. Demək olar hər həftə professorlar və tələbələr arasında dərslərdən əlavə görüşlər olur ki, tələbələr öz qayğılarını, onları maraqlandıran məsələləri dilə gətirir və professorlar da öz növbəsində bu problemlərin həll edilməsində böyük köməklik göstərir. Şəxsən mən demək olar hər həftə öz akademik rəhbərimlə görüşür və məni qayğılandıran məsələləri, gələcəkdəki planları müzakirə edirik. Dərslərin quruluşu da fərqlidir. Bəzi dərslər ancaq mühazirələrdən, bəziləri isə həm mühazirə, həm də laboratoriya hissələrindən ibarət olur. Bəzi dərslərdə ancaq layihə işləməli və vaxtında təqdim etməli, bəzilərinə isə həm imtahan, həm də layihə-

lər olur ki, buna uyğun olaraq da yekun akademik qiymətləndirmə aparılır. Dərsləklərə gəlincə, ilk semestr üçün ixtisasımla bağlı üç dərslər və bir də bütün mühəndislərin keçməli olduğu “Mühəndislikdə professionalıq” dərsləri götürmüşəm. Professorlar bizi istifadə edəcəyimiz ədəbiyyatların adlarını və bəzi resurslarla təmin edir, bəzi resursları isə özümüz universitetin kitabxanasından əldə edirik. Mən şəxsən çox zaman elektron vəsaitlərdən istifadə edirəm. Dərslərdə istifadə etdiyimiz kitabların hamısı yüksək səviyyəli və rəsmi ədəbiyyat kimi təsdiq edilmiş materiallardır. Bu kitablardakı biliyi mənimsəmək üçün sistemətik çalışmaq tələb olunur. İndiyə qədər burada tədris edilən materiallar bilik səviyyəmin dərinləşməsində çox böyük rol oynayıb. Seçdiyim ixtisas bu gün ölkəmizdə ən çox tələb olunan sahələrdən biridir. İndiki dövrümüzdə informasiya texnologiyaları bütün sahələrdə çox mühüm rol oynayır. Və təbii olaraq ölkəmizdə bu sahənin inkişafına təkan verəcək kadrlar tələb olunur. Təsəüf deyil ki, Dövlət Proqramında informasiya texnologiyaları birinci dərəcəli prioritet sahə kimi göstərilib. Bu gün ixtisas seçiminin həqiqətən də doğru olduğunu görürəm. Bu ixtisas üzrə bilik və bacarıqlarımı genişləndirmək və buradakı təhsilimi başa vurduqdan sonra ölkəmizə qayıdaraq öz bilik və təcrübələrimi bizdən sonra gələn kadrlara öyrətmək və aparıcı mütəxəssislərə əməkdaşlıq edərək respublikamızda yüksək texnologiyaların inkişafına öz töhfəmi vermək istəyirəm.

Xaricdə təhsil alan hər bir azərbaycanlı tələbə həm də ölkəmizin təbliğində, Azərbaycan həqiqətlərinin dünyaya çatdırılmasında fəal iştirak etməlidir. Müsahibimiz Kanadada diaspora fəaliyyətlərində də iştirak edir.

Burada olan soydaşlarımızla sıx əlaqə qurmuşam. Alberta Universitetində hazırda 10 azərbaycanlı tələbə təhsil alır. Həmin tələbələr və Edmontonda yaşayan digər soydaşlarımızla bərabər əlamətdar günlərdə toplaşır və birgə qeyd edirik. Hətta burada Azərbaycan Edmonton Mədəniyyət Cəmiyyəti (Azerbaijan Cultural Society of Edmonton) var. Biz ötən il azərbaycanlılar olaraq cəmiyyətdə toplaşdıq və Həmrəylik günümüzü, mart ayında isə Novruz bayramını qeyd etdik. Tədbirimizdə Kanadadan və burada yaşayan digər millətlərdən olan qonaqlar da iştirak etdi. Bütün bunlar həqiqətən ölkəmizin mədəniyyətinin tanıdılmasında vacib rol oynayır. Buradakı digər millətlərdən olan insanların bu cür tədbirlərdə iştirak etməsi və ölkəmiz, mədəniyyətimiz haqqında suallar verməsi və maraqlanması onların bizlərə verdiyi dəyər deməkdir. Biz də öz növbəmizdə bu cür ənənələrimizi, tariximizi paylaşmaqla ölkəmizin tanınması üçün ciddi say göstəririk.

Sonda gələcək planlarım barədə onu demək istəyirəm ki, inşallah buradakı təhsilimi başa vurduqdan sonra ölkəmizə qayıtmaq, bir müddət öyrəndiklərimi praktikiada tətbiq etmək və sonra da doktorantura təhsili almaq istəyirəm. Ona görə də bacardığım qədər elmin dərinliklərinə getmək və öncə layiqli vətəndaş, sonra da öz sahəmin mütəxəssisi olaraq ölkəmizə xidmət etmək istəyirəm.

Müasir təhsilin dəyər paradiqması

“Müasir təhsil” və “təhsildə müasirlik” anlayışlarının ifadə çalarındakı fərq onların mənə tutumu haqqında da fikirləşməyi tələb edir. Doğrudanmı, bu ifadələr çox yaxın mənalarla malik olmaqla oxşardır. Yaxud eyniyyət təşkil etməsi ilə onlar daha qabarıq görünmək imkanına malikdir. Bütün bu fikirlərin tərəfdarı olan, bəlkə də, çox adam var. Lakin həqiqət budur ki, təhsildə müasirlik anlayışı konkret olaraq təhsilin müxtəlif paradiqmalarından birini, daha doğrusu, onun müasirliyini ifadə etməklə gündəmə gətirir. Müasirlik paradiqmasında təhsilin bizim zamanımıza uyğun olan, bizim ehtiyaclarımıza, cəmiyyətimizin indiki tələbatlarına cavab verən spesifik cəhətlər nəzərdə tutulur. Elə cəhətlər ki, təhsilə ənənəvi yanaşmalar müstəvisində onları nə qədər axtarsan da tapa bilməzsən. Yaxud tapmağa çalışsan da onun zəif illüziyalarını hiss etməklə qərar verməkdə çətinlik çəkərsən. Bir də ki, bu zəif illüziyaların arasında həqiqətin solğun görüntüləri nə qədər işarsa da zamanında onlar olanların fonunda görünməz olaraq qalacaqdır. Tarixi ənənələrin şanlı səhifələrində daim axtarılacaq, qiymətli bir külçə kimi meydana çıxarılacaqdır. Müasir zamanın prioritet istiqamətinə, paradiqmasına çevriləcəkdir. Müasir təhsil dünyasının dəyər paradiqması kimi.

Bu gün təhsil dünyasında inkişafın istiqamətləri çoxşaxəlidir və bu şəxələrin mayasından yeniliklərə doğru təşəbbüslər dayanır. Elə yeniliklər ki, onlar cəmiyyətin ibarət olduğu insanların inkişaf tendensiyaları ilə üst-üstə düşür. Başqa sözlə, onların ehtiyac və tələbatlarından pərvəriş tapır, arzu və istəklərinin üzərində qurulur. Hər şeydən öncə, müasir şəxsiyyətin atributlarına çevrilir. Görünür, alimlərimizin bu qənaəti də düzdür ki, “İnsan üçün əhəmiyyətli olan, şəxsi və ictimai əhəmiyyət kəsb edən hər şey dəyərdir”.

Təbii ki, elmin panoramında dəyərlərin müxtəlif çeşidləri aydın şəkildə bərq vurur. İstər sosial dəyərlər, istər mənəvi dəyərlər, istərsə də pedaqoji dəyərlər olsun, onların hər birinin şəxsiyyət ampulasında öz yeri var. Şəxsiyyət özünün kamillik səviyyəsində bunları əxz etmiş olur. Fəlsəfi yanaşmalar müstəvisində dəyərlərin sosial mahiyyəti ümumiləşdiyi kimi, bu dəyərlərin şəxsiyyət amilinə çevrilməsi mexanizmlərinin əsasında pedaqoji texnologiyalar dayanır. Aksioloji yanaşma tərzı kimi dəyərləndirilən bu pedaqoji yanaşmalar özlüyündə müasir təhsilin nəticələrdə görünən tərəfi olmaqla xüsusi aktuallıq kəsb edir. Müasir təhsilin fəaliyyət sisteminə dəyərlərin formalaşdırılması, konkret olaraq onların inkişafı ifadə edən və onun tənzimlənməsinə imkan yaradan me-

xanizmi prioritet olmaqla gündəmdə dayanır.

Heç şübhəsiz, bu günün məktəbi istifadə etdiyi texnologiyalarla nə dərəcədə yeni hesab edilirsə, həm də o, özünün dəyəryönümlü fəaliyyəti və cəmiyyətin şəxsiyyət probleminin həllindəki xidmətləri ilə o dərəcədə müasir hesab olunur. Çünki o daha çox humanist və demokratik prinsiplərə söykənir. Vətəndaşın, şəxsiyyətin formalaşdırılmasını başlıca məqsəd kimi prioritet hesab edir. Özünün problemlərinin həllini yaddaş deyil, təfəkkür müstəvisində görür. Yaradıcı fəaliyyəti, kreativ bacarıqları təhsildə əsas nailiyyət hədəflərinə çevirir.

Təhsilin dəyər paradiqmasının mühüm parametrlərinin biri onun sinkretik mahiyyətli olmasıdır. Burada yüksək qabiliyyət, səriştəlilik adı ilə müxtəlif bacarıqlar (idraki, mənəvi, fiziki) integrasiya olunaraq bütövləşdirilir. Şəxsiyyətin əsas keyfiyyətləri olmaqla onun mühüm atributlarına çevrilir.

Dəyər paradiqmasında fəaliyyət əsas göstəricilərdən biridir. Bacarıq və qabiliyyətlər, səriştələr bu məqamda daha aydın görünür. Təhsil alanlar öyrəndikləri biliklərin daha əhəmiyyətli və lazımlı olduğunu məhz bu yolla göstərə bilirlər və nəticədə özlərinin səriştələrini, qabiliyyətlərini sübut edirlər. Belə bir fəaliyyətin təmin olunması ona yönəlmiş müəllim fəaliyyəti tələb edir: istiqamətverici və əlaqələndirici, eləcə də stimullaşdırıcı müəllim fəaliyyəti. Həm də elə fəaliyyət ki, müəllim özünün təcrübəsində məktəb üçün önəmli olan dəyər paradiqmasına bələdliyini nümayiş etdirə bilsin. Şagirdlərini artıq, əlavə informasiyalardan azad etməklə onları daha çox şəxsiyyət üçün lazım olan dəyərlərə (adilik, azadfikirlik, ailə birliyinə önəm vermək, vətənsəvrlik, qanunlara hörmət, tolerantlıq, məsuliyyətlik, çalışqanlıq, qonaqpərvərlik, yardımsevərlik və s.) yönəltsin. Ümumi təhsilin məntiqinə uyğun olmayan akademizmdən yan keçsin.

Düşünmək olar ki, müəllimlərimizin içərişində dəyər paradiqması ətrafında düşünən, müəyyən təcrübə toplayan müəllimlərimiz vardır. Heç şübhəsiz, indiyə qədərki irəliləyişlərimizin bir səbəbi də qabaqcıllığı ilə sevilən həmin müəllimlərimizlə bağlıdır ki, onların da iş təcrübəsinə istinad etmək, ümumiləşdirmələr aparmaq lazımdır. Müasir zamanda səriştələrə əsaslanan yeni təhsil məzmununun yara- dıldığı, yeni təhsil sisteminin qurulduğu bir vaxtda bu məsələlərin dəyər paradiqmasında həlli çox vacibdir.

Ənvər ABBASOV,

pedaqogika üzrə fəlsəfə doktoru, dosent

Məktəb–liseydə “Dünyanın rəngləri” mövzusunda tədbir

Qax şəhər N.Allahverdiyev adına 2 nömrəli məktəb–liseydə “Dünyanın rəngləri” adlı tədbir keçirilib. Bu tədbiri fevral ayının birindən start götürən eyniadlı layihənin yekun toplantısı da adlandırmaq olardı. Layihənin həyata keçirilməsində məqsəd şagirdlərdə multikulturalizm haqqında təsəvvürləri genişləndirmək, onlarda digər millətlərin mədəniyyətinə hörmət hissi formalaşdırmaq olmuşdu. İdeya müəllifi isə məktəbin Azərbaycan dili və ədəbiyyat müəllimi Gülbəniz Seyidova idi. Layihə əsasən məktəbin VIII “A” sinfinin şagirdləri tərəfindən həyata keçirilsə də, digər siniflərin şagirdləri də bu işə cəlb edilib.

Bu təhsil ocağının müəllim və şagird kollektivləri də tərkib etibarilə çoxmillətlidirlər. Burada azərbaycanlılarla bərabər gürcülər, zaxurlar, ləzgilər də təhsil alır və işləyirlər. Layihə müddətində məlum olub ki, məktəbdə multikultural mühit formalaşmaqdadır. Komandalar şəklində fəaliyyət göstərən şagirdlərə müəllimlər, valideynlər və ictimaiyyətin nümayəndələri yaxından kömək ediblər.

Tədbir məktəbin foyesində təşkil olunmuş sərginin nümayişi ilə başlayıb. Rus, yapon, ərəb, ingilis, gürcü, zaxur, türk, Azərbaycan bölmələrində nümayiş olunan maraqlı əşyalar, kitablar, şəkillər, geyim növləri şagirdlərin nə qədər səmərəli bir axtarış apardıqlarını göstərib. Qonaqları milli geyimində qarşılayan və onları ətirli yapon çayına qonaq edən şagirdlər həm də bu millətə aid nə qədər məlumatlar topladıqlarını nümayiş etdiriblər. Hər qrup qonaqları təmsil et-

dikləri millətin dili ilə salamlayıb və onlara sərginin eksponatları haqqında məlumat verib.

Qonaqlardan biri valideyn Arzu Əliyeva tədbirdən məmnun qaldığını ifadə edərək söyləyib ki, şagirdlərin bu təşəbbüsü nəticəsində artıq hər evdə multikulturalizmin mahiyyəti barədə ətraflı təsəvvür yaranıb.

Sərginin ən maraqlı bölməsi milli yeməklərin nümayiş etdirildiyi güşə olub. Bir–birindən öz çeşidləri ilə fərqlənən yeməklər keyfiyyət baxımından çox yüksək qiymətləndirilib. İfa olunan mahnılar, nümayiş etdirilən rəqslər, səhnəciklər də məktəbdə istedadlı şagirdlərin çox olduğunu göstərib.

Sonda isə məktəbin müəllimləri öz ənənələrinə sadiq qalaraq bu tədbir üçün bəstələdikləri mahnını təqdim ediblər. Sözləri məktəbin müəllimi G.Seyidova, musiqisi isə D. Məmmədovaya məxsus olan mahnı belə adlandırılıb, “Dünyanın rəngləri”. Tədbir iştirakçıları mahnının gurultulu alqışlarla qarşılayıblar.

Məktəbin direktoru, əməkdar müəllim Şəkar Abdullayeva çıxışında söyləyib ki, Azərbaycan dövləti tolerantlıq ənənələrini əzmlə yaşadır. Multikulturalizm Azərbaycan xalqının həyat tərzidir, çünki ölkəmiz bir çox mədəniyyətlərin qovuşduğu ülvı bir məkanı təmsil edir. Bu müqəddəs ənənələrin daim yaşaması və genişlənməsi işinə biz də bir təhsil ocağı olaraq öz töhfələrimizi verəcəyik.

Sifai SƏFƏROVA,
“Azərbaycan müəllimi”

Vətənpərvərlik ruhu aşılaman söz-saz gecəsi

Bakı Slavyan Universiteti nəzdində Məktəb–Lisey Kompleksinin akt zalında növbəti maraqlı bir görüş keçirildi. Kompleksin qonağı AYB–nin üzvü, beş şeir kitabının müəllifi, el səirəsi Cığatəl İsa qızı idi. Universitet və kompleksin çoxsaylı kollektivinin görüşünə gələn şairəni böyük coşqu ilə qarşılayan şagird, tələbə, müəllim və valideynlər bir andaca sazin, sözün seyrinə düşdülər. Dədəm Qorqud yadigarı sazı özünə həmdəm hesab edən şairə tədbir boyunca sözün hikmətinə sazin qüdrətinə, sazin möhtəşəmliyini sözün kəramətinə qatıb əsl şeir, sənət məclisi qurdu.

Tədbir Azərbaycanın bütövlüyü və azadlığı uğrunda canlarından keçən igid vətən oğullarının əziz xatirəsinin bir dəqiqəlik sütkütlə yad edilməsi ilə başladı. Daha sonra zalda üçrəngli bayraqların möhtəşəm görüntüsü altında Azərbaycan Respublikasının Dövlət himni səsləndi. Cığatəl İsa qızının yaradıcılığına həsr olunmuş “Ağlama, ağlama şəhid anası” adlı ədəbi–bədi kompozisiya təqdim olundu. Tədbirin ana xəttini cəbhəboyu təmas xəttində son günlər baş verən döyişlərdə şücaət göstərərək şəhidlik zirvəsinə qalxan qəhrəman əsgərlərimizin əziz xatirəsinin yad edilməsi, vətənpərvərlik, qələbə sevinci, ordumuzun rəşadəti nəticəsində qazanılmış uğurlarımızın qürurvericiliyi təşkil edirdi. Məhz belə bir vaxtda baş tutan görüşdə də, əlbəttə, Cığatəl İsa qızının dilindən cəngi ruhlı, vətənpərvərlikdən, yurd, millət, torpaq sevgisindən doğan şeirlər səslənə, sazin yanıqlı bağrından qəhrəmanlıq nəğmələri qopub gələ bilər.

Doğma bucaq, doğma divar axtaran Qaranquşlar “Vətən” dedi, ağladım, – deyən Cığatəl xanım içindəki duyğuları, hiss–həyəcanları öz səmimi dili ilə tamaşaçılara ünvanladı.

Tamaşaçılar sanki sehrli bir aləmə düşmüşdülər. Şairənin qəlb yangısı ilə söylədiyi şeirlər, tələbələr, şagirdlərin ruh yüksəkliyi ilə ifa etdikləri ədəbi kompozisiyalar, alovlu çıxışlar, sözün ahəngi–

nə, füsunkarlığına heyran qoydu.

Türk soyunun silahıdır vuruşan,

Hünər meydanıdır, əgər yarışsan.

Şah İsmayıl Xətaiyə soruşsan,

Düşmənlərin qatlinə fərmandı saz.

BSU–nun jurnalistika və filologiya fakültəsinin 3–cü kurs tələbəsi, gənc şair Cavid Bədəlovun səsləndirdiyi “Ana, mən əsgər gedirəm” şeiri gənclərimizdə olan vətən sevgisindən, ruh yüksəkliyindən və millət təəssübkeşliyindən xəbər verirdi.

Cığatəl İsa qızının “Qızılgülün nağılı” əsərini səhnələşdirən tələbələr P.Abbaslı, A.Yusifzadə və “Bu qız” şeirini müəllifin özü ilə qarşılıqlı səsləndirən S.Məməfova öz çıxışlarında şeysdəli qəlb, coşqun təbin xalq danışığı dilinin inceliklərini necə möhəratlə əks etdirdiyini bir daha təsdiq etdilər.

Şairənin yaradıcılığı ilə əlaqədar məktəblilərin hazırladıqları bir–birindən maraqlı suallara həvəslə cavab verən Cığatəl İsa qızı ədəbiyyatın, şeiriyyatın insanın əsl vətəndaş, şəxsiyyət kimi formalaşmasındakı müstəsna rolundan bəhs etdi. Səmimi məqamlarla yaddaqalan görüşdə müxtəlif səpgili əsərlərini ifa edən şairə yaradıcılığının əsas leytmotivinin el–oba sevgisi, vətən–yurd vurğunluğu, insansevərlik olduğunu xüsusilə vurğuladı.

Görkəmli alim, əsl pedaqoq

di” anlayışları hələ keçən əsrin 60–cı illərində R.Y.Barsuk tərəfindən tədqiq olunmuşdur. Hazırda xarici dillərin tədrisi ilə bağlı ikidillilik və çoxdillilik problemləri ilə məşğul olan, dilöyrənmə prosesində ana dilinin rolunu düzgün müəyyənləşdirən hər bir tədqiqatçı onun əsərlərinə istinad edir.

Professor R.Y.Barsukun əmək fəaliyyətini elmi, pedaqoji və ictimai kimi 3 qrupa ayırmaq olar. O, bir alim kimi müxtəlif ölkələrin nüfuzlu elmi jurnallarında və məcmuələrində nəşr olunmuş çoxlu sayda elmi əsərlərin müəllifi, onlarla aspirantın elmi rəhbəri və elmi işçilərin məsləhətçisi olmuş, bir çox dissertasiya işlərinə və avtorəferatlarla rəylər vermişdir. Eyni zamanda ölkəmizdən kənarda müdafiə olunan dissertasiya işlərinə opponentlik etmişdir.

O, dəfələrlə respublikamızda və digər şəhərlərdə (Moskva, Leningrad, Kiyev, Almaatı, Tbilisi) keçirilən beynəlxalq konfranslarda çıxış etmiş və ölkəmizi layiqincə təmsil etmişdir.

R.Y.Barsukun əmək fəaliyyətində ikinci istiqamət onun pedaqoji fəaliyyətidir. Bu fəaliyyəti də iki hissəyə ayırmaq olar. Birincisi, alı məktəbdə pedaqoji fəaliyyətidir. İkincisi, orta məktəblərdə xarici dillərin tədrisi məsələlərinə dair işləyib hazırladığı proqramlar, dərslilər və dərsvəsaitləri olmuşdur.

Məlumdur ki, məktəblilər üçün dərslilik yazmaq zəngin bilik, çoxillik təcrübə, yüksək analiz və sintez qabiliyyəti, böyük pedaqoji ustalığı tələb edir. Dərslilik müəllifi yaxşı alim, pedaqoq olmaqla yanaşı, həm də həssas psixoloq olmalıdır. Bütün bu xüsusiyyətləri özündə ehtiva edən görkəmli alim həmmüəllif və redaktor kimi O.Musaev, R.Qayıbova, F.Seyidov, H.Mahmudov, Ş.Səfiquliyev və başqaları ilə birlikdə orta məktəblərin hər bir sinfi üçün ingilis dili dərsliliklərinin hazırlanmasında yaxından iştirak etmiş, həmin dərsliliklərlə işləmək üçün müəllimlərə kömək vəsaitləri tərtib etmişdir. “Səkkizillik məktəblərdə xarici dillərin tədrisi”, “Milli məktəblərdə xarici dillərin tədrisinin əsas problemləri”, “İkidillik şəraitində xarici dillərin tədrisinin əsasları”, “İngilis dilinin tədrisi meto-

dikası” adlı monoqrafiya və kitablar onun rəhbərliyi ilə çap olunmuşdur.

R.Y.Barsukun əmək fəaliyyətinin üçüncü istiqaməti onun ictimai fəaliyyəti ilə bağlıdır. O, həm institut, həm də respublika miqyasında həyata keçirilən pedaqoji islahatların təşkilatçısı və iştirakçısı olmuşdur. Respublika Təhsil Şurasının sədrinin müavini, Respublika Təhsil Nazirliyinin Elmi–Metodik Şurasının “Xarici dillər” bölməsinin sədri kimi ictimai vəzifələri şəərəflə yerinə yetirmişdir.

Bütün mənəli ömrünü şəərəflə Azərbaycan xalqının elm və təhsilinə həsr edən R.Y.Barsuk işlədiyi institutun professor–müəllim heyəti və tələbə kollektivinin, həmçinin respublika pedaqoji ictimaiyyətinin dərin hörmət və rəğbətini qazanmışdı. Onun rəhbərlik etdiyi kafedra əməkdaşlarına, tələbə və aspirantlara səmimi və mehriban davranışı, yüksək həssaslıqla, bir valideyn qayğısı ilə yanaşması təhsil işçiləri üçün layiqli bir örnekdir.

R.Y.Barsuk həm də nəcib və qayğıkeş bir ana olmuşdur. Onun həyat yoldaşı Qusman Solomon Moiseyeviç tibb elmləri doktoru, professor idi. Onların böyütdükləri, tərbiyə etdikləri oğulları Yuliy və Mixail Qusmanlar ailə ənənələrini davam etdirmiş, yüksək ixtisaslı mütəxəssislər kimi yetişmişlər. Yuliy Qusman Rusiyanın əməkdar incəsənət xadimi, Azərbaycanın xalq artisti, Rusiya Kinematograflar Cəmiyyətinin katibi, Rusiya Jurnalistlər və Teatr Xadimləri Cəmiyyətinin üzvü, professorudur. Mixail Qusman isə Rusiyanın əməkdar mədəniyyət işçisi, Rusiya dövlət mükafatı laureatı, İTAR–TASS Agentliyinin direktorunun birinci müavini.

Dəyərli alimlərimizdən biri olan, nəinki Azərbaycanda, inamla demək olar ki, keçmiş SSRİ məkanında tanınmış professor, elm adamı, təhsil təşkilatçısı, bacarıqlı müəllim, xeyirxah insan R.Y.Barsuk belə xatırlanır və o, onu tanıyanların yaddaşında həmişə qalacaqdır.

Əmrəli ŞİRƏLİYEV,
ADU–nın linqvodidaktika kafedrasının dosenti

Doqquz yaşlı laureat böyük uğurların sorağında

Musiqi sədaları altında dünyaya göz açan Zümrüd Əlizadə paytaxtdakı 160 nömrəli klassik gimnaziyanın III sinif şagirdidir. Hər gün eşitdiyi gözəl musiqilər ona sanki ana laylalarını əvəz edib. Bax, elə bu “layla”ların

təsiri ilə də onda musiqiyə hədsiz məhəbbət yaranıb. Öz arzusu ilə o, Tofiq Quliyev adına 12 nömrəli uşaq musiqi məktəbinin fortepiano şöbəsinə daxil olub. Saatlarla deyil, günlərlə öz sevimli pianosundan ayrılmayan Zümrüd qısa vaxt ərzində dünya bəstəkarlarının əsərlərini ifa etməyə başlayıb. Hazırda musiqi müəllimi Yelena Xəlilulinanın sinfində təhsil alır. Dərs əlaçısı olmaqla yanaşı məktəbin ictimai işlərində də fəal iştirak edir. Musiqinin sirlərinə tədricən bələd olan 9 yaşlı “laureat” deyir: “Musiqi qəlbimin səsidir, o, məni ecazkar bir aləmə aparır, onu dinlədikcə dinləmək istəyi-

rəm. Hər dəfə piano arxasına keçib bir mahnını ifa edəndə mən qeyri-ixtiyari dərin xəyallara dalır, başqa-başqa dünyalara qovuşuram. Söz vermişəm ki, anam Nərgizə oxşamağa çalışacağam. O, pedaqoji fəaliyyəti ilə yanaşı Qara Qarayev adına Azərbaycan Dövlət Kamera Orkestrində pianist-konsertmeyster kimi də fəaliyyət göstərir. Uğurlarıma hamıdan çox sevinən də odur, məni həmişə birincilər sırasında görməyi arzulayır”.

Zümrüd 2015-ci ildə Macarıstanın Balatonfred şəhərində keçirilən Renessans festivalında II nominasiya üzrə, 2016-cı ildə isə İspani-

yanın Lloret de Mar şəhərində keçirilən müsabiqədə laureat adını qazanıb və başqa müsabiqələrə də dəvət alıb.

İstedadlı yeniyetmənin adı musiqini sevən, duyan yaşidləri arasında da fəxrlə çəkilir. Onun fortepianoda ifa etdiyi etüdlər, pyeslər, mahnılar ürək oxşayır, qəlbi rıqqətə gətirir. Bu gün artıq dünya bəstəkarlarının əsərlərini məharətlə ifa edən Zümrüd dəryalar qədər dərin olan musiqinin sirlərinə dərinlən yiyələnək üçün səylə çalışır. Çalışır ki, beynəlxalq müsabiqə və festivallarda ölkəmizi layiqincə təmsil etsin, müəllimlərinin, anasının etimadını doğrultsun.

Beynəlxalq müsabiqələr qalibi

Ayla Kəlbəyeva 2005-ci ildə Bakı şəhərində anadan olub. 2011-ci ildə Azərbaycan Milli Konservatoriyası tərkibində Respublika İncəsənət Gimnaziyasının I sinfinə daxil olub. Hazırda V “b” sinfində fortepiano ixtisası üzrə təhsil alır. Ayla eyni zamanda dərs əlaçısıdır. Uğurlarına heç də asanlıqla nail olmayıb, öz üzərində səylə çalışıb, musiqi dünyasının zəngin çaralarına gərgin əməyi sayə-

sində bələd olub. Məhz çalışqanlıq, musiqiyə olan hədsiz məhəbbəti hələ şagird olan yeniyetmə qıza çoxlu sayda respublika və beynəlxalq müsabiqələrin laureatı adını qazandırıb. 2013-cü ildə Maltada keçirilən “Violin and friends” beynəlxalq müsabiqəsində III, 2014-cü ildə Fransada N.Rubinsteyn adına müsabiqədə II, 2015-ci ildə İtaliyada “Citta de Pizarro” beynəlxalq müsabiqədə II yerlərin qalibi olub. Ayla deyir ki, 2016-cı ilin yanvarı onun üçün uğurlu olub. Eşidəndə ki, ABŞ-da “Amerikan Protege” beynəlxalq müsabiqəsində iştirak edəcək, sevincinin hədd-hüdudu olmayıb və bu müsabiqəyə qatılaraq II yerə layiq görülüb.

İstedadlı yeniyetmə qazandığı nailiyyətlərlə kifayətlənmir, daha möhtəşəm auditoriyaların alqışlarını qazanmaq istəyir və bu arzularını gerçəkləşdirmək üçün səylə çalışır.

Adı Azərbaycanın gənc istedadlarının “Qızıl kitabı”na daxil edilən yeniyetmə

Züleyxa Abdullayeva 2002-ci ildə Bakı şəhərində anadan olub. O, hazırda Azərbaycan Milli Konservatoriyası tərkibində Respublika İncəsənət Gimnaziya-

sının VIII “b” sinfində fortepiano ixtisası üzrə təhsil alır. 2011-ci ildə yeniyetmə istedad İtaliyanın Gio del Colle şəhərində keçirilən Pyetro Argento adına Beynəlxalq pianoçuların müsabiqəsinin laureatı adını qazanıb. Həmin ildə növbəti uğuruna da imza atıb. İsveçin Stokholm şəhərində keçirilən pianoçuların “Rondo” Beynəlxalq müsabiqəsində diplomant adına layiq görülmüş. Sevdidiyi sənət haqqında təəssürlərini bizi-mlə bölüşən Züleyxa Abdullayeva bildirib ki, 2012-ci ildə Fransanın Paris şəhərində keçirilən müsabiqədə I

yerə layiq görüldüyü anlar, tamaşaçıların alqışları heç vaxt yadından çıxan deyil. Həmin gün sevincdən gözləri yaşarılıb, çünki bu, tək onun deyil, müəllimlərinin, təhsil aldığı məktəbin qələbəsi olub. Züleyxa sevinir ki, adı Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev cənablarının müvafiq sərəncamı ilə 2013-cü ildə Azərbaycanın gənc istedadlarının “Qızıl kitabı”na daxil edilib və xüsusi aylıq təqaüdə layiq görülmüş. Söhbət zamanı Züleyxa bu sözləri söyləməyi də unutmadı: - Əzmkarlıqla çalışmalıyam ki, istedad və bacarı-

ğımdan səmərəli istifadə edim və mənə göstərilən etimadı doğruldum.

Uğurlar coğrafiyasını da im genişləndirən Züleyxa Abdullayeva 2014-cü ildə Amerikanın Nyu-York şəhərində məşhur Karneqi Holl konsert zalında keçirilən müsabiqədə laureat adına layiq görülmüş. Hələ yeniyetmə ikon müxtəlif konsert salonlarında, respublika və beynəlxalq müsabiqələrdə hər çıxışı tamaşaçılarda xoş ovqat yaranan bu istedad sahibinin adının gələcəkdə musiqi korifeyləri sırasında çəkiləcəyinə şübhə yeri qalmır.

O, qrafika janrında işləməyi çox sevir

Hələ kiçik yaşlarından Murad Mustafazadənin rəsamlığa çox həvəsi olub. Azərbaycan Milli Konservatoriyası tərkibində Respublika

İncəsənət Gimnaziyasında təhsil aldığı illərdə müəllimlərin diqqətini cəlb edib. Çəkdiyi bütün rəsmlərdə yaratdığı obrazlar onun əsl istedad sahibi olduğunu sübut edib. O, bu təhsil ocağında peşəkar müəllimlərdən rəsamlığın sirlərini öyrənməyə başlayıb. Qısa vaxt ərzində ölkəmizdə və xarici ölkələrdə nümayiş olunan rəsmləri ilə uğurlarını artırır. İştirak etdiyi beynəlxalq və respublika rəsm müsabiqələrində qazandığı nailiyyətlərlə təhsil ocağına şərəf gətirib. Bakıda keçirilən Norveç Respublika Günündə “Nor-

veç incəsənət gimnaziyası şagirdlərinin gözü ilə” adlı tədbirdə Murad diplomla mükafatlandırılıb. Praqa şəhərində keçirilən tədbirdə daha bir diploma layiq görülmüş. Çoxlu sayda diplomlar sahibi olan Murad Mustafazadənin fərdi sərgisi keçirilib. Sərgidə 50-yə yaxın rəsm əsəri nümayiş olunub. Milli və müasir üslubda işlənmiş kompozisiyalar, təbiət rəsmləri tamaşaçılarda xoş ovqat yaradıb. Rəsm işləri rəngkarlıq və qrafika janrlarında işlənib. Vətənpərvərlik mövzusunda bəhs edən rəsmlərində o, müxtəlif rəng

çaralarından məharətlə istifadə edib. Hər hansı bir mövbirdə işləməsindən asılı olma-yaraq o, ustalıqla vətənpərvərlik mövzusunda qismən də olsa toxunur. İşlədiyi zaman qrafika janrından daha çox istifadə edən gənc istedad deyir ki, bu üslubda ən çox ağ və qara rənglərdən istifadə edir. Amma dünyanı dərk etdikcə görürsən ki, dünyanın rəngləri ağ və qara rənglərdən ibarət deyil. Elə əsrarəngiz gözəlliklərlə rastlaşırsan ki, onu kətanə köçürərkən daha gözəl rənglərdən istifadə etməli olursan.

Arzusu Rəsamlıq Akademiyasının tələbəsi olmaqdır

Azərbaycan xalqının mədəniyyəti və incəsənəti çoxəsrlik tarixə malikdir. Onu qoruyub saxlamaq hər bir gəncin mənəvi borcudur. İncəsənət milli sərvətimizdir. Azər-

baycan rəsamlıq sənəti tarixində öz imzası ilə tanınan istedadlı rəsamlarımız yəterincədir. Onların əsərləri nəinki ölkəmizdə, xaricdə də müxtəlif sərgilərdə nümayiş etdirilir. Belə istedad sahiblərindən biri də Azərbaycan Milli Konservatoriyası tərkibində Respublika İncəsənət Gimnaziyasının təsviri və təbii sənət şöbəsinin XI sinif şagirdi Ləman Aslanovadır. Təhsil aldığı məktəbdə onun dəfələrlə fərdi rəsm sərgisi keçirilib. 70-ə yaxın rəsm əsərləri nümayiş olunub və diplomlarla mükafatlandırılıb. Gənc iste-

dadın bir neçə rəsm əsəri Fransa, Çexiya, Rusiya, Ukrayna, Yaponiya və digər ölkələrə göndərilib. Orada təşkil olunan uşaqların rəsm əsərlərindən ibarət sərgidə Ləmanın da çəkdiyi rəsmlər yüksək dəyərləndirilib. “Bayrağımız qürur mənbəyimizdir,” “Mən musiqi çəkirim,” “Norveç incəsənət gimnaziyası şagirdlərinin gözü ilə”, “İstedadlı uşaqlar festivalı-2013”, “Dekoratıv təbii sənət”, “Azərbaycan milli geyimləri rəsamların gözü ilə” adlı rəsm müsabiqələrində qalib olub və diplomlarla mükafatlandırılıb.

Qeyri-adi istedad sahibi olan Ləman Aslanova puantilizm üslubunda işləyir. O, ümumiyyətlə, düşündürücü rəsmlər çəkməyi xoşlayır. “Uşaqlar və müharibə”, “Xocalı soyqırımı”, “Xocalı harayı” kimi vətənpərvərlik mövzusunda çəkdiyi rəsmlər onun böyük istedad sahibi olduğuna bariz nümunədir.

Ləman Aslanova eyni zamanda dərs əlaçısıdır. O, məktəbin ictimai işlərində də fəal iştirak edir. Arzusu Azərbaycan Dövlət Rəsamlıq Akademiyasının tələbəsi olmaqdır.

İtaliyada keçirilən beynəlxalq müsabiqənin birincisi

Hələ kiçik yaşlarından musiqiyə böyük maraq göstərən Banu məktəbə-qədər tədris müəssisələrində keçirilən tədbirlərdə fəal iştirak edib. Valideynlərinin söylədiklərinə görə o, telekanallarda, radioda bir oynaq mahnı eşitcək özünəməxsus tərzdə hərəkətlər edib və rəqs etməyə başlayıb. Onun bu həvəsini nəzərə alan valideynləri Banunu “Səma” rəqs qrupuna yazdırıb. Burada istedadlı rəqs müəllimlərinin köməyi ilə tədricən Azərbaycan və dünya xalqlarının rəqslərini həvəslə öyrənib. Çox keçməyib ki, Banu müxtəlif telekanallar-

da uşaq verilişlərinin qonağı da olub, Rəşid Behbudov adına Mahmı Teatrında ifaları ilə tamaşaçılarda xoş ovqat yaradıb, fəxri fərman və diplomlarla mükafatlandırılıb. Hazırda isə Banu Tağıyeva Azərbaycan Milli Konservatoriyası tərkibində Respublika İncəsənət Gimnaziyasının III sinif şagirdidir. O, əməkdar müəllim Nigar Nəcəfzadənin sinfində fortepiano dərsi alır. Boş vaxtlarında isə mütaliə etməyi xoşlayır, biliklərə yiyələnməyin, musiqi tarixi ilə bağlı məlumatlı olmağın vacibliyini dərk edir.

2015-ci ildə isə Banu ilk uğuruna imza atıb. O, İtaliyanın Pizaro şəhərində keçirilən “Citta de Pizaro” adlı beynəlxalq müsabiqəyə qatılaraq I yerə layiq görülmüş və laureat adını qazanıb. Həmçinin “İslam dünyası” Beynəlxalq musiqi festivalında da yeniyetmə qaliblərdən biri olub. Banu daha böyük nailiyyətlərə imza atmaq, beynəlxalq müsabiqə və festivallara qatılmaq üçün əzmlə çalışır.

Arzularını zəhmətilə reallaşdıracağına əmindir

2012-ci ildə Vaqif Mustafazadə adına 2 nömrəli uşaq musiqi məktəbinə qəbul olunanda Aylanın sevincinin hədd-hüdudu yox idi. 2003-cü ildə Bakı şəhərində anadan olan Ayla qeyri-adi davranış, istedadı və bacarığı ilə yaşdlarından fərqlənib. Məhz buna görə də ilk gündən müəllimlərinin diqqətini cəlb edib. Çox keçmədi ki, o, fortepianonun şırmayı dillərinin sirlərinə yiyələnir. 2013-cü ildən o, musiqi təhsilini Tofiq Quliyev adına 12 nömrəli musiqi məktəbində davam etdirib. Artıq özünü müəyyən qədər təsdiq etməyə çalışan Ayla Həsənova 2014-cü ildə İstanbul şəhərində keçirilən IX Pera beynəlxalq piano festivalında mü-

sabiqədə iştirak etmək şansını qazanıb və bu müsabiqədə III yeri tutub. Sonra uğurlar bir-birini əvəz etməyə başlayıb. 2015-ci ildə o, Estoniyanın Narva şəhərində keçirilən müsabiqədə də III yeri qazana bilib. 2016-cı il isə Aylanın həyatında qırmızı xətlə yadda qaldı. Yeniyetmə İspaniyanın Lloret De Mar şəhərində keçirilmiş beynəlxalq müsabiqədə ən yüksək nəticə əldə edərək I yerə layiq görülmüş. Hazırda paytaxtdakı 60 nömrəli tam orta məktəbin VII sinif şagirdi olan bu istedad sahibinin adı yaşdları, eləcə də pedaqoji kollektiv tərəfindən fəxrlə çəkilir. Aylanın musiqi sahəsində qazandığı uğurların təhsildə qazandığı nailiyyətlərə də təsiri az olmayıb. Daim oxumaq, mütaliə etmək, dərslərinə mükəmməl hazırlaşmaq istedadlı qızı musiqi elmini dərinlən öyrənməyə həvəsləndirib. Onun parlaq gələcəyinə ümid çoxdur. Bu parlaqlığı dillə-dilavər qızın özünün söylədiyinə görə öz çalışqanlıq, əzmkarlıq, prinsipiallıq ilə qazanacaq.

Səhifəni hazırladı:
Sifai SƏFƏROVA,
“Azərbaycan müəllimi”

Assosiativ yaddaşın köməyi ilə fizika fənninin tədrisi

Ləman HÜSEYNLİ,

Bakı şəhər 175 nömrəli tam orta məktəbin müəllim-metodisti, fizika üzrə fəlsəfə doktoru

Dərsin hərəkətverici qüvvəsi olan motivasiya fənnin şagirdə sevdirməsində mühüm rol oynayır.

Pedaqoji prosesin təlimin, tərbiyənin, məşq kateqoriyalarının, təlimin məqsədinin, vəzifələrinin, metodlarının və formalarının özündə əks etdirilməsidir. Belə ki, bəzi fənlərdə (ədəbiyyat, ana dili, coğrafiya, xarici dil və s.) dərsin təşkili xüsusi çətinlik yaratmasa da, fizika fənninin tədrisində bu, asan başa gəlmir. Fizika fənni düsturlar və onların çıxarılışları ilə zəngindir. Məhz bu baxımdan bəzi çətinliklər düsturların yadda qalmamasında özünü göstərir. Bu durumun bir qədər yüngülləşməsində, təbii ki, yaddaşın rolu mühümdür.

Yaddaş insanın ən tələb olunan psixi proseslərindən biridir. Bunlar görmə (gözlə), eşitmə (qulaqla) və tədris metodologiyasında geniş istifadə edilməli olan assosiativ (əlaqələndirici) yaddaş növləridir.

Assosiasiya - müxtəlif faktorlar və hadisələr arasında bağlantının qurulmasıdır. Buna uyğunluq, kontrast, uyğunlaşdırılma, əlavə edilmə və bu kimi elementlərin mövcudluğu ilə nail olmaq mümkündür.

Assosiativ idrak və təfəkkür, bir elementin müəyyən şəraitdə yaranması, digərində ona bənzər cəhətlərin ortaya çıxaraq yaddaş vasitəsiylə bağlantı qurulmasına səbəb olur.

Məsələn, assosiativ yaddaş növündə uşaqlar bu və ya digər informasiyanı müəyyən yaddaş identifikatoruna məlumat göndərərək cavablarını ala bilirlər. Müəllimlər müxtəlif fənlərin tədrisində digər yaddaş növləriylə birgə assosiativ yaddaş da fəallaşdırmaqlıdır. Assosiativ yaddaş formasında uşaq müxtəlif məsələləri hansı assosiasiyayla yadda saxlayıbsa onunla da yaddaşdan axtarış edib asan tapa bilər.

Fizika fənni şagirdlər üçün həm maraqlı, həm də bəzən çətin olur. Buna görə də dərslə müxtəlif oyunlar, krossvordlar fikirləşərək onu daha rəngarəng etməklə şagirdlərdə motivasiya yaratmağa çalışsın. Məsələn, “Dövrə üçün Om qanunu”, fizikanın digər mövzularında olduğu kimi düsturlarla zəngindir, $I=U/R$ əsas düsturdur ki, bundan sonrakı bəhslərin bütün düsturları məhz bu düsturun üzərində qurulur. Lakin bu riyazi tərəfidir. Mövzunun fizikasını, yəni gərginlik, müqavimət və buradakı digər kəmiyyətlərin bu düsturun formalaşmasındakı rolunu bəzən şagirdlər çətinliklə mənimsəyirlər. Bu çətinliyi aradan qaldırmaq üçün məhz assosiativ yaddaşın köməyindən istifadə etmək lazım gəlir.

Buna bir misal gətirək.

M.: - Uşaqlar, siz sərbəst elektronları necə təsəvvür edirsiniz? Məsələn, tənəffüs zamanı siz məktəbin dəhlizində sərbəst hərəkət edirsiniz. Məktəb bu zaman elektrik sahəsi rolunu oynayır. Sizin sərbəst hərəkətiniz zamanı sahə tərəfindən sizə müəyyən qüvvə

və təsir edir, məsələn, sizin sərbəst hərəkətiniz yalnız tənəffüs vaxtını əhatə etməlidir. Əks halda müəllim və direktor müavini tərəfindən sizə “qüvvə” təsir edəcək. Yəni, elektrik sahəsi tərəfindən zərəciklərə qüvvə təsir edir. Bu zaman sərbəst elektronlar özlərini necə aparacaqlar?

Ş.: - Uşaqlar “biri qaçacaq, digəri dayanacaq, üçüncüsü isə müqavimət göstərəcək”, - deyirlər.

M.: - Bəli, - deyər razılaşır. - Məhz müqavimət göstərəcək. Müqavimət R hərfi ilə işarə olunur. Vahidi nədir?

Ş.: - Vahidi 1 omdur.

M.: - Uşaqlar, sizə müqavimət göstərildikdə nə baş verir?

Ş.: - Əsəbləşirik.

M.: - Sonra?

Ş.: - Narahat oluruq

M.: - Daha sonra?

Ş.: - Sıxılılıq, müqavimət göstəririk.

M.: - Bəli, tamamilə düz deyirsiniz, məhz gərginlik adlanan yeni kəmiyyət ortaya çıxır və bu kəmiyyət U hərfi ilə işarə olunur, vahidi isə I V-dur.

Ş.: - Müqavimət etdikdə gərginlik yaranır.

M.: - Deməli, cərəyan şiddəti $I=U/R$, vahidi 1V/1Om. Bu düstur dövrə üçün Om qanununun düsturudur.

Bu misalı Amper qüvvəsinin yadda saxlanması ilə də davam etdirə bilərik Amper qüvvəsinin düsturu $F=B\tilde{I}\sin\alpha$ (alfa)-dır. Bu düsturun yadda saxlanılmasını asanlaşdırmaq üçün şagirdlərə ingilis adı olan $\tilde{I}$ və ya onların yaxşı tanıdığı $\tilde{I}$ Bil Qeytsi xatırlamalarını tövsiyə edirik. Bununla da assosiativ bağlantı yaradıırıq, Amper qüvvəsi dedikdə $\tilde{I}$ Bil adı assosiasiyasının gücüylə yadda qalır. $F=B\tilde{I}\sin\alpha$.

Təbii ki, bu üsulla dərsi mənimsəyən uşaq assosiativ olaraq, Om qanununu kiçik hekayə formasında yaddaşında saxlayacaq.

Digər nümunə. Beynəlxalq Vahidlər Sistemindəki əsas 7 və əlavə 2 kəmiyyət və vahidlərin yadda saxlanması metodikası üçün belə demək olar: uşaqlar, əlimizdəki 10 barmağın köməyi ilə əsas BS vahidlərini yadda saxlayacağıq. Əlinizi açın və zehninizdə 7 ədədini canlandırın, ilk beş barmağınıza KKKMM, digər əlinizin 2 barmağına AS deyin, nəticədə KKKMMAS 7+ 2radian, steradian əlavə kəmiyyətlərdir.

Kelvin, kandella, kiloqram, metr, mol, amper, saniyə, əlavə radian və steradian. 3-K, 2-M, AS. Uşaqlar əl barmaqlarından istifadə edərək 5 barmağın 3-nü K, 2-sini M, digər əlinin 2 barmağını isə A, S hərflərinin ardıcılığı ilə yaddaşlarında saxlayırlar.

Təcrübə göstərir ki, psixologiya elmindəki bir çox psixoloji metodikalardan istifadə edərək tədris proqramını daha tez mənimsənən etmək mümkündür. Biz burada fizika fənnini misal gətirdik. Əminliklə qeyd etmək olar ki, bu əlaqələndirməni digər fənlərin tədrisində də geniş tətbiq etmək mümkündür.

“Şəhidlər xiyabanı xalqımızın and yeridir” mövzusunda tədbir

“Şəhidlər vətən uğrunda canlarından keçməklə xalqın qəhrəmanlıq dastanını, azadlığını qanı ilə yazanlardır. Onlar xalq qəhrəmanı kimi ölümləri ilə ölməzlik qazanan əbədiyyətə qovuşmuş bəxtiyar insanlardır. Biz belə övladlarla fəxr edirik!”.

Gəncə Dövlət Universitetindən (GDU) redaksiyamıza daxil olan məlumata görə, bu sözlər ali təhsil ocağında Dağlıq Qarabağa həsr olunan “Şəhidlər xiyabanı xalqımızın and yeridir” mövzusunda keçirilən tədbirdə universitetin Qadınlar Şurasının sədri Nərgiz Tağıyeva tərəfindən səsləndirilib.

Yığıncaqda GDU-nun professor-müəllim heyəti, tələbələr, həmçinin şəhid anaları iştirak edəblər.

Əvvəlcə Azərbaycanın ərazi bütövlüyü uğrunda canlarından keçən igid vətən oğullarının xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad olunub.

Sonra GDU-nun Azad Həmkarlar İttifaqı Komitəsinin sədri

Afaq Qasimova çıxış edərək deyib: “Şəhidlər həm nisgilib, kədərli, ürək ağrımız, həm də qürurumuz, fəxrimizdir. Şəhidlik vətən və xalq yolunda canından keçməyə hazır olan insanların fəth etdiyi ən

yüksək zirvədir. Övladlarımız sübut etdilər ki, Azərbaycanın azadlığı və bütövlüyü uğrunda şəhid olmaq əsl vətənpərvərlikdir. Biz qadınlar da kişilərlə çiyin-çiyinə vətənin hər qarış torpağını qorumağa, azad etməyə hazırıq”.

Tədbirdə universitetin alimləri, müəllimlər, tələbələr və şəhid anaları çıxış edərək Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevə və ordumuza dəstək nümayiş etdiriblər.

Sonda tədbir iştirakçıları tələbələr tərəfindən yazılan “Şəhidlər”, “Bütövlük istəyir Qarabağımız” adlı şeiri dinləyib, son günlər qoşunların təmas xəttində baş verən hadisələrə həsr olunan videoçarxı izləyiblər.

Tələbələrdən Milli Ordumuza dəstək

Aprelin 1-dən 2-nə keçən gecədən başlayaraq Ermənistanın Azərbaycana qarşı növbəti silahlı təxribatı nəticəsində həlak olmuş hərbiçilərimizin və mülki şəxslərin ruhunu yad etmək və ordumuza dəstək məqsədi ilə Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin Qazax filialının tələbə-müəllim heyəti və pedaqoji kollektivinin iştirakı ilə tədbir keçirilib. Tədbir dahi bəstəkarımız Üzeyir Hacıbəylinin “Koroğlu” uvertürasının səslənməsi ilə başlanıb.

Sonra torpaqlarımızın azadlığı uğrunda canlarından keçərək şəhidlik zirvəsinə yüksələn şəhidlərimizin xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib.

ADPU-nun Qazax filialından redaksiyamıza daxil olan məlumata görə, tədbirdə filialın direktoru, dosent Afaq Qasimova çıxış edərək

Ermənistan hərbi qüvvələri tərəfindən Azərbaycan kəndlərini, yaşayış məntəqələrini böyük miqyaslı silahlar – top və pulemyotlardan atəşə tutulması, hərbi mövqelərimizə ardıcıl zərbələr endirilməsi barədə məlumat verib. Qeyd olunub ki, Azərbaycan Ordusu vətəndaşların təhlükə-

sizliyini və öz mövqelərini qorumaq üçün Ermənistan silahlı qüvvələrinə lazımı cavabı verib. A.Qasimova ordumuzun, əsgərlərimizin gücündən söz açıb, dövlətimizin, xalqımızın onlara böyük etimad göstərdiyini vurğulayıb.

ADPU-nun Qazax filialının di-

rektor müavini, dosent Məmməd Yusifov, riyaziyyat-informatika kafedrasının müəllimi Hüseyn Xəlilov, Azərbaycan dili və ədəbiyyat kafedrasının müdiri İradə Arixova, kafedranın baş müəllimi Heyran Vəkilova, pedaqoji fənlər kafedrasının müəllimi Hamlet İlyasov çıxış edərək şəhidliyin ən uca zirvə olduğunu, torpaqlarımız uğrunda həlak olan şəhidlərimizin əziz xatirəsinin hər zaman qəlbimizdə yaşayacağını bildiriblər.

Sonra tələbələr çıxış edərək Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin ətrafında sıx birləşdiklərini, torpaqlarımızı azad etməyə hər an hazır olduqlarını söyləyiblər.

Daha sonra vətənpərvərliyə, azadlığa, şəhidlərimizə həsr olunmuş şeirlər səsləndirilib.

Qəbələdə yuxarı sinif şagirdlərinin peşə seçimində valideynlərin rolu müzakirə olunub

Qəbələ rayon Məşğulluq Mərkəzinin təşkilatçılığı ilə “Yuxarı sinif şagirdlərinin peşə seçimində valideynlərin rolu” mövzusunda konfrans keçirilib.

Təhsil şöbəsinə daxil olan məlumata görə, IX-XI sinif şagirdlərinin və onların valideynlərinin iştirakı ilə təşkil olunan tədbirdə əvvəlcə aprelin 2-də erməni silahlı qüvvələrinin təxribatları nəticəsində cəbhə bölgəsində gedən döyüşlərdə Azərbaycanın şəhid olan oğullarının xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad olunub.

Rayon məşğulluq mərkəzinin direktoru Elxan Səlimov çıxış edərək “Məşğulluq haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanunu,

eləcə də Qəbələ rayon Məşğulluq Mərkəzi tərəfindən işsiz və işaxtaran vətəndaşlara göstərilən xidmətlər barədə tədbir iştirakçılarına

məlumat verib. O, əmək bazarındakı mövcud vəziyyəti, işsizliyi yarada bilən amilləri diqqətə çatdıraraq qeyd edib ki, gənclərin sə-

mərəli məşğulluğunun təmin olunmasında peşə seçimi xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Bildirilib ki, bu istiqamətdə valideynlərin övladlarını düzgün peşə seçiminə yönəltmələrinin mühüm rolu vardır.

Tədbirdə iştirakçılara seçilmiş mövzuya uyğun ətraflı məlumat verilib. Qeyd olunub ki, bölgədə həyata keçirilən bu kimi məşğulluq tədbirləri əhəlinin maarifləndirilməsində, onların sosial müdafiəsinin gücləndirilməsində, həmçinin vətəndaşların daimi işlə təminatında mühüm rol oynayır və sakinlər tərəfindən onlara göstərilən yüksək qayğı kimi dəyərləndirilir. Sonda konfrans iştirakçılarını maraqlandıran suallara cavablandırılıb.

Göyçayda konfrans keçirilib

Göyçay Rayon Məşğulluq Mərkəzinin təşkilatçılığı ilə aprelin 13-də “Yuxarı sinif şagirdlərinin peşə seçimində valideynlərin rolu” mövzusunda konfrans keçirilib. Göyçay Regional Peşə Tədrisi Mərkəzində IX-XI sinif şagirdlərinin və onların valideynlərinin iştirakı ilə təşkil olunan tədbirdə əvvəlcə aprelin 2-də erməni silahlı qüvvələrinin təxribatı nəticəsində Azərbaycanın şəhid olan əsgər və zabitlərinin xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad olunub.

Rayon məşğulluq mərkəzinin direktoru Namiq İsmayilov çıxış edərək, işsiz və işaxtaran vətəndaşlara göstərilən xidmətlər barədə məlumat verib.

Dövlət Məşğulluq Xidmətinin

aparıcı məsləhətçisi Cavid Süleymanov, Dövlət Məşğulluq Xidmətinin psixoloqu Xatirə Səfərova gənclərin meyl və maraqlarının formalaşdırılmasında peşə yönümü

işinin əhəmiyyəti barədə danışılar. Nətiqələr “peşə yönümü”, “peşələrin təsnifatı”, “peşələrin sinifləri”, “peşələrin insanlar qarşısında qoyduğu tələblər” barədə

ətraflı məlumat veriblər.

Tədbirdə valideynlərə və yuxarı sinif şagirdlərinə hazırkı əmək bazarındakı mövcud vəziyyət, işəgötürənlərin peşə və ixtisaslara olan tələbatı haqqında ətraflı məlumat verilib, düzgün peşə seçiminin vacibliyi, iş imkanlarının obyektiv qiymətləndirilməsi və bu imkanlardan səmərəli istifadə etməyin əhəmiyyəti barədə müzakirələr aparılıb. Sonra şagirdlərə peşə seçiminə aid anket-sorgusu keçirilib və onlara peşə yönümünə dair məlumat kitabçaları, müxtəlif broşürlər paylanılıb.

Sonda konfrans iştirakçılarını maraqlandıran suallara cavablandırılıb.

Biologiya müəllimlərinin iştirakı ilə “dəyirmi masa”

İsmayilli Rayon Təhsil Şöbəsinə yeni təhsil proqramları əsasında IX siniflər üçün tərtib edilmiş və 2016/2017-ci tədris ilində ilk dəfə istifadəyə veriləcək dərsliklərin çap edilməmişdən öncə təkmilləşdirilməsi məqsədilə qabaqcıl biologiya müəllimlərinin iştirakı ilə “dəyirmi masa” keçirilib. Tədbirdə İsmayilli Rayon Təhsil Şöbəsinin metodisti S.İsmayilova, şəhər 1,3,4,5,6 nömrəli tam orta məktəblərin qabaqcıl fənn müəllimləri iştirak edəblər.

Tədbirdə əvvəlcə www.e-resurs.az saytında biologiya dərsliyinə baxış keçirilib, dərslik haqqında müəllimlərin fikirləri dinlənilib. Sonda biologiya dərsliyinin pedaqoji heyət tərəfindən diqqətə oxunması və qabaqcıl müəllimlər tərəfindən yeni dərslik layihəsi vasitəsilə sınaq dərslərin keçirilməsi planlaşdırılıb. Bütün bunların əsasında dərslik layihəsinin fənn kurikulumuna və dövlət standartlarına, şagirdlərin yaş səviyyəsinə uyğunluğu, elmi-metodiki, dil və yazı üslubu cəhətdən düzgünlüyünə dair təklif və iradların qısa müddətdə toplanıb derslik@edu.gov.az elektron poçtuna göndərilməsi nəzərdə tutulub.

Qəhrəmanlar vətənidir Azərbaycan

Sumqayıt şəhər Heydər Əliyev Mərkəzində “Qəhrəmanlar vətənidir Azərbaycan” adlı tədbir keçirilib.

Əvvəlcə Vətən uğrunda canlarından keçmiş şəhidlərin müqəddəs ruhu bir dəqiqəlik sükutla yad edilib, Azərbaycanın Dövlət himni səsləndirilib.

Orta ümumtəhsil məktəblərinin müəllim və şagirdlərinin, Sumqayıt Dövlət Universitetinin tələbələrinin, gənclərin qatıldığı tədbirdə çıxış edən Heydər Əliyev Mərkəzinin direktoru Aygün Zülfüqarlı, Respublika Mədəniyyət İşçiləri Həmkarlar İttifaqı Sumqayıt şəhər komitəsinin sədri Əşrəf Şəfiyev Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə güclü ordumuzun daim qələbələrə imza atacağına əminliklərini ifadə edəblər.

Vətənpərvərlik ruhunda şeirlərin səsləndiyi tədbirdə çıxış edənlər qəhrəmanlar yurdu olan Azərbaycanın qədim və çoxəsrlik tarixindən söz açaraq, xalqımızın nəinki ata-baba yurd-yuvalarına, həmçinin milli musiqisinə, mətbəxinə, mədəniyyətinə göz dikən mənfur erməni xislətindən danışılar. Bildirilib ki, Vətən uğrunda canından keçən igidləri xalqımız əbədi olaraq, böyük ehtiramla yad edəcək.

Tədbirdə Azərbaycan Ordusunun qüdrətindən bəhs edən videoçarx nümayiş olunub.

Beyləqanda yeni məktəb binası istifadəyə verilib

Beyləqan rayonunun Kəbirli kənd inzibati ərazi dairəsində Hərami kənd ümumi orta məktəbi üçün yeni inşa edilən 120 yerlik bina istifadəyə verilib.

Təhsil şöbəsinə bildirilib ki, bu münasibətlə keçirilən tədbirdə rayon icra hakimiyyətinin başçısı Vəqif Abdullayev və Milli Məclisin deputatı Cingiz Qənizadə çıxış edərək məktəbin kollektivini və kənd sakinlərini əlamətdar hadisə münasibətilə təbrik edib, ölkəmizdə təhsil sahəsində həyata keçirilən məqsədyönlü tədbirlərdən, Prezident İlham Əliyevin və Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, Milli Məclisin deputatı Mehriban xanım Əliyevanın təhsilə göstərdiyi diqqət və qayğıdan danışılar.

Tədbirdə çıxış edən müəllim və şagirdlər, kənd ictimaiyyətinin nümayəndələri göstərilən diqqət və qayğıya, yaradılan şəraitə görə dövlətimizin başçısına minnətdarlıqlarını bildiriblər.

Sonra tədbir iştirakçıları məktəbdə yaradılmış şəraitlə tanış olublar.

“Mən əsgər olacam” adlı tədbir keçirilib

Abşeron Rayon Təhsil Şöbəsinin metodisti İlham Orucova tərəfindən redaksiyamıza daxil olan məlumatda bildirilir ki, Xırdalan şəhər 23 nömrəli uşaq bağçasında “Mən əsgər olacam” adlı tədbir keçirilib. Tədbirdə tərbiyəçi müəllimlər Azərbaycan ordusunun qüdrətindən, mübarizliyindən söz açıblar. Digər çıxış edənlər də vətən uğrunda canlarını fəda etmiş, Şəhidlik zirvəsinə ucalmış Milli Qəhrəmanlarımız haqqında ürkədləndirici danışılar.

Sonra balaca fidanlar şeir söyləyib və hazırladıqları sərhədpozanın əsgərlər tərəfindən saxlanması səhnəsini təqdim edəblər.

Sonda qonaqlar tədbirin təşkilindən razı qaldıqlarını bildiriblər.

“Azərbaycan təbiəti; dünən, bu gün, sabah” adlı kitabın təqdimatı keçirilib

Azərbaycan Dövlət Aqrar Universitetində (ADAU) ekolog-jurnalist Bəxtiyar Hüseynovun yeni çapdan çıxan “Azərbaycan təbiəti; dünən, bu gün, sabah” adlı kitabının təqdimatı keçirilib.

ADAU-dan daxil olan məlumatda bildirilib ki, aqronomluq fakültəsində keçirilən təqdimat mərasimində kitabın gənc ekologlar üçün dəyərli bir elmi əsər olduğu vurğulanıb.

AMEA-nın müxbir üzvü, ADAU-nun rektoru, professor İbrahim Cəfərovun və Bakı Dövlət Universitetinin kafedra müdiri, biologiya elmləri doktoru, professor, əməkdar elm xadimi Qara Mustafayevin elmi redaktoru olduğu kitab dərs vəsaiti kimi qiymətli bir mənbə olmaqla, ulu öndər Heydər Əliyevə və onun həyatı qədər sevdidi Azərbaycan təbiətinə həsr edilib.

“Azərbaycan təbiəti; dünən, bu gün, sabah” kitabından fəal tələbələrə hədiyyə verilib, eləcə də 50 ədəd kitab dərs vəsaiti kimi universitetin kitabxanasına təqdim olunub.

Səhifəni hazırladı: Şakir CƏFƏROV,
“Azərbaycan müəllimi”

AZƏRBAYCANIN MİLLİ QƏHRƏMANLARI

**Musayev Aqil
Hüseyn oğlu**

1974-cü il noyabrın 3-də Qazax rayonunun Aşağı Əskipara kəndində anadan olub. 1991-ci ildə onuncu sinfi bitirib. Təh-

silini Qazax şəhərindəki 117 nömrəli texniki-peşə məktəbində davam etdirərək sürücü peşəsinə yiyələnib.

1993-cü il mayın 18-də Milli Ordu sıralarına çağırılıb. Bir müddət təlim-məşq toplanışlarında iştirak edib. Sonra hərbi hissənin tərkibində cəbhəyə gedib. İlk döyüşü Ağdam bölgəsində olub.

Füzuli və Tərtər bölgələrində də erməni işğalçılarına qarşı aparılan əməliyyatlarda fəal iştirak edib. Füzuli istiqamətində gedən döyüşdə yaralanıb. Müalicə olunub yə-

nidən səngərə qayıdıb.

1994-cü il oktyabrın 5-də Gəncə hadisələri zamanı qıyamçı dəstənin zərərsizləşdirilməsində iştirak edib və qəhrəmancasına həlak olub.

Subay idi.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 5 oktyabr 1994-cü il tarixli 215 sayılı fərmanı ilə ölümündən sonra “Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı” adı verilib.

Qazax rayon Əzizbəyli kəndində Şəhidlər xiyabanında dəfn edilib.

**Musayev Fəxrəddin
Musa oğlu**

30 iyul 1957-ci ildə Türkmənistan Respublikasının Bayraməli şəhərində anadan olub. 1974-cü ildə orta təhsilini başa vurduqdan sonra Qorki Politeknik İnstitutunun

gəmiçilik fakültəsinə qəbul olunub. 1975-ci ildə ordu sıralarına göndərilib. Silahlı Qüvvələrdən tərxis edildikdən sonra Bakı Məişət Kondisionerləri Zavodunda işləyib. 1979-cu ildə Sasovski adına Mülki Aviasiya Məktəbinə daxil olub. 1982-ci ildə həmin məktəbdə təyayrələrin uçuş istisarı ixtisasına yiyələnib. Bakıya qayıdaraq Zabrat-2 Aviasiya İdarəsində öz ixtisası üzrə işə başlayıb. 1987-ci ildə Kremençuq Hava Uçuş Məktəbində vertolyotun idarə edilməsi ixtisasına yiyələnib. İşləyə-işləyə Leningrad Hidrometeorologiya İnstitutunun meteorologiya fakültəsinə daxil olub. Milli Ordu yarandıqdan sonra hərbi hava qüvvələrində xid-

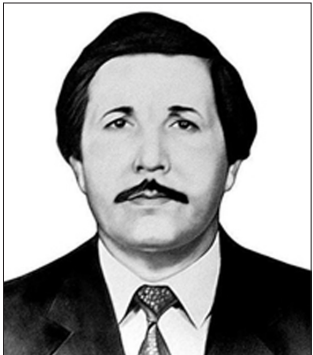
mətə başlayıb. Qarabağda keçirilən hərbi əməliyyatlarda fəal iştirak edib. 1992-ci il aprelin 11-də Füzuli rayonu ərazisində düşməne raket zərbələri endirərkən faciəli sürətdə həlak olub.

Ailəli idi. Bir oğlu var.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 7 iyun 1992-ci il tarixli 833 sayılı fərmanı ilə ölümündən sonra “Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı” adı verilib.

Bakı şəhərində Şəhidlər xiyabanında dəfn edilib.

Qusar rayonundakı mərkəzi küçələrdən biri F.Musayevin adını daşıyır. Yaşadığı binanın önünə xatirə lövhəsi vurulub.

**Mustafayev Ali
Mustafa oğlu**

14 aprel 1952-ci ildə Qazax rayonunun Qazaxbəyli kəndində anadan olub. 1969-cu ildə Daş Salahlı kənd orta məktəbini bitirib. 1973-cü ildə əsgəri xidməti-

ni başa vuraraq Bakı Elektrik Maşınqayırma Zavodunda əmək fəaliyyətinə başlayıb.

1976-cı ildə zavod həmkarlar təşkilatının və müəssisə rəhbərliyinin göndərişilə ADU-nun (indiki Bakı Dövlət Universiteti) jurnalistika fakültəsinə daxil olub. 1981-ci ildə təhsilini başa vurub, Azərbaycan Dövlət Tele-radio Şirkətində jurnalist kimi fəaliyyətə başlayıb. İşləyə-işləyə təhsilini davam etdirərək Bakı Ali Partiya Məktəbini də bitirib.

20 noyabr 1991-ci ildə Tuğ, Xocavənd, Qaradağlı kəndlərində törədilən faciələrlə yerində tanış olmaq üçün gedən hökumət

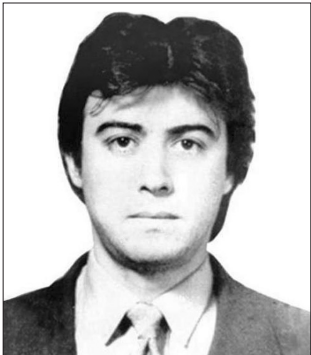
nümayəndələri ilə birlikdə hərbi vertolyotda olub. Vertolyot erməni terrorçuları tərəfindən Qarabənd kəndi yaxınlığında vurulanda həlak olub.

Ailəli idi. Üç oğlu qalıb.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 6 noyabr 1992-ci il tarixli 294 sayılı fərmanı ilə ölümündən sonra “Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı” adı verilib.

Bakı şəhərində Şəhidlər xiyabanında dəfn edilib.

Bakının Nərimanov rayonundakı 202 nömrəli tam orta məktəb, 3-cü mikrorayondakı küçələrdən biri onun adını daşıyır.

**Mustafayev Çingiz
Fuad oğlu**

29 avqust 1960-cı ildə Həştərxan vilayəti Vladimir rayonunun Kapustin-Yar qəsəbəsində hərbiçi ailəsində anadan olub. 1964-cü ildə ailəsi ilə birlikdə Bakıya köçüb.

1977-ci ildə Yasamal rayonundakı 167 nömrəli orta məktəbi bitirərək Azərbaycan Tibb İnstitutuna daxil olub. 1983-cü ildə ali təhsilini başa vuraraq, təyinatla üç il Dəvəçi rayonunda həkim işləyib. Sonra Bakıya qayıdıb.

İxtisasca həkim olsa da jurnalist sənətinə böyük həvəs göstərmiş. 1990-cı ilin yanvar hadisələrində Sovet Ordusunun Bakıda törətdiyi qırğın bütün təfəsilatı ilə lentə köçürüb. 1991-ci ildən Azərbaycan Televiziya və Radio Verilişləri Şirkətində işə düzəlib. “215 KL” studiyasının yaradıcılarından biri olub. Xocalı faciəsi zamanı erməni quldurlarının vəhşiliklərini əks et-

dirən çəkilişləri məşhurdur.

1992-ci il iyunun 15-də Naxçıvan kəndində gedən ağır döyüşlərlə əlaqəli olaraq qəhrəmancasına həlak olub.

Evli idi. Bir oğlu var.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 6 noyabr 1992-ci il tarixli 294 sayılı fərmanı ilə ölümündən sonra “Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı” adı verilib.

Bakı şəhərində Şəhidlər xiyabanında dəfn edilib.

DİN-in Şüvəlan qəsəbəsindəki istirahət guşəsi, Bakı şəhərində küçə, ANS ÇM radiostansiyası, Azərbaycan gəmilərindən biri onun adını daşıyır.

**Mürsəlov Vüqar
Mirəzəbər oğlu**

10 mart 1963-cü ildə Cəlilabad rayonunun Göytəpə şəhərində anadan olub. 1980-ci ildə buradakı 1 nömrəli orta məktəbi

bitirib. 67 nömrəli Bakı texniki-peşə məktəbində təhsilini davam etdirib. Bakı Politeknik Texnikumunu bitirib. Belarusun Brest şəhərində hərbi xidmət keçib. 1984-cü ildə ordudan tərxis olunub. Göytəpə Avtomobil Təmiri Zavodunda öz ixtisası üzrə əmək fəaliyyətinə başlayıb.

1991-ci ildə Xüsusi Təyinatlı Polis Dəstəsinə yazılıb və torpaqlarımızın müdafiəsinə qalxıb. Füzuli, Xanlar, Ağdam, Laçın, Şuşa, Goranboy, Ağdərə bölgələrində uğrunda gedən savaşlarda iştirak edib.

9 iyun 1992-ci ildə erməni

faşistləri Tərtər rayonunun Cəmilli kəndi istiqamətindən hücum keçəndə snayper gülləsinə tuş gəlib.

Subay idi.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 8 oktyabr 1992-ci il tarixli 264 sayılı fərmanı ilə ölümündən sonra “Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı” adı verilib.

Bakı şəhərində Şəhidlər xiyabanında dəfn edilib.

Göytəpədə oxuduğu məktəbə onun adı verilib, şəhərin mərkəzində büstü qoyulub. Tərtər, Göytəpə, Cəlilabad şəhərlərində adına küçə var.

**Müslümov Valeh
Əlizaid oğlu**

1968-ci il sentyabrın 2-də Lerik rayonunda anadan olub. 1983-cü ildə 2 nömrəli Lerik orta məktəbinin səkkizinci sinfini

bitirib. Elə həmin il Sumqayıt şəhər 17 nömrəli texniki-peşə məktəbində dülgər ixtisasına yiyələnib. 1984-cü ildə 2 nömrəli Sumqayıt Tikinti Trestinin Səyyar Mexanikləşdirilmiş Dəstəsində çalışıb. 1988-ci ildə hərbi qulluqdan tərxis olunub. 1991-ci ilin avqust ayından DİN-in Xüsusi Təyinatlı Milis Dəstəsində xidmətə başlayıb. Şuşa, Xocalı, Tovuz və Qubadlıda keçirilən döyüş əməliyyatlarında iştirak edib, mərdliklə vuruşub.

1992-ci il aprelin 14-də erməni yaraqlıları xeyli texnika və canlı qüvvə ilə Marquşevan kən-

dinə hücumu keçəndə öz dəstəsi ilə ilk olaraq döyüşə girib. Bu qeyri-bərabər vuruşda yaralanıb. Buna baxmayaraq 11 nəfər yaralı döyüşçünü ölümün pəncəsindən xilas edib, lakin öz həyatını qoruya bilməyib.

Subay idi.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 6 iyun 1992-ci il tarixli 831 sayılı fərmanı ilə ölümündən sonra “Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı” adı verilib.

Lerik rayonunda dəfn edilib.

Vaxtilə təhsil aldığı Lerik rayonundakı 2 nömrəli tam orta məktəb onun adını daşıyır.

**Mahmudov Ərəstun
İspəndi oğlu**

23 fevral 1957-ci ildə İsmayilli rayonunun Pirebilqasım kəndində anadan olub. Ailəsi ilə birlikdə Bakı şəhərinə köçüb. 1974-cü ildə Bakının Nizami rayonundakı 220 nömrəli orta məktəbi bitirib. 1975-ci ildə

Leningrad vilayətinin Viborq şəhərində yerləşən Mülki Aviasiya Məktəbinə daxil olub. 1978-ci ildə təhsilini başa vurub və Azərbaycan Hava Yollarının Zabrat Aviasiya şirkətində texnik-mexanik kimi AN-2 təyyarəsində əmək fəaliyyətinə başlayıb.

1989-cu ildə Omsk şəhərində ixtisasartırma kursu keçərək Mİ-2 vertolyotunun bort-mexaniki olub. 1990-cı ildə Ukraynanın Kremençuq şəhərinə növbəti ixtisasartırma kursuna göndərilib. Mİ-8 vertolyotunun bort-mexaniki təyin edilib. Dağlıq Qarabağ və Ermənistanla həmsərhəd olan rayonlarda döyüş əməliyyatı keçirən ekipajın tərkibinə daxil edilib.

Cəbhə bölgələrinə son uçuşu 28 yanvar 1992-ci ildə olub. Ağdam və Şuşa marşrutu üzrə yerli əhalini daşıyarkən Mİ-8 vertolyotu erməni yaraqlıları tərəfindən raketlə vurulub. Bütün heyətlə birlikdə o da qəhrəmancasına həlak olub.

Ailəli idi. Üç övladı var.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 25 noyabr 1992-ci il tarixli 337 sayılı fərmanı ilə ölümündən sonra “Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı” adı verilib.

Bakı şəhərində Şəhidlər xiyabanında dəfn edilib.

Oxuduğu 220 nömrəli tam orta məktəb onun adını daşıyır. Yaşadığı binanın önünə xatirə lövhəsi vurulub.

**Makeyev İqor
Vladimiroviç**

27 oktyabr 1971-ci ildə Gəncə şəhərində anadan olub. 1987-ci ildə Mir Cəlal adına 39 nömrəli orta məktəbin səkkizinci sinfini bitirib. 1987-1990-cı illərdə 8 nömrəli

texniki-peşə məktəbində avtomobil çilingəri peşəsinə yiyələnib. 1990-cı il noyabrın 26-da hərbi xidmətə çağırılıb. Bakıda desant qoşunları hissəsində xidmət keçib.

Dağlıq Qarabağ münaqişəsi başlayanda Bakıya gəlib və Daxili İşlər Nazirliyinin qoşun hissələrindən birinə yazılıb.

1992-ci il iyunun 5-də erməni quldurları Naxçıvan kəndinə hücumu keçəndə onlara qarşı vuruşub. Həmin döyüşdə ermənilər kəndi alsalar da bu cəmi 3-4 saat çəkib. Döyüşçülərimiz yenidən hücumu keçərək qəsbkarları oradan qovublar.

Ağdərə uğrunda gedən döyüşlərdə bura köməyə gələn əsgərlər-

rin arasında o da olub və mərdliklə döyüşüb.

2 avqust 1992-ci ildə “Vışka” yüksəkliyi uğrunda döyüşdə ön cərgədə mövqə tutub və 28 nəfərin mühasirədən çıxmasına kömək edib, özü isə xilas ola bilməyib. Bu ağır döyüşdə qəhrəmancasına həlak olub.

Subay idi.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 6 noyabr 1992-ci il tarixli 290 sayılı fərmanı ilə ölümündən sonra “Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı” adı verilib.

Gəncə şəhərindəki Şəhidlər xiyabanında dəfn edilib.

Sadıllı qəsəbəsində adına küçə var.

**Mehdiyev Fazil
Umud oğlu**

20 avqust 1966-cı ildə Laçın rayonunun Ələci kəndində anadan olub. Körpə olarkən ailəsi Ağdam rayonunun Abdal-Gülablı kəndinə köçüb. 1983-cü ildə bu kənddə or-

ta təhsilini başa vurub. 1984-1986-cı illərdə hərbi xidmətdə olub. Abdal-Gülablıda yerləşən sanatoriya-da sürücü işləyib.

1990-cı ildə Ağdam Rayon Daxili İşlər Şöbəsinə yaradılmış polis batalyonuna yazılıb.

1991-ci ildə Ağdərənin Can-yataq, Mehmanə, Qazançı, Sırxavənd kəndlərində gedən qızğın döyüşlərdə iştirak edib. Qaradağlı kəndində ayağından ağır yaralanıb. Yarası hələ tam sağalmamış döyüş yoldaşlarının yanına qayıdıb.

1991-ci ilin avqustunda ermənilərin “Niva” markalı maşınını ələ keçirərək Ağdam Rayon Polis Şöbəsinə təhvil verib.

1991-ci il sentyabrın 23-dən

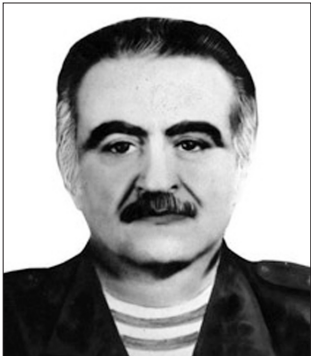
24-nə keçən gecə ermənilər böyük qüvvə ilə Abdal-Gülablı kəndinə hücumu keçəndə köməyə tələsən F.Mehdiyev və dostu Ağbulaq kəndi yaxınlığında qəfil hücumu məruz qalıblar. Bu döyüşdə faciəli surətdə həlak olub.

Subay idi.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 8 oktyabr 1992-ci il tarixli 264 sayılı fərmanı ilə ölümündən sonra “Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı” adı verilib.

Ağdamın “Qarağacı” qəbiristanlığında dəfn edilib.

Bakının Nəsimi rayonunda büstü qoyulub. Səbail rayonunda adına küçə var.

**Nəsimov Kamil
Baladə oğlu**

8 oktyabr 1946-cı ildə Laçın rayonunun Bozlu kəndində anadan olub. 1963-cü ildə orta təhsilini rayonun Minkənd kəndində bitirib və elə həmin il ordu sıralarına hərbi xidmətə göndərilib. Üç ildən sonra

Silahlı Qüvvələrdən tərxis olunub. 1973-cü ildə Azərbaycan Politeknik İnstitutuna (indiki Azərbaycan Texniki Universiteti) daxil olub. Ali təhsilini başa vurduqdan sonra Minkənd ərazisində yerləşən Tikinti Materialları Bazasına müdir təyin edilib.

Laçın ermənilərin hücumuna məruz qalanda rayonu müdafiə etmək üçün 30 nəfərdən ibarət özünümüdafiə dəstəsi yaradıb. Dəstə onun rəhbərliyi altında Sadınlı, Çığazur, Məhbəy, Cəmil, Qazdırı kəndlərinin düşməndən təmizlənməsində böyük xidmətlər göstərmiş. Rayonun Fərcan, Səfiyan,

Xanalar, Suarasi kəndlərinin düşməndən təmizlənməsində igidlik göstərmiş.

29 iyun 1992-ci il “Qonaqgörməz” yüksəkliyi uğrunda gedən döyüşlərdə düşməni snayperinin gülləsinə tuş gəlib və aldığı ağır yaradan həlak olub.

Ailəli idi. Dörd övladı var.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 5 fevral 1993-cü il tarixli 457 sayılı fərmanı ilə ölümündən sonra “Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı” adı verilib.

Ağcabədi rayonunda dəfn edilib. Doğulduğu kənddəki mədəniyyət evi onun adını daşıyır.

Məlumatların hazırlanmasında “Həydər Əliyev və Azərbaycanın milli qəhrəmanları. Müqəddəs əməl” kitabından istifadə olunub.

Birincilərin hazırladığı tədbir maraqla qarşılandı

Aprelin 11-də Bakı şəhəri 46 nömrəli tam orta məktəbin akt zalında 1 “b” sinfinin hazırladığı “Vergi-dövlət təməli” adlı tədbir keçirildi. Balacaların bu sevinc və əyləncə dolu tədbirində iştirak etmək istəyən hər bir kəs bura toplaşmışdı. Xüsusilə böyük fərəhlə, bəslədiyi ümidlərlə, xəyallarla, üreyindəki xoş arzularla övladının əlindən tutaraq məktəbə aparan valideynlər indi körpə balalarının əziz bayramına yığışıb, səbirsizliklə övladlarının çıxışlarını gözləyirdilər. Şagirdlər öz sevimli müəllimləri Sevinc Babayevanın rəhbərliyi ilə bu gözəl günə yüksək səviyyədə hazırlanmışdılar.

Azərbaycan Respublikasının Dövlət himni səsləndirildikdən sonra söz birincilərə verildi. Onlar tədbir iştirakçılarını 1 “b” sinfi adından salamlayaraq “Xoş gəlmisiniz” dedilər. Bildirdilər ki, çox az bir müddət məktəbə gəlmələrinə baxmayaraq müəllimlərdən çox şey öyrəniblər. Müəllimlərimizin sayəsində təkcə yazmaqla, oxumaqla kifayətlənməmişik, çoxlu şeirlər, atalar sözləri, hikmətli və ibrətamiz deyimlər, həm də vətə-

nimizə, gündən-günə çiçəklənən dövlətimizə, onun sərvətlərinə dair əlavə bilgiler də öyrənmişik. Onlar Vətən, ana, müəllim və digər mövzularda bir-birindən maraqlı çıxışlar etdilər, şeirlər söylədilər. Şagirdlərin ifa etdikləri mahnı və rəqslər tədbir iştirakçıları tərəfindən alqışlarla qarşılandı. Balacaların nağıllar əsasında hazırladıqları səhnəciklər də maraqla izləndi. Tədbirdə balacalar sanki valideynlərinə, müəllimlərinə, dostlarına sərgüzəştlər, tədqiqatlarla dolu, çətin, eyni zamanda çox maraqlı keçən ilk tədris ilində öyrəndiklərini bölüşdülər.

Həmin gün məktəb divarları arasında həyatda ilk kövrək addımlarını atan körpələr həm də ilboyu öyrəndiklərinin hesabatını verdilər.

1 “b” sinfini və onların valideynlərini təbrik edən məktəbin direktoru Sevinc Budaqova müəllimlərin və valideynlərinin böyük əməyi, diqqəti və qayğısı sayəsində bu şagirdlərin ağıllı, savadlı, vətəninə, ana dilini sevən əsl vətənpərvərlər kimi böyüyəcəyinə əmin olduğunu bildirdi. Direktor onlara qarşıdakı təhsil illərində böyük uğurlar, şəxsi həyatlarında sevinc və xoşbəxtlik arzuladı.

Balacaların sevincinə qoşulan Vergilər Nazirliyi yanında Bakı Vergilər Departamentinin nümayəndəsi Nəbi Xəlilov, Nəsimi Rayon İcra Hakimiyyətinin nümayəndəsi Vəfa İsmayılova və başqaları çıxışlarında vurğuladılar ki, uşaqlar dünyamızın bəzəyi, gözü-müzün nurudur. Onların dilində səslənənləri, saf körpə qəlblərindən gələnləri dinləmək insana böyük zövq verir. Bu tədbirdə də şagirdlərin Vətənə, digər mövzulara aid söylədikləri şeirlər onu göstərir ki, respublikamızda təhsil sahəsində görülən işlər, həyata keçirilən layihələr özünü doğruldur, kurikulumun düzgün tətbiqi uşaqlarımızı, gələcəyimiz olan balalarımızı yaradıcı edir. Onlar düşünür, araşdırır, tətbiq edirlər. Bu isə çox sevincdirici haldır.

Sonda balacalar məktəb rəhbərliyi tərəfindən dərs müddətində yüksək fəallıq, bilik və bacarıq göstərdiklərinə, eyni zamanda bu bayrama belə gözəl hazırlaşdıqlarına görə diplomla təltif olundular.

Rəşad ZİYADOV,
“Azərbaycan müəllimi”

“AZƏRBAYCAN MÜƏLLİMİ”

www.muallim.edu.az muallim@edu.gov.az

Baş redaktor Bayram Hüseynzadə	huseynzada@edu.gov.az 538-21-66
Baş redaktor müavini Sarvan İbrahimov	s.brahimov@muallim.edu.az 538-21-55
Məsul katib Elman Əbdülov	e.abdulov@muallim.edu.az 510-68-73
Elm və təhsil şöbəsi Yusif Əliyev	y.aliyev@muallim.edu.az 538-51-41
Beynəlxalq əlaqələr şöbəsi Oruc Mustafayev	o.mustafayev@muallim.edu.az 538-67-41
İnformasiya şöbəsi Niyazi Rəhimov	n.rahimov@muallim.edu.az 538-66-05
Gənclik və yaradıcılıq şöbəsi Samirə Kərimova	s.kerimova@muallim.edu.az 539-19-74
Məktublər şöbəsi Şakir Cəfərov	sh.cafarov@muallim.edu.az 539-64-00
Mühasibatlıq	539-67-74
Kompüter mərkəzi	539-07-98
Reklam və elanlar	539-20-77 (tel./faks)

Ünvan: AZ-1100, Bakı şəhəri, Mətbuat prospekti, 529-cu məhəllə 23 M, Mətbuat Evi, 5-ci mərtəbə
Qəzet “Azərbaycan müəllimi”nin kompüter mərkəzində yığılır və “Azərbaycan” nəşriyyatında çap olunur
Qəzet hər həftənin şənbə günü çıxır

Bank hesabımız
Azərbaycan Beynəlxalq Bankı “Mətbuat şöbəsi”
Kodu: 805142 VÖEN: 9900001881
M/h: AZ 03 NABZ 01350100000000002944
S.W.I.F.T.: IBAZAZ 2X
“Azərbaycan müəllimi” qəzeti redaksiyası
Hesab № AZ12 IBAZ38060019443164986216
VÖEN: 1300397831
Lisensiya № 022327, **İndeks:** 0003, **Tiraj** 5768, **Sifariş** 1079
Məsul nəvbətçi: Ş.Cəfərov

Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi
Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti

Azərbaycan Dövlət Dəniz Akademiyası

vakant olan vəzifənin tutulması üçün müsabiqə

ELAN EDİR:

“Dəniz daşmaları və naviqasiya” kafedrası:

kafedra müdiri – 1 yer, texnika elmləri doktoru, professor
və ya texnika elmləri doktoru, dosent

Sənədlər təlimata uyğun olaraq rektorun adına yazılmış ərizə ilə birlikdə aşağıdakı ünvana təqdim edilməlidir. Sənədlərin təqdim olunması elan dərc edildiyi tarixdən 1 ay müddətindədir.

Ünvan: Bakı şəhəri, akademik Zərifə Əliyeva küçəsi, 18.
Əlaqə telefonu: (012) 493-75-21,
(012) 493-36-44, daxili 229.

REKTORLUQ

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyinin rəhbərliyi və kollektivi əməkdar müəllim, filologiya elmləri doktoru, professor **İMAMVERDİ ƏBİLOVUN** vəfatından kədərliandiklərini bildirir və ailə üzvlərinə dərin hüznlə başsağlığı verir.

“Azərbaycan müəllimi” qəzetinin rəhbərliyi və kollektivi Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin rektoru, professor Ədalət Muradova anası

ƏNTİQƏ XANIMIN

vəfatından kədərliandiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

“Azərbaycan müəllimi” qəzetinin rəhbərliyi və kollektivi “Ədəbiyyat” qəzetinin baş redaktoru Azər Turana atası, əməkdar müəllim, filologiya elmləri doktoru, professor

İMAMVERDİ ƏBİLOVUN

vəfatından kədərliandiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Maliyyə İqtisad Kollecinin direktoru Həməzə Ziyadov və pedaqoji kollektivi Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin rektoru, professor Ədalət Muradova anası

ƏNTİQƏ XANIMIN

vəfatından kədərliandiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Bakı şəhər 18 nömrəli tam orta məktəbin rəhbərliyi və pedaqoji kollektivi məktəbin ingilis dili müəllimi İlhamə Əliyevaya anası

ŞÜŞƏBƏYİM XANIMIN

vəfatından kədərliandiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Etibarsız sayılır

Gəncə şəhər 40 nömrəli tam orta məktəbin VIII sinfini 1981-ci ildə bitirmiş Mərdanov Eltəkin Zahir oğluna verilmiş A3-II-269353 nömrəli şəhadətnamə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Gəncə şəhər 10 nömrəli tam orta məktəbi 2015-ci ildə bitirmiş Məmmədova Samirə Xəyyam qızına verilmiş A-435428 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Gəncə şəhər 43 nömrəli tam orta məktəbi 2007-ci ildə bitirmiş Nəbiyeva Gülnar Famil qızına verilmiş B-116206 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Gəncə şəhər 6 nömrəli tam orta məktəbi 1983-cü ildə bitirmiş Əzimi Əbülfəz Səfər oğluna verilmiş AM-821033 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Azərbaycan Müəllimlər İnstitutunun Şamaxı filiali tərəfindən 2012-ci ildə Məmmədova Dilyar Mənsun qızına verilmiş B-230885 nömrəli diplom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 44 nömrəli tam orta məktəbi 2009-cu ildə bitirmiş Qasimova Gülşən Fizuli qızına verilmiş B-530310 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Qax şəhər 5 nömrəli tam orta məktəbi 2009-cu ildə bitirmiş Orxan Tapdıq oğluna verilmiş B-611585 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

V.İ.Lenin adına Azərbaycan Dövlət Pedaqoji İnstitutu tərəfindən 1983-cü ildə İsgəndərova Səriyyə Ələddin qızına verilmiş IB-031217 nömrəli diplom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 136 nömrəli tam orta məktəbi 2011-ci ildə bitirmiş Məmmədli Aygün Məhərrəm qızına verilmiş A-024452 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı Neft Energetika Kolleci tərəfindən 2013-cü ildə Ağayev Pərviz Əliqulu oğluna verilmiş tələbə bileti itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Ağstafa şəhər 2 nömrəli tam orta məktəbin VIII sinfini 1977-ci ildə bitirmiş Nazarikova Rəhilə Əli qızına verilmiş 667127 nömrəli şəhadətnamə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Azərbaycan Kənd Təsərrüfatı Akademiyası tərəfindən 2000-ci ildə Əsgərov Rövşən Əsgər oğluna verilmiş A-033334 nömrəli diplom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 56 nömrəli tam orta məktəbi 2007-ci ildə bitirmiş Kərimova (Babayeva) Gülmirə Münasib qızına verilmiş B-358803 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı Biznes Universiteti tərəfindən 2011-ci ildə Qasimova Günel Hüseyn qızına verilmiş B-227646 nömrəli bakalavr diplomu itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Abşeron rayonu Aşağı Güzdək qəsəbə tam orta məktəbini 2008-ci ildə bitirmiş Şahverdiyeva Sevil Kamil qızına verilmiş 390694 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı Qızlar Universiteti tərəfindən 2012-ci ildə Abdurəhmanova Aygün Çingiz qızına verilmiş qiymət kitabçası itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Gəncə Dövlət Universiteti tərəfindən 2010-cu ildə Yusubov Elvin Əlizadə oğluna verilmiş B-189131 nömrəli bakalavr diplomu itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Sumqayıt Dövlət Universiteti tərəfindən 2006-cı ildə Hüseynova Gövhər Rövşən qızına verilmiş MNB-004707 nömrəli magistr diplomu itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Azərbaycan Kənd Təsərrüfatı İnstitutu tərəfindən 1988-ci ildə Hüseynova Gövhər Rövşən qızına verilmiş IB-015031 nömrəli diplom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Tovuz rayonu A.Qasimov adına şəhər tam orta məktəbinin IX sinfini 1999-cu ildə bitirmiş Məmmədov Seymur Şahin oğluna verilmiş 124029 nömrəli şəhadətnamə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı Dövlət Universiteti tərəfindən 2007-ci ildə Mehdiyev Məhəmməd Mehman oğluna verilmiş BB-I-008173 nömrəli diplom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti tərəfindən 2000-ci ildə İbrahimov Murad Vaqifoviçə verilmiş A-063170 nömrəli diplom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Lənkəran rayonu Yuxarı-Nüvədi kənd tam orta məktəbini 1990-cı ildə Bayramova Nazilə İsa qızına verilmiş HT-I-576724 nömrəli diplom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

2 nömrəli Bakı Baza Tibb Məktəbi tərəfindən 1990-cı ildə Bayramova Nazilə İsa qızına verilmiş HT-I-576724 nömrəli diplom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Şamaxı rayon internat orta məktəbini 1993-cü ildə bitirmiş Əhədova Kəmalə Abduləhəd qızına verilmiş A-065516 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti tərəfindən 2013-cü ildə Əsədov Elşən Fəyyaz oğluna verilmiş AA-008582 nömrəli bakalavr diplomuna əlavə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Qusar şəhər 3 nömrəli tam orta məktəbi 1995-ci ildə bitirmiş Səmədov Əlihüseyn Səmədoviçə verilmiş A-014999 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 189 nömrəli tam orta məktəbi 2002-ci ildə bitirmiş Bədəlov Şamil Feyruz oğluna verilmiş A-589932 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Lənkəran şəhər 7 nömrəli tam orta məktəbi 2014-cü ildə bitirmiş Əhmədli Tərlan Rahim oğluna verilmiş A-240062 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Lənkəran şəhər 3 nömrəli tam orta məktəbi 1990-cı ildə bitirmiş Kərimova Sənubər Sadiq qızına verilmiş A-011268 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 24 nömrəli tam orta məktəbin IX sinfini 1994-cü ildə bitirmiş Kulikovskaya Oksana Aleksandrovna qızına verilmiş şəhadətnamə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Lənkəran rayonu Gərmətük qəsəbə tam orta məktəbini 1993-cü ildə bitirmiş Əsgərov Asif Zöhrab oğluna verilmiş A-020505 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Samux rayonu Fizuli kənd ümumi orta məktəbinin IX sinfini 2004-cü ildə bitirmiş Əsədov Sabit Faiq oğluna verilmiş B-658955 nömrəli şəhadətnamə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

D.Bünyadzadə adına Azərbaycan Xalq Təsərrüfatı İnstitutu tərəfindən 1990-cı ildə Mustafayeva Esmira Ağabəy qızına verilmiş FB-000156 nömrəli diplom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı 1 nömrəli Tibb Texnikumu tərəfindən 1986-cı ildə Dadaşova Sevinc Firdovsi qızına verilmiş KT-016263 nömrəli diplom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Yeniyyətə samboçumuz erməni idmançısı üzərində parlaq qələbə qazanıb

Fransanın Tuluza şəhərində sambo üzrə yeniyyətə və gənclər arasında Avropa çempionatı keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan millisi yarış iki qızıl, bir gümüş, beş bürünc medalla başa vurub. Fəxri kürsünün ən yüksək pilləsinə yeniyyətmələrdən Asim Əhmədov (70 kq), gənclərdən Əliş Yusifov (48 kq) yüksəlib. Yeganə gümüş medala gənc samboçu Aslan Mirzəyev (90 kq) sahib çıxıb. Bürünc medalları isə yeniyyətmələrdən Fuad Məmmədov (56 kq), Tural Allahverdiyev (62 kq) və Bahadır Əsgərov (65 kq), gənclərdən Murad Əliyev (52 kq) və Abdulla Abdullayev (60 kq) qazanıb.

Hər iki Avropa çempionu finalda rusiyalı rəqiblərini məğlub edib. Asim Əhmədov Yevgeni Koskoya qalib gəlibsə, Əliş Yusifov erməni əsilli Arman Tovmasyanı üstələyib. Tural Allahverdiyev isə bürünc medal uğrunda görüşdə Ermənistan təmsilçisi Ernest Hayrapetyanı məğlub edib.

Final mərhələsinin püşkatma mərasimi

Azərbaycan Milli Olimpiya Komitəsində (MOK) Beynəlxalq Olimpiya Komitəsinin və Olimpiya Oyunlarının ümumdünya tərəfdaşı olan “Coca-Cola” şirkəti, MOK, Gənclər və İdman Nazirliyi, həmçinin Təhsil Nazirliyinin birgə tərəfdaşlığı ilə həyata keçirilən “Olympic Moves” kütləvi idman proqramının final mərhələsinin püşkatma mərasimi keçirilib.

Basketbol 3x3 və badminton idman növləri üzrə Olimpiya sistemi ilə keçirilən püşkatma mərasimində finala vəsiqə qazanmış komanda rəhbərləri və müvafiq idman növləri üzrə hakimlər heyəti iştirak edib. Hakimlər tərəfindən tədbir iştirakçılarına final haqqında ətraflı məlumat və komandaların hazırlanması üzrə tövsiyələr verilib.

Tədbirə MOK, Gənclər və İdman Nazirliyi, Təhsil Nazirliyi və müvafiq idman federasiyalarının nümayəndələri ilə birgə “Olympic Moves” beynəlxalq idman proqramının ulduz idmançıları — basketbolçu Amil Həmzəyev və badmintonçu Orxan Qələndərov, həmçinin tədbirin keçirilməsinə təşkilati dəstək verən “Bir—Tələbə Könüllü”

mının ulduz idmançıları — basketbolçu Amil Həmzəyev və badmintonçu Orxan Qələndərov, həmçinin tədbirin keçirilməsinə təşkilati dəstək verən “Bir—Tələbə Könüllü”

proqramının ali təhsil müəssisələri üzrə koordinatorları qatılıblar.

Məlumat üçün bildirək ki, Bakı şəhərindəki ümumi təhsil məktəblərində təhsil alan 50 mindən çox şagird sözügedən proqram çərçivəsində atletika, badminton, basketbol 3x3 və velosiped idmanı üzrə yarışlara cəlb olunub. “Olympic Moves” proqramının Azərbaycanda icrasına 2015-ci ildə başlanılıb və bu proqram məktəblilərin idmana cəlb olunmasında əhəmiyyətli rol oynayıb. 4 idman növü üzrə məktəbdaxili yarışlarla başlayan proqram Bakı üzrə rayon yarışları ilə davam edib. Yaxın günlərdə Bakı İdman Sarayında təşkil olunacaq final və idman festivalı ilə yarışlar başa çatacaq.

Tələbələr arasında futzal üzrə Respublika birinciliyi keçiriləcək

Aprelin 18-də Bakı İdman Sarayında ali və orta ixtisas təhsili müəssisələrinin tələbələri arasında futzal üzrə Respublika birinciliyinin açılış mərasimi keçiriləcək.

İlk dəfə keçirilən yarışın məqsədi ali və orta ixtisas təhsili məktəblərinin tələbələri arasında futbolun kütləvililiyini artırmaq və tələbələrdən ibarət futbol üzrə yığma komandanın beynəlxalq səviyyədə layiqincə təmsil olunmasını təmin etməkdir.

Respublika birinciliyində 40-a yaxın komandanın iştirakı nəzərdə tutulur.

Respublika birinciliyi AFFA, Azərbaycan Tələbə Futbol Federasiyasının təşkilatçılığı, Təhsil, Gənclər və İdman nazirlikləri, Futzal Futbol Federasiyasının dəstəyi ilə keçiriləcək.

www.edu.gov.az

Qaliblərə medal və diplomlar təqdim edilib

Ümummilli lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 93-cü ildönümü münasibətilə Nizami Rayon İcra Hakimiyyəti, Yeni Azərbaycan Partiyası (YAP) rayon təşkilatı, rayon gənclər və idman idarəsi tərəfindən məktəblilər arasında həndbol yarış keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, 24 məktəbin komandalarının iştirak etdiyi yarış Olimpiya sistemi üzrə təşkil olunub. Yarışda yüksək əzmkarlıq nümayiş etdirən 214, 12 və 32 nömrəli tam orta məktəblərin komandaları müvafiq olaraq birinci, ikinci və üçüncü yerləri tutublar. Yarışdan sonra keçirilən mükafatlandırma mərasimində çıxış edənlər ümummilli lider Heydər Əliyevin Azərbaycanın dövlətçilik tarixində mühüm yer tutduğunu və müasir müstəqil dövlətimizin hər-tərəfli inkişafının əsasını qoyduğunu söyləyiblər. Çıxışlarda, həmçinin Azərbaycanda idmana göstərilən yüksək diqqət və qayğıdan söhbət açılıb.

Sonda qaliblərə medallar və diplomlar təqdim edilib.

Mini-futbol çempionatının I mərhələsinə yekun vurulub

Təhsil Nazirliyi və Azərbaycan Futbol Federasiyaları Assosiasiyasının dəstəyi, “Təhsil” Respublika İdman Mərkəzinin təşkilatçılığı ilə keçirilən məktəblilərin Bakı şəhəri üzrə mini-futbol çempionatının I mərhələsi (rayon mərhələsi) başa çatıb.

Birinci mərhələnin oyunlarına Bakı şəhəri üzrə 15 ümumi təhsil və 2 idman məktəbi ev sahibliyi edib. “Olimpiya” sistemi üzrə keçirilən bu mərhələdə Bakı şəhərindəki 305 məktəbdən 3660 şa-

gird mübarizə aparıb.

Gərgin mübarizə şəraitində keçən yarışda paytaxtın rayonları üzrə I və II yeri tutan 24 komanda növbəti mərhələyə vəsiqə qazanıb.

II mərhələdə komandalar püşkatma yolu ilə 4 yarımqrup üzrə mübarizəni davam etdirəcəklər. Bu mərhələ aprelin 18-də start götürəcək. Yarımqrup oyunları Bakı şəhərindəki 21, 53, 248 və 267 nömrəli tam orta məktəblərin idman meydançalarında keçiriləcək.

“Şahin” hərbi-İdman oyununun rayon birinciliyi başa çatıb

Nərimanov Rayon Gənclər və İdman İdarəsi və Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidmətinin Nərimanov rayon idarəsinin birgə təşkilatçılığı ilə Daxili İşlər Nazirliyinin daxili qoşunların “N” saylı hərbi hissəsində “Şahin” hərbi-İdman oyununun rayon birinciliyi keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, “Şahin” hərbi-İdman oyununun keçirilməsində məqsəd böyüməkdə olan nəslin hərbi vətənpərvərlik tərbiyəsinə diqqət və qayğını daha da artırmaq, məktəb şagirdlərini hərbi-İdman oyunlarına gə-

niş cəlb etməklə onların ordu sıralarında xidmətə hazırlanmasına

kömək göstərilməsindən ibarət-dir.

Azərbaycanın idman gimnastları Berlində iki gümüş medal qazanıblar

Berlində keçirilən idman gimnastikası üzrə gənclər arasında XXI “Junior Team Cup” beynəlxalq turnirində Azərbaycan idmançıları iki gümüş medal qazanıblar.

Azərbaycan Gimnastika Federasiyasından AZƏRTAC-a bildiriblər ki, turnirdə ölkəmizi gənc gimnastlar Murad Ağazayev, Ağamurad Qəhrəmanov, Səməd Məmmədli və Sergey Onbış təmsil ediblər. Bu turnir sonuncu üç idmançının beynəlxalq arenada debüt çıxışı olub.

2002-ci il təvəllüdlü gimnastların yarışında S.Məmmədli sərbəst hərəkətlər və dəstəli at üzərində mübarizənin finalında iki gümüş medal qazanıb. O, turnik üzərində hərəkətlərin finalında dördüncü yerlə kifayətlənməli olub. S.Məmmədli halqa və dayaqlı tullanma yarışlarında isə altıncı yerdə qərarlaşıb.

A.Qəhrəmanov və S.Onbış isə 2001-ci il təvəllüdlü gimnastların yaş qrupunda çıxış ediblər. S.Onbış dayaqlı tullanma yarışında finala vəsiqə qazanıb və beşinci yeri tutub. A.Qəhrəmanov isə paralel qollar üzərində finalda beşinci yerdə layiq görülüb.

Azərbaycanı daha böyük yaş qrupunda təmsil edən gimnast M.Ağazayev dayaqlı tullanma yarışının finalında mübarizə aparıb. O, turniri beşinci sırada başa vurub.